

Det svenska deltagandet i Libyen konflikten

En studie av tre dagstidningars exponering av den svenska
insatsen under Libyenkonflikten

Abstract

Denna uppsats behandlar medias skildring av den svenska Libyeninsatsen, hur svenska dagstidningar över tid, utifrån ett rättfärdighetsperspektiv framställde det svenska deltagandet i Libyeninsatsen. Vi har gjort detta genom att lyfta fram artiklar från sex utvalda datum, från de tre största tryckta dagstidningarna i Sverige, Dagens Nyheter, Göteborgs-Posten och Svenska Dagbladet, då de ger undersökningen hög validitet. Vi har valt Libyen plus fem värdeord, för att kunna utläsa analytiska variabler i artiklarna; demokrati, frihet, operation, insats och terror och genomfört en kvalitativ innehållsanalys. Genom en kvalitativ innehållsanalys tror vi oss kunna analysera framställningen av insatsen i dagstidningarna genom rättfärdighetskriterierna *jus ad bellum* och *jus in bello*.

Vi har i vår undersökning kommit fram till att vi kan se en synlig differens i de argument för och mot den svenska insatsen har lagts fram, och att de är tydligt relaterade till rättfärdighetskriterier på ett politiskt plan.

Nyckelord: Libyen, svensk insats, media, innehållsanalys, dagstidningar

Ord: 6917

Tecken: 47403

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte	1
1.2	Svårigheter & avgränsningar.....	2
1.2.1	Tidsperiod.....	3
1.3	Konfliktbakgrund	3
1.3.1	Upprørsstarten i korthet.....	4
1.3.2	Operation Unified Protector	4
1.3.3	Operation Karakal	5
2	Metod	6
2.1	Kvalitativ innehållsanalys	6
2.2	Graf/Kodschema.....	7
2.2.1	Genomförandet.....	8
3	Teori	9
3.1	Rättfärdighetskriterier	9
3.2	Media.....	12
3.2.1	Material	13
3.3	Massmedia.....	13
4	Analys	14
4.1	Analys.....	14
4.2	Avslutande analys – slutsats/sammanfattning.....	17
5	Referenser	19
5.1	Sekundärkällor	19
5.2	Primärkällor.....	21
5.2.1	2011-03-08	21
5.2.2	2011-03-12	21
5.2.3	2011-03-28	22
5.2.4	2011-04-02	23
5.2.5	2011-04-07	24
5.2.6	2011-04-11	25
6	Bilagor	27
6.1	Sökning, Libyen 2011-03-08.....	27

6.2	Sökningar, Libyen 2011-03-12	37
6.3	Sökningar, Libyen 2011-03-28	46
6.4	Sökningar, Libyen 2011-04-02	62
6.5	Sökningar, Libyen 2011-04-07	79
6.6	Sökningar, Libyen 2011-04-11	92

1 Inledning

Den kallas i vardagligt tal i Sverige för ”den tredje statsmakten” [vår citering], i USA kallas den för ”the fourth pillar of democracy” [vår citering] eller ”the fourth estate” [vår citering]. Namn som alla speglar medias viktiga roll i samhället och den aura och den tyngd med vilken media verkar i dagens västerländska vardag. Media fungerar som folkets informationskälla och dess kommunikationsverktyg mot landets makthavare och befolkningen förlitar sig på att media ska ställa sagda makthavare till svars för deras handlande om det står i konflikt mot folkets vilja. Det är således ett viktigt uppdrag civilbefolkningen ger till författare av ”vår” massmedia, och vi förväntar oss en nyanserad nyhetsförmedling som ger läsaren en bred kunskap för att kunna forma en informerad åsikt (Strömbäck, 2012, s. 281-282).

I denna uppsats har vi valt att utforska hur massmedierna speglar olika situationer, målar de upp en rättvis bild för befolkningen, använder de sig av rättfärdighetskriterier?

1.1 Syfte

I vår uppsats vill vi undersöka om den massmediala bilden av Libyenkonflikten förändrades i och med det svenska militära deltagandet i området. Detta är vi intresserade av efter att tidigare läst om propaganda och exempelvis ”The CNN-effect” (Gilboa, 2005, 22:27-44 & M, Byers. 2005:121, 137), ett fenomen som observerades på Balkan under 1990-talet i och med den amerikanska inblandningen i konflikten, men även i tidigare konflikter likt andra världskriget. Medias möjlighet att sprida nyheter och hur den allmänna bilden av krigen kom att utvecklas/influeras, samt hur politiska beslut togs runt konflikten visar Eytan Gilboa i sin artikel ”The CNN Effect: The Search for a Communication Theory of

International Relations” från 2005. Att man kunde se ett ökat stöd från dagspressen gällande om rättfärdigande av en svensk intervention.

Med detta i ryggen har vi valt att fokusera vårt sökfält på tre stycken dagstidningar; Göteborgs Posten - Liberal, Dagens Nyheter - Oberoende Liberal och Svenska Dagbladet - Obunden Moderat. Vi kommer undersöka tre datum före inblandning och tre datum efter, för att få en så allmän bild som möjligt av konfliktavspeglings. Genom att använda oss av Sveriges största dagstidningar, når vi en hög validitet, då de når svensken både via brevlådan och internet varje dag.

Vi har valt en huvudfråga och en underfråga för att kunna studera frågorna mer djupgående.

- Hur speglade den svenska dagspressen Sveriges deltagande i Libyenkonflikten?
  - Hur använder sig media av kriterierna kring rättfärdigande av krig?

1.2 Svårigheter & avgränsningar

Svårigheter och avgränsningar är att det kan finnas ett omfattande material och att vi möjligen måste begränsa oss ytterligare. Men vi ser inte i dagsläget det som något problem med validitet och reliabiliteten och har därför valt att avgränsa uppsatsen till en undersökning av sex datum, varav tre datum före svensk inblandning i Libyen konflikten och tre datum efter påbörjad svensk insats i Libyen. Detta då vi innan påbörjad undersökning inte var säkra på resultatet, och inte ville ha för lite artiklar som underlag. Därför började vi med fler dygn än vad vi trodde vi skulle behöva, men vilket visade sig vara en bra avgränsning för vår undersökning. Vi valde att tillämpa ordet Libyen och sedan lägga till orden som vi ansett relevanta för att få en god spegling av mediaskildringen, och ur en rättfärdighetsanalys.

Vi har även bestämt oss för att ta med allt det tryckta material som Retriever kommer att tillhandahålla, eftersom vi efter genomförd sökning, funnit ett fåtal

”rena artiklar” utan mer en blandning av artiklar, ledare, debattliknande inlägg samt notiser.

1.2.1 Tidsperiod

Det svenska deltagandet i Operation Unified Protector varade mellan 2 april 2011 och 24 oktober 2011, vi kommer därför välja datum före och under denna tidsperiod. Tre under mars 2011, och tre under april 2011 då svenskt deltagande hade påbörjats. Datumen vi har valt efter påbörjat deltagande kommer alla att vara snart efter påbörjad svensk insats då vi har velat undersöka om det har skett en snabb förändring av valda kodord under en relativt kort tidsperiod.

Innan deltagande:

- 8 mars 2011
- 12 mars 2011
- 28 mars 2011

Efter inledd insats:

- 2 april 2011
- 7 april 2011
- 11 april 2011

1.3 Konfliktbakgrund

Vi tänker först måla upp en kortfattad bild av Libyenkonflikten, för att underlätta för eventuella läsare vars förståelse av Libyenkonflikten är begränsad, samt tänker vi ha med en förklaring av operationsplanen för NATO-insatsen; ’Operation Unified Protector’ under FN-resolution 1973, och den svenska deklARATION/beslutet att delta i densamma, Operation Karakal (då Sverige inte är en signatärstat av NATO alliansen).

1.3.1 Upprorsstarten i korthet

Libyenkonflikten inleddes den 15:e februari 2011 genom protester bland civila mot fängslandet av en advokat som representerade en familj som drev en rättsprocess mot libyska staten, under vilken regeringstrupp och poliser slog ner protesten med våld (Tidningarnas Telegrambyrå - Dagens Nyheter, 2011). Denna händelse eskalerade protesterna och under våren bildades Nationella Övergångsrådet (NTC) av regimkritiker som förkastade Gaddafis styre och förklarade sig vara den enda lagliga representationen av Libyens befolkning (Holmertz, 2011). Det internationella samfundet fruktade att regeringstruppernas överlägsenhet skulle innebära en massaker på civila och FN:s säkerhetsråd fastslog därmed den 17:e mars genom säkerhetsrådets resolution 1973 att en flygförbudszon skulle upprättas över libyskt luftrum och ett vapenembargo inrättas om inte Gaddafi och regeringstrupperna upphörde med vad man ansåg vara krigsbrott mot civilbefolkningen (Förenta Nationerna 2, 2011, Förenta Nationerna 1, 2011).

1.3.2 Operation Unified Protector

Operation Unified Protector kom att bli det officiella namnet på den NATO-ledda insats som skedde i Libyen för att garantera att flygförbudszonen upprätthölls och inleddes officiellt den 23 mars, 2011. NATO blev tillfrågade att ta kommandot över insatsen, som i sig var baserad på en säkerhetsrådsresolution från FN, då det allmänt ansågs vara den enda organisation som hade tillräckligt utbredd ledningsstruktur för att klara av uppgiften. Flertalet NATO-medlemmar deltog med både flott- och flygvapenenhet, men då det var en FN-resolution som låg bakom operationen var även icke signatärstater av NATO-alliansen, nämligen Sverige, Förenta Arabemiraten, Jordanien och Qatar, efterfrågade att delta aktivt, men att arbeta under NATOs ledning (NATO, 2011).

Insatsen i Libyen anses ha fötts ur FN:s deklarerade *Responsibility to Protect* policy, vilken man antog under 2005 (Bajoria, 2011).

1.3.3 Operation Karakal

Den 29:e mars, 2011, föreslog regeringen till riksdagen att man skulle sända enheter från det svenska flygvapnet till Sigonellabasen på Sicilien, Italien för att delta i den internationella insatsen över Libyen, efter en formell förfrågan dagen innan från NATO-ledningen om att ingå. Riksdagen godkände förslaget den 1:a april, men med förbehåll för att svensk trupp enbart skulle användas i ett rekognoserings syfte och ej fick angripa mål på marken om så inte skedde i självförsvar (prop. 2010/2011:111). Insatsen skulle enligt förslaget pågå i högst tre månader. I operationen beslutades det att åtta JAS 39 Gripen skulle vara aktiva, med understöd av ett lufttankningsflygplan av typen TP-84T Herkules samt ett signalspaningsplan av S102B-varianten. Styrkan fick av försvarsmakten benämningen FL01, Flyginsats Libyen 01 (prop. 2010/2011:111).

Den 9:e juni skickade regeringen återigen en proposition till riksdagen som antogs. Propositionens huvudinnehåll var att styrkan skulle förlängas i ytterligare högst 90 dagar, vilket även skedde. Den nya styrkan fick av försvarsmakten benämningen FL02, Flyginsats Libyen 02 (prop. 2010/2011:127).

2 Metod

Vi kommer att använda oss av mediet svenska dagstidningar, som når en stor del av befolkningen dagligen. Vi har valt att använda tre dagstidningar för att få en spridning i vårt material, samt material som når en stor målgrupp. Detta kan möjligt ge ett bredare politiskt perspektiv genom att de valda dagstidningarna har skilda politiska beteckningar.

Samtidigt har vi valt att begränsa vår materialsökning till totalt sex dygn, för att ge en mer hanterbar mängd data att analysera. Vi har delat upp dessa dygn i två grupper, tre spridda dygn före svenskt deltagande i insatsen och tre spridda dygn efter svenskt deltagande har inletts. Som artiklar klassificerar vi alla delar av valda tidningar som omnämner Libyen och det svenska deltagandet i Operation Unified Protector, vilket innebär att vi väljer att använda oss av ledare och nyhetsartiklar i tidningarna, detta då vi ser tidningen i sin helhet som en informationskälla och som bör synas i sin helhet, och samtidigt få tillräckligt stark anknytning till tidningarnas differentierande politiska beteckning.

Vi inser att tidningsartiklar av den sort vi har valt, är sekundära, vilket innebär att de speglar en bild som nyhetsmediet/världen vill att vi skall se, och det är därför vi är intresserade av att läsa ut deras kodning av konflikten.

2.1 Kvalitativ innehållsanalys

Omfattningen av vårt artikelmaterial är 73 artiklar fördelade på drygt 75 sidor. För att kunna bearbeta det material som har kommit oss tillhanda under våra sökningar och kodningar, har vi valt att genomföra en innehållsanalys, för att kunna göra en god tolkning av vårt material, och för att kunna klargöra tendenser som vi kan analysera i materialet såsom positiva eller negativa.

Innehållsanalys används framförallt i analyser där tillvägagångsättet består i att kvantifiera, dvs. räkna förekomsten av eller mäta, vissa företeelser i texter.

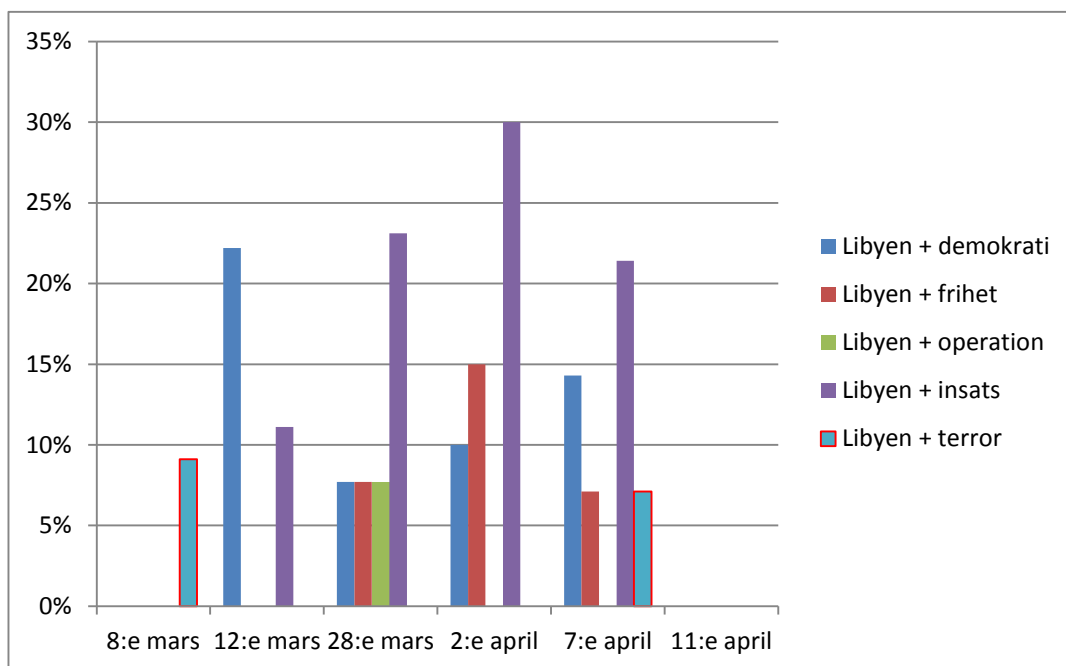
Vi har valt att använda oss av den *kvalitativa* vinklingen av innehållsanalys, där vi genom en djupare analys av texterna kunna få svar på vår forskningsfråga. En definition som utpekar inriktningen som kvalitativ betyder att vi inte kommer utgå specifikt utifrån siffror och statistik där metodisk mätning tillämpas, utan vi kommer att göra en bredare tolkning av texterna (Boréus – Bergström, 2012, s. 49-50).

Innehållsanalys medför att de innehållsliga enheterna först måste avgränsas för att kunna analyseras (Boréus – Bergström, 2012, s.54). Vi har med hjälp av en grafisk representation försökt måla upp en tydlig bild av våra sökresultat, för att underlätta en senare analys. Detta har vi gjort genom att ta fram fem stycken kodord; demokrati, frihet, terror, insats och operation, samt ett sammanbindande sökord, Libyen. Dessa anser vi vara relevanta för rättfärdighet.

2.2 Graf/Kodschema

Vi har arbetat med ett kodschema (graf 1) som stöd till vår innehållsanalys.

Det illustrerar nyhetsartiklarna från dagstidningarna vi valt under 6 olika dagar under tidpunkten för svenskt deltagande i 'Operation Unified Protector'. Vi har med sökordet "Libyen" satt en nivå för hur många artiklar under en specifik dag som hanterade ämnet Libyen, och sedan med hjälp av specifika värdeord sammanställt hur många av ett specifikt datums artiklar som benämnde sagda värdeord, för att öka möjligheten att göra en djupanalys vid intressanta eller uppseendeväckande resultat (graf 1).

Graf 1 – Grafisk representation av värdeord.

2.2.1 Genomförandet

Vi kartlade våra kodord genom att först göra en större sökning på Libyen under våra utvalda datum. Efter detta valde vi ord som vi ansåg vara starkt förknippade med konflikter och krig efter våra tidigare studier på fältet, och genomförde sedan en mer genomgående analys av det artikelmaterial vi kommit över. Detta för att kunna bibehålla en så hög objektivitet som möjligt under hela processen/genomförandet. För att kunna nå ett så relevant urval som möjligt av kodord för vår tänkta undersökning måste vi specificera våra kodord, för att genom dem kunna göra en förlängning på analysen av tendenserna, det är därför också viktigt att ha kodorden anknutna till en teoribild om liberalism och rättfärdigande av krig.

Efter att vi fått fram vårt artikelmaterial, har vi läst igenom och sedan analyserat texterna med ingående, för att nå en djupare förståelse av hur media hanterade det svenska deltagandet i Libyenkonflikten.

3 Teori

Vi har här valt att lägga in ett teoriavsnitt för att fördjupa oss på det freds- och konfliktvetenskapliga fältet. Genom att gå igenom rättfärdighetskriterier tror vi oss kunna nå en djupare analys av vad media de facto lyfter fram för allmänheten gällande det svenska deltagandet i Libyenkonflikten. Det är viktigt att se hur truppdeltagande speglas men så tillika hur den civila bilden på en större social spelplan i konflikten visas upp, och om bilderna av konflikten och sfären kring den förändras i och med det svenska deltagandet.

3.1 Rättfärdighetskriterier

Vi har en teori/hypotes om att vår undersökning eventuellt kommer att leda in oss på området kring rättfärdigandet av krig, och om media rättfärdigar den svenska militära insatsen i Libyen genom att referera till FN-stadgan. Vi avser att undersöka det efter kriterierna för *jus ad bellum* som återfinns i FN-stadgan (Förenta Nationerna 4, kap. 7, art. 51).

Våra kodord har vi därför valt utifrån rättfärdigandet av krig. Våra kodord grundar sig därför i en liberal syn på fredsbyggande. Enligt klassisk liberalism, bör en intervention genomföras då maktbalansen i landet är rubbad och statsnivån inte kan se till individens bästa längre, och internationella interventioner blir ett måste (J, Nye – D, Welch. 2011:5). Det handlar om upprätthållandet av en demokratisk tanke och därav ordet *demokrati*. Det behandlar den enskilda individens rätt till frihet och mänskliga rättigheter och frihetstanken därav ordet *frihet*. Kopplat till dessa begrepp är även förtrycket av frihet och demokrati, och det förtrycket har vi valt att uttrycka i ordet *terror*. Kodordet *insats* har vi valt då det är knutet till ryggmärken i undersökningen, den svenska Libyeninsatsen och uppfattning kring den. Vårt sista ord, *operation*, kommer delvis av att insatsens samlingsnamn under NATO är Operation Unified Protector, och vi har där en hypotes att artikelförfattarna möjligen kommer att använda sig av ordet *operation*.

I boken *(O)rättfärdiga krig* förtydligas varför *jus ad bellum* och *jus in bello* är så viktiga för analyserna kring rättfärdigandet av krig och konflikt. *Jus ad bellum*, innebär att rätt orsak, rätt auktoritet och rätt intention, med hänsynstagande till proportionalitet, krävs för rättfärdigandet av kriget. Våldet skall vara den sista utvägen (A, Höglund. 2010:28 & 33). *Jus in bello*, utgår ifrån de facto hur krig skall föras med hänsynstagande även här till proportionalitet men även icke-stridandes immunitet.

Dessa två faktorer, *jus ad bellum* och *jus in bello*, leder oss då in på legitimeringen av krig och konflikt, och även då insatser, vilket är något avgörande i mediasskildring. Hur man väljer att framställa insatser, människor och krig/konflikt ur ett etiskt och moralistiskt perspektiv för läsaren (K, Aggestam. 2010:21). Dagspressen blir därigenom en avgörande röst i opinionsbildningen genom vad de väljer att trycka i sina respektive tidningar.

Byers menar i sin bok "War Law" (2005, s. 120 – 121) på att utrikespolitiska militära insatser och mellanstatliga krig mot svagare stater eller utvecklingsländer har ett stort attraktionsvärde för industrialiserade stater idag. Detta då dessa industrialiserade staters högteknologiska övermakt lyckats göra kriget "ofarligt" [vår citering] för den starkare staten i fråga om kostnaden i människoliv och materiell förstörelse. Politiska krafter har därför börjat använda krig som en politisk utväg för nationen att fokusera på, istället för på svårhanterliga inrikespolitiska eller ekonomiska situationer. Byers menar därmed att meningen med *jus ad bellum* urholkats och inte tas på samma allvar idag som tidigare. Vi anser det därför intressant att undersöka hur Byers tankar kring hur dagens makthavare använder sig av kriget som en ny politisk utväg kan ha lett till en förskjutning i hur massmedia skildrar och rättfärdigar krig då dagens politiker använder sig av massmedia som språkrör.

Michael Walzer skriver i sin bok *Just and unjust wars, a moral argument with historical illustrations*, om hur rättfärdigandet av krig lyfts upp genom de moralfrågor som kommer i och med konflikter, då de behandlas på olika plan från beslutsfattare, deltagare till civila offer för kriget. Walzer diskuterar att människor förändras i och med ett krigsutbrott (eller konflikt), att det är ett faktum och hur det bryter upp det sociala spelet och splittrar samhället, vilket gör att moraliska och etiska frågor förändras från en tidigare civiliserad position till en mer primitiv, reglerad av överlevnadsinstinkter, *inter arma silent leges*: in time of war

the law is silent, eller *all is fair in love and war...* (Walzer, 2006, s. 3). Vad vi tror att Walzer vill lägga fram är hur vi moraliskt ser på och argumenterar för anledningarna till inblandning i krig (*jus ad bellum*) och acceptabelt beteende i krig (*jus in bello*). Dessa variabler är viktiga i en analys om hur krig och konflikt framställs, då moralen krig engagemang och ansvarstagande är något som validerar agerande. Så tillika blir de avgörande i hur vi kommer att uppfatta konflikter i hur de spelas och vilka variabler ”vi” [vår citering] kommer att uppfatta situationer som uppkommer under krigstid och konflikt. Viktigt är för spegling av krig och konflikt att kontraster lyfts fram istället för likheter mellan oense parter (Walzer, 2006, s.5-6). Walzer lägger fram problemen med en realistisk tankebanan och huruvida denna påverkar tankebanor kring moral i krig och konflikt, först å främst hur realisten menar på att krig är bortom det moraliska omdömet, och hur man i konflikt endast kan sätta sig in i andras situationer genom att kunna sätta sig in i hur de ser på situationen (Walzer, 2006, s.10-11).

Moralens realitet är delad i två delar, Walzer menar med det att vi alltid bedömer kriget två gånger, först huruvida anledningen staten har att kriga, om kriget är rätt eller inte, och å andrahand bedöms de efter vilka medel de adapterar, om kriget bedrivs rättvist eller inte. Ett krig kan alltså enligt Walzer bedrivas av rätt anledning men på en orättfärdigt sätt. Det handlar alltså om hur legitimt kriget/konflikten kan ses vara ur *jus ad bellum* och *jus in bello* (Walzer, 2006, s.21-22).

Walzer tar även upp non-interventionsprincipen, där stater inte skall intervensera i andra staters inomstatliga angelägenheter, men säger Walzer, på grund av moralistiska intressen och argument bör denna princip bortses från ibland. Då Walzer säger att ingen stat kan erkänna att de krigar aggressivt och sedan försvara deras agerande, kommer intervention att bli konfliktuell i sig. I och med en intervention, är hot om våld och territoriellt integritetsförtryck tillåtet, då det används av rättfärdiga skäl. Det blir alltså här en fråga om logik i relevans för legitimiteten och moralens styrkande (Walzer, 2006, s.86). Men Walzer argumenterar utifrån detta till att det är motiverat att hjälpa ett land att hjälpa sig själv, och för att bli av med ett annat land som är till skada för deras självbestämmande kallade "counter-intervention" (Walzer, 2006, s.87-90). För som Walzer säger; Vi måste söka legitima avslut på kriget, de mål som med rätta kan eftersträvas. Dessa kommer också att vara ramen för ett rättfärdigt krig. När

de vinner, eller när de är inom politisk räckvidd bör striderna rimligen sluta. (Walzer, 2006, s. 109-111).

3.2 Media

Vi har valt att arbeta med material från Dagens Nyheter, Göteborgs Posten och Svenska Dagbladet på grund av de är respekterade och stora rikstäckande tidningar.

Dagens Nyheter's papperstidning läses av 824 500 personer mellan 15 och 79 år och DN.se har cirka 1,4 miljoner unika webbläsare varje vecka. Dagens Nyheter är oberoende liberal. Dagens Nyheter står fri från partier, organisationer och ekonomiska maktsfärer. Dagens Nyheter ingår i Bonnierkoncernen, ett av norra Europas ledande medieföretag (www.dn.se, 2013-01-04).

Göteborgs-Posten är Västsveriges största morgontidning, fylld med nyheter från hela världen, men alltid med extra fokus på Göteborg och Västsverige. GP når dagligen över 600 000 läsare i papperstidningen, på datorn eller läsplattan och i mobilen, gp.se har cirka 500 000 unika besökare per vecka (www.gp.se, 2013-01-04).

Svenska Dagbladet är en riksspridd morgontidning med Stockholm som bas. Varje dag når den cirka 500 000 läsare över hela landet. Tidningen grundades 1884 och är på ledarplats obunden moderat. På övriga sidor finns ingen politisk tendens (www.svd.se, 2013-01-04).

Tidningarnas upplaga och räckvidd vid undersöknings datumen (2011) var; Dagens nyheter vardag; Upplaga – 285700, räckvidd – 817000, läsare/ex 2,9. Dagens Nyheter söndag; Upplaga – 330700, räckvidd – 869000, läsare/ex - 2,6. Svenska Dagbladet vardag; Upplaga – 185600, räckvidd – 473000, läsare/ex – 2,5. Svenska Dagbladet söndag; Upplaga – 188900, räckvidd – 491000, läsare/ex – 2,6. Göteborgs Posten vardag; Upplaga – 215600, räckvidd – 510000, läsare/ex – 2,4. Göteborgs Posten söndag; Upplaga – 220400, räckvidd – 519000, läsare/ex – 2,4 (www.medievarlden.se, 2013-01-04).

3.2.1 Material

Vi har använt oss av både primära och sekundära källor i vår uppsats. De primära källorna har bestått utav de artiklar och ledare som vi har valt att fokusera vår komparativa medieanalys på. De sekundära källorna kommer att bestå av forskning kring massmedial partiskhet och massmedial makt, material om inbördeskriget i Libyen, rapporter från den svenska försvarsmakten samt rapporter och resolutioner från FN.

Artiklarna kommer vi att söka i Retriver, där man kan söka på nyckelord, vi anser denna vara en valid källa då den tillhör den statsvetenskapliga institutionens länkdatabas (www.sambib.lu.se).

Sekundärkällorna kommer att lyfta fram Rättfärdighetskriterier i krig som fungerar som teori och stöd till vår analys och samtidigt även är våra kodord. Dessa är, *(O)Rättfärdiga krig* (Aggestam, 2010) och Michael Walzers bok *Just and unjust wars, a moral argument with historical illustrations* (Walzer, 2006). Övrigt sekundärmaterial kommer att bestå utav metodkursboken (Höglund, 2011), samt *Textens mening och makt* (Bergström & Boréus, 2012), FN res. 1973 samt utvalda källor för verifiering av information.

3.3 Massmedia

Vi har valt att analysera just detta ämne eftersom den massmediala förmågan att influera opinionsbildningen är långtgående och är en fundamental pelare i ett demokratiskt samhälle. Därvid måste massmediernas material granskas, inte bara av tidningarnas redaktörer utan även genom aktiva val från de människorna som väljer att ta del av ett specifikt nyhetsmediums information. En människas egna erfarenheter sträcker sig enbart till en viss punkt, varvid, för att fortsätta att utveckla sina åsikter, ett inflöde av ny information måste ta vid. Detta inflöde behöver därmed vara både nyanserat och djupgående nog om individen ska ha en chans att skapa en välinformerad åsikt. Sammanslaget gör detta att nyhetsmediers, journalisters och redaktörers jobb att verka för att ge en opartisk bild av en händelse är kritisk i formandet av egna åsikter (Strömbäck, 2012, s. 263 – 265).

4 Analys

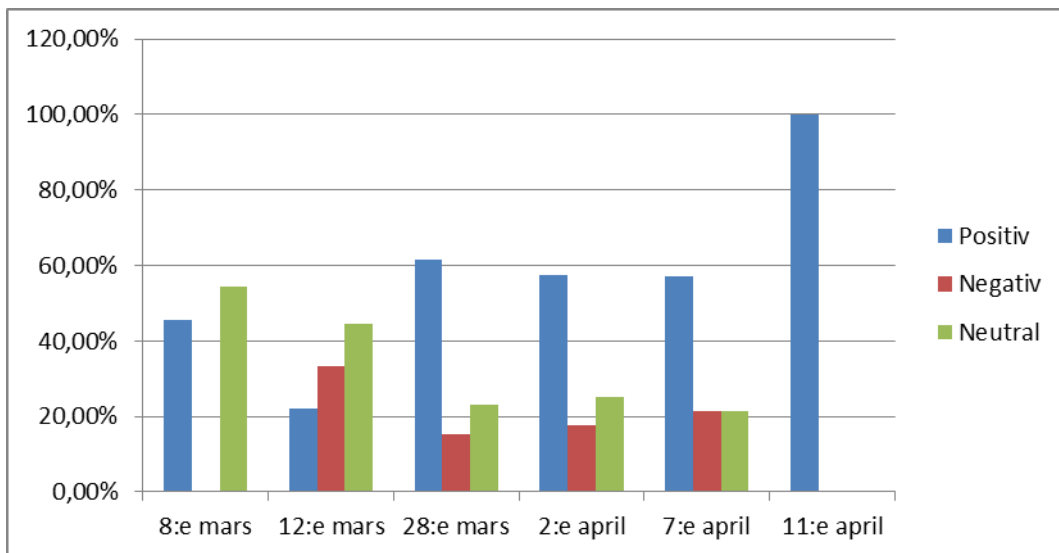
Vi vill klargöra att det vi har valt att göra är en innehållsanalys av hur medierna speglar Libyenkonflikten, hur språket och bemötandet/behandlingen av konflikten sker i media, då det är media som till huvudsaklig del influerar den allmänna opinionen i dagens Sverige. Det är för oss viktigt att ha med bakgrund och andra relevanta fakta till konflikten vid analysen, då detta hjälper läsaren och oss som forskare att kunna se samband mellan språk och händelser.

Vi har arbetat efter en teori om rättfärdigande av krig genom *jus ad bellum* och *jus in bello*. Mediernas möjlighet till att medvetet eller omedvetet handskas med allmänheten och det politiska spelrummet, är intressant. Men, vi är inte ute efter obestridliga sanningar om på vilket sätt massmedia leder den politiska diskursen, utan vi har en teori om att avspeglingen i media förändras i samband med att massmedia har ett intresse för att delta i att förändra debatten. Vill vi i vår analys, undersöka om medias framställning förändrats under den svenska interventionens gång, huruvida den speglar interventionen för att stävja eller stödja Sveriges militära insatser i Operation Unified Protector. Vi vill därmed undersöka huruvida media ändrar sitt språk i relation till det freds- och konfliktvetenskapliga analysverktygen från tidsperioden före Sveriges militära inblandning i den NATO ledda insatsen, till efter svenskt militärt deltagande i den NATO-ledda insatsen i Libyen.

4.1 Analys

Tendensen är en viktig variabel i analysen av bilden av Libyeninsatsen som tidningarna målar upp för allmänheten. När vi läst igenom artiklarna på de utvalda datumen, kan vi se vissa tendenser positiva, negativa och neutrala. Vid vissa tillfällen har det varit svårt att avgöra åt vilket håll texterna har dragit, och vi har då delat på antalet för att göra det så jämligt som möjligt i beräkningarna. *Positiv*

tendens; har vi valt att tolka in när dagstidningarna skriver texter där de är positivt inställda till konflikten i Libyen. *Negativ tendens*; har vi valt att tolka som huruvida texten är negativt inställd till den svenska Libyeninsatsen, om Sverige inte bör ha en insats eller om insatsen på annat sett kan ses negativt. *Neutral tendens*; den neutrala tendensen tolkar vi i texter där vi inte kan läsa in den svenska insatsen alls i texter publicerade rörande Libyen. Kan röra exempelvis, hur flyktingströmar ser ut etcetera. Den neutrala tendensen har utgjorts av de texter som inte tagit sida för eller mot insatsen i Libyen, eller inte har tagit upp konflikten utan endast omnämnt den som ett exempel i reflektioner till andra konflikter.

Graf 2 – Grafisk representation.

I vår analys kan vi se en ökad benämning av positiva ord likt demokrati och frihet i samband med de artiklar som behandlar svensk insats vid månadsskiftet mars/april 2011 (se graf 1.). Vi tolkar detta som att svensk media var av en genomgående positiv inställning till ett svenskt deltagande i Libyen, vilken också ökande i artiklarna ju längre den svenska insatsen i Libyen pågick (se graf 2). Det sista datumet, 11:e april 2011, var alla artiklar positivt inställda till den rådande insatsen. Hade vi valt bort de artiklar som vi tolkat som neutralt värdeladdade, hade våra siffror visat på en ännu starkare tendens i att bevakningen från media framställdes mer och mer positivt till insatsen.

Vidare kan man moralistiskt och etiskt också utläsa hur *jus ad bellum* och *jus in bello*, har influerat textens författare, men kriterierna används inte i den utsträckning som de faktiskt har kapacitet till.

I en mer djupgående analys av artiklarna har vi märkt av en tydlig benägenhet i att jämföra den svenska insatsen eller den eventuella svenska insatsen med andra svenska internationella försvarsmaktsoperationer liksom den svenska insatsen i Afghanistan sedan 2001 (Försvarsmakten). Detta kan enligt vår analys vid ett eventuellt misslyckande av en insats i Libyen ge incitament att avbryta nuvarande andra operationer eller försvaga det folkliga stödet för eventuella framtida operationer i andra delar av världen. Då det inverkar på vilken syn på proportionalitet som deltagande bör ha. Vågskålen står då i rättfärdigandet av antal offer som insatsen lämnar efter sig, alltså om den gör mer skada än nytta för den civila befolkningen är det mycket svårare att försvara dess fortgående.

En annan tydlig tendens vi märkt av i vår analys av artiklarna, är att många av artiklarna lägger mycket av fokus på USA och att insatsen är beroende av USA, snarare än NATO. Även då NATO nämns fler gånger är det ofta i samband med USA eller Obama och artiklarna lägger ofta mer tonvikt på USA:s inblandning. Kanske är detta faktum anknytt till en mer ekonomiskpolitiskt spelplan, för att visa hur ekonomisk fördelning influeras av världspolitiken.

Gällande hur befolkningen framställs anser vi att media har förenklat bilden enormt eller helt frångått breda delar av befolkningen då Libyens befolkning sällan omnämns som annat än antingen Gaddafi-trogna/regeringstrupper eller rebeller/frihetskämpar. Mycket av civilbefolkningen var i vår tro ställningslösa i denna konflikt men media har – åtminstone i de datum vi valt att undersöka – ej benämnt dem, mer än möjligtvis i ett fåtal artiklar som behandlar flyktingströmmen och förlista flyktingbåtar utanför Italien.

En annan intressant vinkling anser vi vara hur få artiklar som behandlar den svenska opinionen/befolkningens åsikter och tankar i frågan. Den enda artikel vi hittade var den 2:e april från Göteborgs-Posten som frågade fyra personer om deras ställningstagande till den svenska militära insatsen i Libyen. Där två var mot svensk insats och två för (Göteborgs-Posten, 11-04-02, Nyheter, Ingen Rubrik Tillgänglig). Detta skiljer sig tydligt från den bild vi anser att media visar som har en grov överrepresentation i positiva artiklar till en svensk insats, framförallt i datumen närmst tiden före det svenska beslutet att skicka trupper (28:e mars – 7

april). Ordet terror, som varit ett väldigt värdeladdat ord i dagspressen sedan 2001 och 9/11 händelserna, kopplas ofta samman med rebeller, uppror och religion, speciellt i Mellanöstern och områdena kring Libyen. Därför finner vi det förbryllande att ordet inte används mer, är det möjligen för att kunna spegla en mer demokratisk bild och demokratiska lösningar, och för att undvika att snubbla in på en mer infekterad diskussion om religion och kultur. Eller kan speglingen av USA i situationen vara en anledning till att de inte lyfter in värdeladdade ord så som terror. Terror tolkar vi som det som civila utsätts för då de tvingas fly i båtar eller på andra sätt, terror är inte endast organisationer vid benämning utan även en handling som berör den civila befolkningen, som är de som skall utgöra landets framtid efter att de intervenerande styrkorna har avlägsnat sig. Vilket vi tolkar som att dagstidningarna försökt neutralisera.

4.2 Avslutande analys – slutsats/sammanfattning

Genom att studera rättfärdighetskriterier i våra undersökta texter, ser vi en stor skillnad i hur konflikten framställs. Vi tror att utan att tänka på vilka kriterier författarna faktiskt går efter, så är det deras moraliska tankebana som guidar dem in i att författa de texter vi läst. Genom att argumentera för våldets proportionalitet och våldets påverkan på civilbefolkningen, visar författarna att de har en omedveten moralisk medvetenhet om legitimering i krig och konflikt.

Genom att se på våra utvalda texters sätt att skriva om hur staten Libyen agerat och hur civilbefolkningen vädjat efter hjälp, kan vi ta in Walzers argument kring logikens moral, där realistens syn på kriget inte längre kan hålla då människor faller offer för något de själva inte längre kan påverka, den så kallade noninterventionsprincipen måste alltså åberopas. Sen hur denna skall behandlas är textförfattarna i de olika tidningarna oense om.

I de artiklar där vi kan utläsa en klar debatt om politik, kan man också urskilja hur rättfärdighetskriterierna kritiseras och används som argument. När man snarare i notiser och kortare texter tar upp den direkta nöden i landet och därigenom uppmanar till ett agerande från omvärlden, detta kan då analyseras som *jus ad*

bellum. De argument som stöds genom vårt textmaterial är att en svensk intervention var rättfärdigad i och med att den libyska befolkningen inte längre kunde hjälpa sig själva, därför gällde det som Walzer trycker på, hjälp för självhjälp. Alltså är rättfärdighetskriterierna avgörande då artikelförfattarna skriver, detta för att belysa en omvärldsanalys.

Gällande vår frågeställning, tyckte vi oss kunna utläsa ett ökande stöd för det svenska deltagandet i Libyen i vårt artikel material under insatsperioden. Med rättfärdighetskriterier i åtanke medan vi samlade in material, fann vi att *jus ad bellum* och *jus in bello* var framstående i artiklarna. Responsibility to protect omnämns knappt, vilket är udda då artiklarna lyfter fram hur befolkningen flyr, och under flykt även avlidit.

Vi har tolkat att artiklarna drog åt ett liberalistiskt och interventionistiskt synsätt, något som även fanns stöd för i våra sekundärkällor. Uppseendeväckande däremot var bristen på ordet ”terror”. Vi hade förväntat oss fler referenser till terror/terrorism än vad vi stött på.

Utöver detta blev vi även överraskade över hur bristfällig informationen om det faktiska konfliktförloppet var bland våra utvalda artiklar. Det tydde på en smalare nyhetsförmedling än vad vi hade förväntat oss. Möjligen skulle detta kunna bero på de valda datumen, och skulle kunna undersökas i en fortsatt forskning. Men om detta faktum skulle stämma, då skulle det möjligtvis vara förödande för framtida svenska insatser, då det visar på ett oengagemang från media att vilja delta i spegligen av rättfärdigandet av konflikterna i sig. Kanske har proportionaliteten blivit något diskuterbart i dagens konflikter/krig, eller väljer vi kanske bort att diskutera konflikterna/krigen i den tryckta dagspressen då den vädras på annat håll, exempelvis i etermedia och television? Bli detta då positivt eller negativt för framtida deltaganden av svenska insatser? När vi i dagens politiska debatt diskuterar en svensk försvarsförmågas vara eller icke vara. Kan vi då ens vara med på ett internationellt plan, och blir således i slutändan rättfärdigandet av krig och civilbefolkningens lidande satt i skymundan i diskursen om konflikter och krig i dagspressen? Om media visar på det politiska rummet och samhället i frågor krig konflikter och krig, bör då inte allmänheten också få tillgång till en bredare bild av omvärlden och dess konflikter ur ett rättfärdighetsperspektiv?

5 Referenser

5.1 Sekundärkällor

- Aggestam, Karin. (2010). *Inledning: Teoritraditioner om rättfärdiga krig* i Aggestam, Karin (red.). (O)rättfärdigakrig. Lund: Studentlitteratur
- Bajoria, Jayshree, 2011. "Libya and the Responsibility to Protect". *Council On Foreign Realations, Analysis Brief*. 2011-03-24. [Elektronisk] <http://www.cfr.org/libya/libya-responsibility-protect/p24480>, hämtad: 2013-01-07.
- Boréus, Kristina – Bergström, Göran, 2012. "Innehållsanalys" s. 49 – 90, i Boréus, Kristina – Bergström, Göran, (red.) *Textens Mening och Makt: Metodbok i Samhällsvetenskaplig Text- och Diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur
- Byers, Michael, 2005. *War Law*. New York: Grove Press.
- Dagens Nyheter - <http://info.dn.se/info/om-oss/>, hämtad; 2013-01-04, inga uppgifter om senast uppdatering.
- Förenta Nationerna 1, 2011. "United Nations Security Council Resolution 1970, S/RES/1970 (2011)", New York: United Nations.
- Förenta Nationerna 2, 2011. "United Nations Security Council Resolution 1973, S/RES/1973 (2011)", New York: United Nations.
- Förenta Nationerna 3, 2005. "United Nations General Assembly, 2005 World summit Outcome" A/60/L.1 (2005)", New York: United Nations.
- Förenta Nationerna 4, 1945. "United Nations Charter", New York: United Nations
- Försvarsmakten - <http://www.forsvarsmakten.se/sv/Internationella-Insatser/Afghanistan--Isaf/Om-insatsen/> hämtad: 2013-01-08
- Gilboa, Eytan, 2005. "The CNN-effect: The Search for a Communication Theory of International Relations", *Political Communication*, Vol. 22, pp. 27 - 44
- Goldberg, Bernard - <http://www.bernardgoldberg.com/bio/>, hämtad; 2013-01-04

- Goldberg, Bernard, 2002. *Bias: A CBS Insider Exposes How the Media Distorts the News*. Washington DC: Regnery Publishing
- Göteborgs Posten - <http://info.gp.se/omgp/hem/1.11124>, hämtad; 2013-01-04, inga uppgifter om senast uppdatering.
- Holmertz, Gert, 2011, ”Libyska Inbördeskriget” i Nationalencyklopedin. <http://www.ne.se/libyen/historia/inb%C3%B6rdeskriget-2011>, hämtad: 2013-01-07.
- Höglund, Anna T. 2010. *Teologi, genus och rättfärdiga krig* i Aggestam, Karin (red.). (O)rättfärdigakrig. Lund: Studentlitteratur
- Mediavärlden - <http://www.mediavarlden.se/nyheter/2012/02/rackvidden-trost-i-trista-upplagetider>, hämtad; 2013-01-04, publicerades 24 februari, 2012
- NATO, 2011. “Fact: Sheet: Operation UNIFIED PROTECTOR, Protection of Civilians and Civilian-Populated Areas & Enforcement of the No-Fly Zone”, [Elektronisk]. http://www.nato.int/nato_static/assets/pdf/pdf_2011_10/20111005_111005-factsheet_protection_civilians.pdf, hämtad: 2013-01-07
- Nord, Lars - http://larsnord.se/wordpress/?page_id=169, hämtad: 2013-01-04
- Nord, Lars, 2001. *Vår Tids Ledare: En Studie av den Svenska Dagspressens Politiska Opinionsbildning*. Stockholm: Carlsson
- Nye, Jr, Joseph S. – Welch, David A. - Bynander, Fredrik. 2011. *Att förstå internationella konflikter*. Harlow: Prentice Hall
- Prop. 2010/2011:111. 2011-03-29. Svenskt deltagande i den internationella militära insatsen i Libyen.
- Prop. 2010/2011:127. 2011-06-09. Fortsatt svenskt deltagande i den internationella militära insatsen i Libyen.
- Shehata, Adam, 2012. ”Medierna och Makten Över Publiken” s. 317 - 344, i Nord, Lars – Strömbäck, Jesper (red.) *Medierna och Demokratin*, Lund: Studentlitteratur
- Strömbäck, Jesper, 2012. ”Journalistiken och Politiken” s. 263-289, i Nord, Lars – Strömbäck, Jesper (red.) *Medierna och Demokratin*, Lund: Studentlitteratur
- Svenska Dagbladet - http://www.svd.se/special/svd_info/valkommen-till-svd-information-och-kontaktadresser_275057.svd, hämtad; 2013-01-04, senast uppdaterad; 10 januari 2012 kl. 14:40.

Thakur, Ramesh, 2006. *The United Nations, Peace and Security*. Cambridge, Cambridge University Press.

Walzer, Michael, 2006. *Just and unjust wars, a moral argument with historical illustrations*. New York: Basic Books

5.2 Primärkällor

5.2.1 2011-03-08

Blomgren, Jan, 2011. ”Strider kan öppna för al-Qaida”, *Svenska Dagbladet*, 8 mars 2011, s. 17

Carlsson, Ylva, 2011. ”Det är deras revolution”, *Göteborgs-Posten*, 8 mars 2011, s.14

Dagens Nyheter, Världen, 2011. ”Libyen har dränerats på arbetskraft”, *Dagens Nyheter*, 8 mars 2011, s. 14 .

Forsberg, Håkan , 2011. ”Sänkt fart ska spara oljepengar”, *Svenska Dagbladet*, 8 mars 2011, s. 19

Göteborgs Posten, Utland, 2011. ”Rebeller vädjar om flygstopp i Libyen”, *Göteborgs-Posten*, 8 mars 2011, s. 16

Holmgren, Mia – Loewe, Peter, 2011. ”Strid ström av flyktingar från Tunisien till italienska Lampedusa”, *Dagens Nyheter*. 8 mars 2011, s.15

Kihlström, Staffan , 2011. ”Fortsatt hårda strider” *Dagens Nyheter*, 8 mars 2011, s.15

Svenska dagbladet, Utrikes. ”Svenskt plan evakuerade egyptier”, *Svenska Dagbladet*, 8 mars 2011, s.17

Svenska Dagbladet, Utrikes, 2011. ”Libyen släpper in FN”, *Svenska Dagbladet*, 8 mars 2011, s.17

Tidningarnas Telegrambyrå, 2011. ”Oljepriset pressas uppåt”, *Svenska Dagbladet*, 8 mars 2011, s.10

Tidningarnas Telegrambyrå – Agence France-Presse, 2011. ”Över tusen migranter till Lampedusa”, *Göteborgs-Posten*, 8 mars 2011, s.16

5.2.2 2011-03-12

Brors, Henrik, 2011. "Pengar - men inga vapen", *Dagens Nyheter*, 12 mars 2011, s.29

Dagens Nyheter, Världen, 2011. "Khaddafi allt starkare Upproret i Libyen har tappat kraft -...regeringsstyrkor pressar tillbaka rebellerna", *Dagens Nyheter*, 12 mars 2011, s.28

Fahl, Hanna, 2011. "Det är okej att ha roligt. Hatet mot underhållningskulturen har antagit en - ...självgod ton den här våren", *Dagens Nyheter*, 12 mars 2011, s. 70

Göteborgs-Posten, Utland, 2011. "EU kräver diktatorns - avgång men Reinfeldt utesluter militär insats", *Göteborgs-Posten*, 12 mars 2011, s.24

Göteborgs-Posten, Ledare, 2011. "Dags för flygförbud", *Göteborgs-Posten*, 12 mars 2011, s.2

Küchler, Teresa, 2011. "EU-länder oeniga om Libyen-linje", *Svenska Dagbladet*, 12 mars 2011, s.12

Loewe, Peter – Sjökvist, Elisabeth, 2011. "Berlusconis rättegångsdatum spikade", *Dagens Nyheter*, 12 mars 2011, s.32

Magnusson, Johnny, Ledare, 2011. "Gäst krönikan", *Göteborgs-Posten*, 12 mars 2011, s.2

Reuters - Agence France-Presse LIBYEN, 2011. "Gaddafi fortsätter framåt", *Göteborgs-Posten*, 12 mars 2011, s.27

5.2.3 2011-03-28

Agence France-Presse – Reuters Libyen, 2011. "Rebellerna närmar sig Gadaffis hemstad", *Göteborgs-Posten*, 28 mars 2011, s.16

Dagens Nyheter, Världen, 2011. "Historisk grön seger", *Dagens Nyheter*, 28 mars 2011, s. 16

Ek, Anna, 2011. "Vapenexport till diktaturer kan stoppas", *Svenska Dagbladet*, 28 mars 2011, s.5

Eurenius, Karin, 2011. "Räkna med dyr tank i sommar", *Svenska Dagbladet*, 28 mars 2011, s. 4

Friholt, Ola, 2011. "Avstå från att medverka i kriget", *Göteborgs-Posten*, 28 mars, s.30

Göteborgs-Posten, Ekonomi/Politik, 2011. "Fakta: S-kongressen", *Göteborgs-Posten*, 28 mars 2011, s. 38

Göransson, Kristian, 2011. "Benghazi evig brännpunkt i Libyens historia", *Svenska Dagbladet*, 28 mars 2011, s. 7

Svenska Dagbladet, Utrikes, 2011. "Ingen rubrik tillgänglig", *Svenska Dagbladet*, 28 mars 2011, s.19

Svenska Dagbladet, Utrikes, 2011. "Ingen rubrik tillgänglig" *Svenska Dagbladet*, 28 mars 2011, s.19

Tidningarnas Telegrambyrå - Agence France-Presse Italien, 2011. "Libyen kastar ut afrikanska flyktingar - Första båten anlände under dramatik till Italien i går", *Göteborgs-Posten*, 28 mars 2011, s.16

Tidningarnas Telegrambyrå- Dagens Nyheter - Agence France-Presse – Reuters, 2011. "Ingen rubrik", *Dagens Nyheter*, 28 mars 2011, s. 7

Tholin, Gert, 2011. "Försvaret ska vara ett fredsprojekt ", *Dagens Nyheter*, 28 mars 2011, s. 27

Winiarski, Michael, 2011. "Obama får stå till svars WASHINGTON. President Barack Obama sade i helgen - ...att den USA-ledda militäroperationen i Libyen är framgångsrik, något som ser ut att bekräftas av rebellernas svepande framgångar mot Khaddafis styrkor under de senaste dygnet", *Dagens Nyheter*, 28 mars 2011, s.7

5.2.4 2011-04-02

Avidsson, Claes, Ledare, 2011. "Och nu är det dags att måla en svensk flagga", *Svenska Dagbladet*, 2 april 2011, s. 4

Brors, Henrik, 2011. "Sverige ska ta emot flyktingar", *Dagens Nyheter*, 2 april 2011, s.36

Crofts, Maris, 2011. "Veckans ord:", *Dagens Nyheter*, 2 april 2011, s. 15

Dagens Nyheter, Ledare, 2011. "Till USA:s försvar ", *Dagens Nyheter*, 2 april 2011, s. 2

Dagens Nyheter, Världen, 2011. "Khaddafis framgång kan leda till vapenvila", *Dagens Nyheter*, 2 april 2011, s.34

Davidsson, Maria, 2011. "Afrikansk flyktingström oroar EU-kommissionär", *Göteborgs-Posten*, 2 april 2011 (ingen sida angiven)

Göteborgs-Posten, Utland, 2011. ”LIBYEN I GÅR: Misrata stormat av Gaddafis styrkor”, *Göteborgs-Posten*, 2 april 2011 (ingen sida angiven)

Göteborgs-Posten, Ettan, 2011. ”FN-SVENSKAR DÖDADE Historiskt beslut om Libyen-insats ”Vi måste självfallet - ...ställa upp”. vid attacker i Afghanistan och Elfenbenskusten Kungen till GP:”, *Göteborgs-Posten*, 2 april 2011, s. 4 - 5 och 20 - 21

Göteborgs-Posten, Nyheter, 2011. ”Ingen rubrik tillgänglig”, *Göteborgs-Posten*, 2 april 2011 (ingen sida angiven)

Göteborgs-Posten, Utland, 2011. ”Ingen rubrik tillgänglig”, *Göteborgs-Posten*, 2 april 2011 (ingen sida angiven)

Göteborgs-Posten, Nyheter, 2011. ”Ingen rubrik tillgänglig”, *Göteborgs-Posten*, 2 april 2011 (ingen sida angiven)

Hammargren, Bitte, 2011. ”Libyska rebellerna föreslår eldupphör”, *Svenska Dagbladet*, 2 april 2011, s.30

Höglund, Jan, 2011. ”Kungen rak - välkomnar Libyen-insats - ”Vi ska delta med de resurser som efterfrågas” säger Carl XVI Gustaf i exklusiv GP-intervju”, *Göteborgs-Posten*, 2 april 2011 (sida en angivet)

Kihlström, Staffan, 2011. ”Svensk FN-anställd skjuten i sitt hem”, *Dagens Nyheter*, 2 april 2011, s.32

Lintner, Bertil, 2011. ”Skepsis när Burmas makt möbleras om”, *Svenska Dagbladet*, 2 april 2011, s.35

Lundell, Kristin, 2011. ”Livet är mer än en schlager”, *Svenska Dagbladet*, 2 april, s.34

Moshtat, Yusra, 2011. ”Är vapen verkligen lösningen?” *Göteborgs-Posten*, 2 april 2011 (ingen sida angiven)

Svenska Dagbladet, Nyheter, 2011. ”Piloter på okänt uppdrag i Libyen”, *Svenska Dagbladet*, 2 april 2011, s.11

Svenska Dagbladet, Nyheter, 2011. ”Ingen rubrik tillgänglig”, *Svenska Dagbladet*, 2 april 2011, s.11

Swartz, Richard, Ledare, 2011. ”En kluven stormakt Kolumnen: Richard Swartz om president Obamas vändor.”, *Dagens Nyheter*, 2 april 2011, s. 4

5.2.5 2011-04-07

Arvidsson, Claes, Ledare, 2011. ”Obamas dubbla budskap”, *Svenska Dagbladet*, 7 april 2011, s. 4

Bates, Gill – Wezeman, Pieter, 2011. ”Världen får inte blunda för sitt ansvar för våldet i Libyen”, *Dagens Nyheter*, 7 april 2011, s. 6

Ferrera, Christian, 2011. ”Skarp kritik mot Gripens bomber”, *Dagens Nyheter*, 7 april 2011, s.1

Fridh, Carl – Kleberg Tidningarnas Telegrambyrå, 2011. ”Nato hjälpte rebeller med vapentransport”, *Göteborgs-Posten*, 7 april 2011, s.18

Göteborgs-Posten, Utland, 2011. ”Nato och vapenembargot”, *Göteborgs-Posten*, 7 april 2011, s.18

Hall, Thomas, 2011. ”Ingen rubrik”, *Dagens Nyheter*, 7 april 2011, s.9

Hökerberg, Josefine, 2011. ”Så ser Nordens insats i Libyen ut”, *Dagens Nyheter*, 7 april 2011, s. 9

Loewe, Peter, 2011. ”Båt med flyktingar sjönk - 250 kan ha dött”, *Dagens Nyheter*, 7 april 2011, s.20

Neselius, Lars/Linköping, 2011. ”Beslutet att ingripa i Libyen är historiskt”, *Dagens Nyheter*, 7 april 2011, s. 27

Ohly, Lars, 2011. ”Strategin i Afghanistan leder fel”, *Svenska Dagbladet*, 7 april 2011, s. 5

Stenberg, Ewa, 2011. ”Gripens bomber kan skada civila”, *Dagens Nyheter*, 7 april 2011, s. 8

Tidningarnas Telegrambyrå - Agence France-Presse – Reuters, 2011. ”Dussintals flyktingar döda i storm”, *Göteborgs-Posten*, 7 april 2011, s.16

Wallberg, Peter - Tidningarnas Telegrambyrå Italien, 2011. ”Tomma tankar sinkar Gripen”, *Göteborgs-Posten*, 7 april 2011, s.18

Åkerman, Mikaela, 2011. ”Gaddafis vädjan avfärdas Svenska Dagbladet”, 7 april 2011, s.18

5.2.6 2011-04-11

Göteborgs-Posten, Utland, 2011. ”Gaddafi sa ja till medling”, *Göteborgs-Posten*, 11 april 2011, s.16

Hökerberg, Josefine, 2011. ”Khaddafi accepterar AU:s färdplan”, *Dagens Nyheter*, 11 april 2011, s.13

Tidningarnas Telegrambyrå - Agence France-Presse Belgien, 2011. "Medling på gång i Libyen", *Göteborgs-Posten*, 11 april 2011, s. 16

Tidningarnas Telegrambyrå - Agence France-Presse Seoul, 2011. "Nordkoreaner ombeds stanna i Libyen", *Dagens Nyheter*, 11 april 2011, s.13

Tidningarnas Telegrambyrå - Agence France-Presse, 2011. "Afrikanska unionen vill medla i Libyen", *Dagens Nyheter*, 11 april 2011, s.15

Tidningarnas Telegrambyrå - Agence France-Presse, 2011. "Nordkoreaner ombeds stanna", *Göteborgs-Posten*, 11 april 2011, s.14

6 Bilagor

6.1 Sökning, Libyen 2011-03-08

Libyen har dränerats på arbetskraft

Dagens Nyheter, 2011-03-08 Sida: 14 - Sektion: Världen

BENGHAZI/BREGA. Upproret i Libyen har lagt en död hand över samhället. Skolor, sjukhus, affärer, den livsviktiga oljeindustrin - ingen institution är opåverkad av våldet och osäkerheten.

Benghazi Medical Center är ett av den libyske diktatorn Muammar Khaddafis prestigeprojekt. Ett sjukhuskomplex i sex våningar som har alla tänkbara moderniteter och står med en entréhall i röd granit värdig en storbanks huvudkontor.

Vår tolk Muhammad anmärker torrt att det tog drygt tjugo år att få sjukhuset färdigt och att det i folkmun kallas Tolv hundra år - vilket syftar på antalet sjukbäddar och den segdragna byggtiden.

Sedan den libyska revolten tändes för tre veckor sedan, med hundratals döda i gatuprotester bara här i Benghazi, har detta sjukhus och flera andra i Libyen fått stora personalproblem. En betydande del av de anställda är nämligen gästarbetare från bland annat Filippinerna, Indien och Ukraina. De evakuerades från det våldsdrabbade Benghazi av sina respektive ambassader och lämnade gapande hål efter sig.

Samtidigt fylldes Benghazi Me-dical Center av skadade från demonstrationerna.

-Vi har sammanlagt 130 sjuksköterskor anställda. Sedan oroligheterna började har över hälften slutat, säger Mari Lagahit, chefssjuksköterska på en intensivvårdsavdelning.

Mari Lagahit kommer från Filippinerna och har valt att stanna kvar.

-Problemen hemma (i Filippinerna) är större än vad de är här. Hemma har jag inget jobb, dessutom har jag skulder att betala till den som förmedlade arbetet här i Libyen, säger hon.

Trots allt fungerar sjukvården i Benghazi ganska bra, trots bortfallet av personal. Det kan Gunnar Hagström intyga. Han arbetar i vanliga fall som steriliseringssjuksköterska vid universitetssjukhuset i Örebro. Nu är han sedan en

vecka tillbaka i Benghazi, utsänd av Läkare utan gränser (MSF).

-Standarden på utrustning och lokaler är bra här, personalen är välutbildad och vården välorganiserad. Visserligen är det brist på personal, men tydligen har de kunnat fylla på med medicinstuderande och med frivilliga, säger Gunnar Hagström, som är standby för att hjälpa till på de mindre sjukhusen längre västerut i landet, där strider rasar mellan de Khaddafitrogna och rebellarmén.

Det är inte bara sjukhusen som märker av den hastigt påkomna personalbristen. Än värre är läget i oljebranschen.

Drygt tjugo mil sydväst om Benghazi ligger oljehamnstaden Brega, hemvist för det stora statliga oljebolaget Sirte Oil Company (SOC). Företaget är en av grundbultarna i Libyens olje- och gasindustri, som ensam svarar för en fjärdedel av landets bruttonationalprodukt och betalar lönerna för 60 procent av de offentliganställda.

Vitmålade oljecisterner och gigantiska rörledningskonstruktioner följer Medelhavskusten kilometervis. Inne på huvudkontoret råder påtvingad stillhet.

-SOC har 6700 anställda här, folk från femton olika nationer. Men i dag är det nästan bara libyer kvar, säger den administrative chefen Ahmed Jerksy.

Jerksy berättar att 90 procent av personalstyrkan har lämnat Libyen för sina respektive hemländer.

-Produktionen på våra oljefält står helt stilla och raffinaderiet går på en bråkdel av sin kapacitet. Vi försöker lösa situationen med hjälp av frivilliga, men det är svårt.

Libyens oljeproduktion är nere på hälften av det normala. När kan produktionstakten öka igen?

-Personligen tycker jag att säkerhetsproblemen har avväjts, men det gäller ju att övertyga de länder som tagit hem sina medborgare om det, säger Jerksy.

Utanför kontorsbyggnaden står en stor tavla i typisk Khaddafistil med texten Kärlek och lojalitet till oljeindustrins revolutionär. Men den sista delen av texten är övermålad med svart färg. Intill har det klottrats i graffitistil: Leve ungdomen som genomförde 17 februari-revolutionen.

Ett nog så tydligt exempel på att maktbalansen ruckats i Libyen.

I Brega finns Libyens oljeakademi, en teknisk högskola som utbildar ingenjörer och tekniker inom oljebranschen.

Men just nu ligger skolan helt öde - den är stängd på obestämd tid, liksom alla andra utbildningsanstalter i landet så länge situationen - som man säger i Libyen - inte är stabil.

Den lilla stadens souk, torghandel, håller stängt och på Dubai-gatan, där detaljhandeln finns, är bara enstaka butiker öppna.

Var och varannan bankomat är stängd, internettrafiken är avklippt och mobiltelefonnätet fungerar nyckfullt.

På väg till Benghazi igen träffar vi Musab, en nittonårig läkarstuderande som anmält sig som frivillig i rebellarmén. Jag frågar om han inte saknar studierna.

-Jag kan inte tänka på skolan nu. Det går att ta igen missade studier, men tar vi inte chansen att störta Khaddafi nu, då kommer vi att ångra oss så länge vi lever, svarar han.

Rebeller vädjar om flygstopp i Libyen

Göteborgs-Posten, 2011-03-08 Sida: 16 - Sektion: Utland - Del: 1

Ras Lanuf: Gaddafis flygvapen fortsätter luftangreppen mot de oppositionella, men nu höjs internationella röster för det flygstopp som oppositionen vädjat om. Samtidigt ökar svenska Sida nödhjälpen efter en vädjan från FN.

I östra Libyen har hårda strider rasat mellan Gaddafianhängare och de oppositionella styrkorna. När dammet började lägga sig hade regimmotståndarna tappat mark och bland de röster som höjdes var det somliga som beklagade oppositionens brist på erfarenhet i strid.

- Jag tror att de här ungdomarna är redo att dö, men det kommer inte att spela någon roll, sade en man medan en rebelsoldat, liggande på rygg, besköt ett stridsflygplan långt upp i skyn.

Gaddafis stridsflyg är också ett av de största hoten mot de oppositionella styrkorna. Representanter för regimkritiska grupper har vädjat om hjälp utifrån för att stoppa attackerna från Gaddafis flygvapen, men omvärlden har varit avvaktande.

I går uppgav dock Frankrike att Arabförbundet ställt sig bakom förslaget om en flygförbudszon och snart därefter sade en anonym diplomat till AFP att Storbritannien och Frankrike arbetar med att rita upp en sådan resolution. Den skulle i så fall kunna läggas fram i FN:s säkerhetsråd under veckan.

- Ni bör vänta er något om Libyen denna vecka, sade diplomaten.

Den grupp av briter som infångades nära Benghazi i Libyen i fredags ska

befinna sig på väg till Malta, sedan de släppts efter förhandlingar mellan Storbritanniens ambassadör i Libyen och rebellerna, enligt brittiska BBC och Sky News.

Northern sade att det rört sig om ”ett missförstånd”. Motståndsrörelsen å sin sida var upprörda över att gruppen anlant utan förvarning i en helikopter. De ska ha varit beväpnade och förutom sina brittiska identitetshandlingar haft pass från minst fyra andra nationer.

FN gick ut med en akut begäran om en miljard kronor i nödhjälp till offren för konflikten i Libyen. Som svar fattade den svenska biståndsorganisationen Sida beslut om ytterligare 20 miljoner kronor i stödsatser. Det totala Sidastödet till Libyen uppgår därmed till knappt 50 miljoner kronor.

Pengarna kommer att gå till organisationerna UNHCR:s, Unicefs och Islamic reliefs arbete.

I ett pressmeddelande säger Helen Rask, chef för Sidas enhet för Mellanöstern och Nordafrika, att situationen är ”mycket kritisk” på flera håll.

Gaddafiregimen gav sig under dagen på ett försök att förhandla med de oppositionella. Utspelet kom från den forne premiärministern Jadallah Azuz al-Talhi, men det avvisades av det oppositionellas råd.

- al-Talhi är en nära bekant till mig och han är allmänt respekterad som en man som stod upp mot Gaddafi. Men vi har gjort klart hela tiden att alla förhandlingar måste utgå från att Gaddafi avgår. Det finns ingen annan kompromiss, sade rebellofficeren Ahmed Jabril.

I går uppgav Frankrike att Arabförbundet ställt sig bakom förslaget om en flygförbudszon

Uppgifter i går om skadade och döda i strider i Libyen:

I den rebellkontrollerade staden Misrata dödades 21 personer i samband med oroligheter i söndags, uppgav läkare. Nästan 100 personer rapporterades skadade, varav minst nio allvarligt. Nästan alla tros ha varit civila.

I samhället Bin Jawad ska minst tolv dödsoffer ha krävts medan omkring 50 personer skadats, enligt vårdkällor i Ajdabiya. Ett sjukhus i Benghazi, som också fått in döda från Bin Jawad, rapporterade ytterligare fem dödsoffer.

Ett sjukhus i Ras Lanuf fem mil från Bin Jawad angav antalet dödade som förts dit till sju, med 59 skadade. (TT-AFP)

Bildtext:

- stridsflyg största hotet. Libyska rebeller skjuter mot ett flygangrepp av Gaddafis armé i Ras Lanuf. Oppositionen har vädjat om hjälp utifrån för att stoppa Gaddafis flygattacker.

Sänkt fart ska spara oljepengar

Svenska Dagbladet 1, 2011-03-08 Sida: 19 - Sektion: Utrikes - Del: 1 Författare: Håkan Forsberg

Det höga oljepriset, en följd av krisen i Libyen, gör att Spanien har infört ett brett program för att spara olja och bensin. Det som märks mest är sänkt maxhastighet på vägarna.

Spaniens bilförare måste lätta lite på gasen sedan regeringen i går sänkte maxhastigheten på landets motorvägar och motortrafikleder från 120 till 110 kilometer i timmen.

Anställda vid det spanska vägverket har arbetat dygnet runt under helgen för att klistra nya siffror på totalt drygt 6000 vägs skyltar längs de stora vägarna.

Åtgärden - som gäller till den sista juni - är en direkt följd av krisen i Libyen, som fått oljepriset att rusa. Detta är ett hot mot den ekonomiska återhämtning som regeringen hoppas på efter en lång recession och rekordhög - 20 procent - arbetslöshet.

- Om oljepriset ligger kvar på dagens nivå kommer vi att ha ett underskott i vår energibalans på 46 miljarder euro för 2011, sade Spaniens industriminister Miguel Sebastián när han presenterade regeringens sparpaket i fredags.

Han sade också att Spanien till 75 procent är beroende av importerad energi, främst olja och gas. För EU som helhet är siffran 60 procent.

Sparpaketet omfattar också statsbidrag till nya bildäck som sänker bensinförbrukningen, billigare kollektivtrafik för att fler ska låta bilen stå och en informationskampanj om energisparande.

Regeringen räknar med att åtgärderna sammantaget kommer att minska oljeimporten med 5 procent räknat på helåret. Det betyder 28,6 miljoner fat olja mindre, vilket i sin tur minskar utsläppen av koldioxid med 12,5 miljarder ton - allt enligt regeringens beräkningar.

Men sju av tio spanjorer ogillar den nya fartgränsen, visar en opinionsmätning. David Taguas, tidigare ekonomisk rådgivare till premiärminister José Luis Rodríguez Zapatero, häcklar beslutet:

- Sänk till max 70! Låt oss sälja våra bilar och åka scooter i stället, säger Taguas, som tycker att en tillfällig höjning av bensinskatten vore mer effektivt.

Den spanske Formel 1-föraren Fernando Alonso tror att det blir "svårt att hålla sig vaken" med 110-gränsen. Men han får svar på tal från industriminister Sebastián; han hänvisar till Alonsos ärkerival Lewis Hamilton, som inte klagat på den maxhastighet som gäller i Storbritannien:

- Hamilton somnar inte vid 110 kilometer i timmen.

Fortsatt hårda strider

Dagens Nyheter, 2011-03-08 Sida: 15 - Sektion: Världen

Den libyska arméns offensiv mot rebellerna fortsatte i går med flygattacker och hårda strider på flera håll. FN skärpte tonen mot Libyen och generalsekreteraren Ban Ki-moon krävde tillträde till landet för humanitär hjälp.

Samtidigt med offensiven kom en vädjan till rebellerna om samförstånd och dialog. Inviten kom från den tidigare libyske premiärministern Jadallah Azuz al-Talhi i ett tal i den libyska statliga tv-kanalen. Den avvisades omedelbart av rebelsidan, som inte tänker nöja sig med annat än att den libyske ledaren Muammar Khaddafi avgår.

Militärt fortsatte kraftmätningen om kuststäderna i mellersta Libyen. Regeringssidan drev ut rebellerna från Bin Jawad och rapporterades fortsätta sin offensiv mot oljestaden Ras Lanuf. Staden, som är i oppositionens händer, har i flera omgångar utsatts för attacker från regeringssidan. Vittnesuppgifter till al-Jazira talade även om att städerna Zawiyah och Misrata på nytt utsattes för intensiva angrepp från Khaddafitrogen militär.

Uppgifter om antalet dödade är mycket osäkra. I Misrata cirka 15 mil öster om Tripoli uppgav en läkare att minst 21 personer dödades, varav ett barn, när regeringstrupper med stridsvagnar attackerade i helgen. En av rebellerna, som BBC talat med, hävdade att även 16 regeringssoldater dödades och att arméfordon och vapen togs av rebellerna när de efter en hel dags hårda strider drev ut regeringsarmén ur staden.

Muammar Khaddafi framträdde i en intervju i tv-kanalen France 24. I vad som kan uppfattas som en varning till väst att införa sanktioner mot Libyen, sade Khaddafi att han och Libyen är en viktigt partner i kampen mot al-Qaida och den illegala immigrationen till Europa. Han spelade även på rädslan för en flyktingström från Afrika och sade att det finns miljoner svarta som skulle kunna komma till Frankrike och Italien över Medelhavet.

Från Ras Jedir, gränsstad mot Tunisien, kom uppgifter om att den libyska armén försöker tvinga unga afrikaner i Libyen att slåss för Khaddafi, enligt afrikanska flyktingar som Reuters talat med.

Staffan Kihlström

Strider kan öppna för al-Qaida

Svenska Dagbladet 1, 2011-03-08 Sida: 17 - Sektion: Utrikes - Del: 1

Experter varnar för att en utdragen konflikt kan dra in fler aktörer i det libyska dramat

Oppositionen mot den libyske ledaren Muammar Gaddafi tycks fortfarande ha initiativet. Samtidigt kämpar regeringstroga styrkor hårt för att ta tillbaka förlorade städer. Ett utdraget krig kan ge utrymme för andra aktörer, typ terrornätverket al-Qaida, och därmed göra situationen än mer komplicerad.

SvD har talat med Karl Sörenson (Försvårshögskolan) och Alexander Atarodi (Försvarets forskningsinstitut, FOI) om läget i Libyen. De båda forskarna menar att bristen på tillförlitlig information gör det mycket svårt att förutse vad som kommer att ske de närmaste veckorna.

Den Gaddafikontrollerade televisionen ger en helt annan bild av striderna, och vem som kontrollerar vilka städer, än rebellerna. Uppenbart är att kriget hamnat i ett dödläge, där oppositionen har svårt att inta huvudstaden Tripoli samtidigt som överste Gaddafi har mycket svårt att ta tillbaka städer i östra landsdelen, liksom flera mindre städer i väster där oppositionen gjort starka inbryningar.

– **Så länge Gaddafi** sitter kvar förlängs striderna och det kan öppna för andra aktörer, som al-Qaida eller gamla stamledare. Det skulle komplicera bilden ytterligare, i dag tycks vi ändå ha två parter i konflikten. Ett utdraget krig gör det också möjligt för Gaddafi att skaffa ytterligare legosoldater, pengar är nog inte ett problem än så länge, säger Karl Sörenson.

Revolutionen mot Gaddafi, som nu har pågått i tre veckor, visar inga tecken på att avta. Det finns uppgifter som talar om att 20 000–25 000 frivilliga män har anmält sig bara i Bengazi för att få kämpa mot Gaddafis styrkor.

– **Jag tror inte** att kraften i revolutionen kommer att försvinna. Människor har äntligen blivit fria efter att ha varit förtryckta i över 40 år och det ger en enorm kraft, säger Alexander Atarodi, som dock varnar för ett scenario där Väst, eller Nato, blandar sig i striderna:

– Det skulle få stor betydelse om revolutionen kopplades till externa faktorer. Än så länge är det en folklig kraft som styr kampen mot Gaddafi. Om det i stället skulle kopplas till något annat så får det betydelse både för Libyen och för fortsatta revolutioner i regionen.

Den för striderna viktigaste faktorn skulle vara om Väst skapar en flygförbudszon, vilket också diskuterats livligt i många länder. Det är helt klart att en av Gaddafis stora fördelar i kriget är att hans styrkor inte har någon konkurrens i luften. Det gör det möjligt att med flygplan och attackhelikoptrar slå ut regeringsfientliga förband och det försvårar för oppositionen att få in militär hjälp till Tripoli.

Måndagens hårdaste strider utkämpades i Sirte, Bin Jawad och Ras Lanuf – tre kuststäder mellan Tripoli och oppositionens fäste i Benghazi. För oppositionen vore det inte minst psykologiskt av stor betydelse om den kunde ta kontroll över Gaddafis hemstad Sirte. För Gaddafi är det oerhört viktigt att oppositionsstyrkorna hindras från att ta dessa städer, för att dessa på sikt inte ska kunna bli utgångspunkt för en större militär attack mot huvudstaden.

Kriget kräver ett allt större antal dödsoffer. Det är svårt att få tillförlitliga uppgifter, men det talas allt oftare om att det nu handlar om över tusen döda. Bara i söndags ska 21 människor ha dödats i den rebellkontrollerade staden Misrata, ytterligare tolv i Bin Jawad och på en lista utanför ett sjukhus i Ras Lanuf meddelades att där fanns sju döda och 59 skadade.

Jan Blomgren

Svenskt plan evakuerade egyptier

Svenska Dagbladet 1, 2011-03-08 Sida: 17 - Sektion: Utrikes - Del: 1

Ett av det svenska försvarets transportplan flög i söndags ut ett 60-tal nödställda egyptier, som flytt från Libyen, från Djerba i Tunisien. Planet landade i Kairo på kvällen. Evakueringen skedde på uppdrag av FN:s flyktingkommissariat UNHCR.

Oljepriset pressas uppåt

Svenska Dagbladet 1, 2011-03-08 Sida: 10 - Sektion: Näringsliv - Del: 2

Oro för en eskalerad konflikt i Libyen och att protestvågen i Mellanöstern och Nordafrika ska få fäste i andra oljeproducerande länder pressade upp priset för amerikansk råolja med mer än 2 dollar till drygt 106 dollar per fat i går.

Priset på amerikansk råolja har därmed lyft 16 procent sedan årsskiftet, upp till den högsta nivån sedan september 2008. USA:s regering överväger att börja skjuta till olja från den strategiska reserven. TT

Över tusen migranter till Lampedusa

Göteborgs-Posten, 2011-03-08 Sida: 16 - Sektion: Utland - Del: 1

Lampedusa: Ett dussintal båtar med sammanlagt över 1 000 migranter, de flesta tunisier, anlände i går till den italienska ön Lampedusa.

Sedan Tunisiens president Ben Ali tvingades bort från makten i januari har fler än 7 000 tunisiska migranter tagit sig till Italien.

Kommande båtar från Tunisien kan även ha flyktingar från Libyen ombord, tror kustbevakningen. (TT-AFP)

Strid ström av flyktingar från Tunisien till italienska Lampedusa

Dagens Nyheter, 2011-03-08 Sida: 15 - Sektion: Världen

Författare: Mia Holmgren

Under måndagen kom nära 1000 flyktingar i ett tiotal båtar till den italienska ön Lampedusa. Nästan samtliga flyktingar är unga tunisier och nästan alla är män.

Att flyktingströmmen nu ökar igen är ett direkt resultat av de hårdnande striderna i Libyen och av att vädret har stabiliserats. Ett lugnt Medelhav gör att allt fler båtar påbörjar sin resa från Tunisiens hamnar som Zarzis och Djerba mot grannlandet Italien.

På Lampedusa, som ligger på bara 110 kilometers avstånd, är öns enda

flyktingläger överfullt. Lägre, som har plats för 850 personer, rymmer för närvarande 1165.

-Vi är mycket oroliga över Libyen som håller på att förblöda och vad det kan medföra. Det handlar inte bara om libyer som kan söka sig hit, utan även stora mängder flyktingar från Eritrea och Somalia, säger Lampedusas borgmästare Bernardino De Rubeis till nyhetsbyrån Adnkronos. Italiens inrikesminister Roberto Maroni lovade att flera hundra av flyktingarna skulle flygas vidare till andra läger i Italien redan under måndagen.

PETER LOEWE, Rom

Det är deras revolution

Göteborgs-Posten 2011-03-08 Sida: 14 - Sektion: Utland - Del: 1

Författare: Ylva Carlsson E-post: ylva.carlsson@gp.se

De folkliga protesterna fortsätter skaka regimerna i Mellanöstern. Kvinnorna gör gemensam sak med männen i kraven på reformer. Men det är egentligen inget nytt.

”I will punch next person who asks where r women #Egypt revolution?”

Så skrev den egyptiska journalisten Mona Eltahawy på Twitter den 2 februari, trött på bilden av att kvinnor inte deltog i revolten.

Det har gått en dryg månad sedan dess, och de nyhetsbilder och nyhetsändringar som kablats ut över världen från Tahrirtorget i Kairo har visat att det fanns gott om kvinnor bland demonstranterna. Med hijab och utan hijab, unga och gamla. När demonstrationerna var som störst välldes miljontals människor in på torget, ungefär en fjärdedel av dem var kvinnor.

Ett faktum som uppmärksammats i medierna som om det vore något nytt.

- Kvinnor har haft en stark ställning i Egypten ett bra tag nu, säger Mona Abaza, professor i sociologi vid Amerikanska universitetet i Kairo och gästprofessor vid Lunds universitet. Problemet är att alltsedan 11 september har västerländska medier varit helt upptagen av bilden av den muslimska kvinnan som förtryckt och undanskuffad. Men kvinnor har funnits på gatorna i Kairo länge, det är bara det att medierna har upptäckt det nu och börjat filma.

Mona Abaza forskar bland annat om ungdomsrörelser i Egypten. Hon befann sig själv i landet när revolten bröt ut, såg brutaliteten hos polisen och beslutsamheten hos demonstranterna på nära håll. Hennes dotter blev misshandlad i tumultet.

- Det är klart att man som mor är rädd, folk blev beskjutna och dödade. Samtidigt

fanns det ett otroligt mod hos alla dessa unga kvinnor och män som inte gav upp, som gav sig ut medvetna om att de riskerade sina liv.

Hon poängterar två saker angående den egyptiska revolutionen.

- Ett - den har ingenting med religion att göra. Två - det är till stor del en ungdomsrörelse, som revolten i Europa 1968. De här ungdomarna är starka, aktiva, en del bär slöja, andra gör det inte ... men det spelar ingen roll, de kräver alla samma sak; respekt, värdighet, rätt att göra sin röst hörd. Det finns en nationell enighet i den här ungdomsrörelsen som är väldigt uppfriskande.

Sociala medier som Twitter och Facebook har fått stor uppmärksamhet under den pågående revolten. Och de har spelat en avgörande roll som snabb nyhetsförmedlare. Men att sociala medier skulle vara avgörande för kvinnornas roll i revolten tror Mona Abaza inte på.

- Vi har en lång historia av feministiska rörelser i Egypten, med början redan tidigt 1900-tal, säger hon. Att kvinnor deltar är inget nytt.

Facebook-hajpen får kritik även av Mais Afaneh som jobbar för organisationen Kvinna till Kvinna i Jordanien. Hon har under ett antal veckor deltagit i de demonstrationer som hållits i Amman.

- Facebook är ett verktyg, säger hon. Förr hade människor andra verktyg - och de var ute och demonstrerade. Med internet kan vi sprida budskap snabbare till många människor, det är sant. Men världen är inte skapad av Facebook eller Twitter, den är skapad av människor.

I Jordanien har demonstrationerna gått betydligt lugnare till än i flera grannländer. Demonstranterna vill inte störta regimen men kräver politiska och ekonomiska reformer. Kvinnor som män deltar, tillsammans.

- Vi har varit från tusen till tiotusen som demonstrerat i Amman, ungefär 20-30 procent har varit kvinnor, säger Mais Afaneh.

Även i mer konservativa länder som Jemen och Libyen har kvinnor deltagit öppet i protesterna, marscherat på gatorna och talat med journalister framför kamerorna.

- I nuläget kan man inte tala om en separat kvinnorörelse, säger Munira Fakhro, före detta parlamentariker i Bahrain till AFP. Det är inte en genusomvälvning, det är en omvälvning av hela samhället och där har kvinnorna länge varit en aktiv del.

I Egypten, där den första fasen i revolten är över, väntar nu utmaningen att se till att kvinnor även finns med och kan ta plats i byggandet av den nya staten. I dag planeras en kvinnornas miljonmarsch med det enkla budskapet att främja demokratin.

- Visst finns en risk att vår revolution kidnappas av andra krafter, men jag är ändå

optimistisk, säger Mona Abaza. Den här revolten rider på en våg av sekularism, och det är helt klart bra för kvinnorna. Folk kommer att fortsätta kämpa och försvara det man hittills uppnått.

Kvinnor har funnits på gatorna i Kairo länge, det är bara det att medierna har upptäckt det nu mona abaza, professor i sociologi i Kairo. Världen är inte skapad av Facebook eller Twitter, den är skapad av människor

MAIS AFANEH, Kvinna till Kvinna i Jordanien

Libyen släpper in FN

Svenska Dagbladet 1, 2011-03-08 Sida: 17 - Sektion: Utrikes - Del: 1

FN-chefen Ban Ki-Moon krävde i söndags att "de urskiljningslösa angreppen" på Libyens civilbefolkning upphör. Han varnade dem som bryter mot folkrätten och förklarade att de riskerar åtal.

Libyens utrikesminister Musa Kusa gick i samtal med FN-chefen med på att Tripoli släpper in en analysgrupp för att granska det humanitära läget i Libyen. Ban Ki-Moon utnämnde Jordaniens förre utrikesminister Abdelilah al-Khatib till sitt sändebud för samtal med den libyska regeringen.

6.2 Sökningar, Libyen 2011-03-12

EU-länder oeniga om Libyen-linje

Svenska Dagbladet 1, 2011-03-12 Sida: 12 - Sektion: Utrikes - Del: 1

Författare: Teresa Küchler

Medan striderna fortsatte mellan Gaddafitrogna styrkor och oppositionen i Libyen, så hade EU-länderna igår svårt att formulera en gemensam Libyenlinje.

På tröskeln till ett improviserat toppmöte mellan EU:s 27 stats- och regeringschefer i Bryssel sade Nicolas Sarkozy att alla EU-länder borde erkänna Nationella oppositionsrådet i Benghazi. Frankrike erkände i torsdags som första och enda land rådet som Libyens legitima styre.

- EU borde erkänna det styre i Libyen som representeras av det självutnämnda libyska oppositionsrådet för att undvika att landet hamnar i samma situation som Somalia en gång, förklarade Sarkozy.

Sarkozy sade att han talat med sin brittiska kollega David Cameron och att de båda stod redo för riktade militära anfall i Libyen, om FN, Arabförbundet och den libyska oppositionen skulle anse det rättfärdigat.

- Anfallen skulle vara helt och hållet av defensiv karaktär, och bara om Gaddafi tar till kemiska vapen eller luftangrepp mot fredliga demonstranter, sade presidenten.

Andra EU-länder har dock varit mer försiktiga, och understrukt att FN och Arabförbundet måste stå bakom ett unisont erkännande av ett nytt styre i Libyen.

- Jag tycker att det är galet av Frankrike. Att springa i förväg och säga "jag erkänner en övergångsregering", rakt upp i ansiktet på all vanlig diplomati, är inte en lösning för Libyen, sade Nederländernas premiärminister Mark Rutte i Bryssel.

Den tyska förbundskanslern var också missnöjd:

- Vi måste stå enade och sända ut ett enda budskap. Att söndra och härska nu vore till Gaddafis fördel, och det är precis det vi ska undvika, sade Angela Merkel.

Olika europeiska medier påpekade dock syrligt att Tyskland en gång erkände Kroatien utan att först kontrollera var andra EU-länder stod i frågan.

Statsminister Fredrik Reinfeldt tyckte inte att ett militärt angrepp vore EU:s uppdrag.

- Jag tycker att EU:s roll mer är att vara redo att bygga dialog, institutioner, demokratistöd och säkerställa humanitär hjälp tillsammans med FN-systemet, sade Reinfeldt till TT.

EU:s utrikeschef Catherine Ashton varnade EU-länderna från att införa en flygförbudszon över Libyen, något som i praktiken innebär att Nato skulle behöva slå ut Gaddafis luftvärnsskydd och därmed i praktiken ge sig in i ett krig. Enligt nyhetsbyrån AP som citerade EU-diplomater, så menar Ashton att tusentals liv kan gå till spillo.

Khaddafi allt starkare Upproret i Libyen har tappat kraft - ...regeringsstyrkor pressar tillbaka rebellerna.

Dagens Nyheter 2011-03-12 Sida: 28 - Sektion: Världen

Libyska regeringsstyrkor hade på fredagseftermiddagen återtagit åtminstone delar av de åtrådda oljestäderna Ras Lanuf och Brega vid Medelhavskusten.

Också i staden Ajdabiya var rebellerna hårt trängda. En läkare där anklagade Khaddafiregimen för att ha blockerat vägarna för ambulanser med sårade på väg till stadens sjukhus.

Samtidigt som det libyska upproret noterat flera strategiska bakslag de senaste dagarna prisas rebellerna av ledare världen över, som bjuder över varandra med intressanta förslag om hjälp - hjälp som tills vidare stannar vid fagra ord.

Det långa avståndet mellan västlänternas ord och deras handling har muntrat upp Muammar Khaddafi avsevärt, och han riktade på fredagen direkta hot mot omvärlden: stöd åt rebellerna kommer att straffas med ett oljeembargo och en invasion av afrikanska emigranter mot Italiens kuster. Diktatorns son Seif al-Islam lät ännu mer trotsig:

-Låt de länder som vill hjälpa rebellerna göra det. Men de skall inte inbilla sig att det kommer att bli smärtfritt. Det här är ingen tecknad film, det är allvar. Libyen kommer snart att befrias från förrädarna.

Fortsätter rebellsidans reträtt österut så kommer förr eller senare ett stort slag att stå om Benghazi, rebellernas huvudstad.

Khaddafi skickade på torsdagen en speciell emissarie till den egyptiska militärregeringen med bön om dels vapen, dels en försegling av den libysk-egyptiska gränsen. Han vände tillbaka med tomma händer.

Fortsätter Khaddafis återhämtning kommer världssamfundet att hamna i en ytterst pinsam belägenhet. Även om diktatorn återupprättar sitt välde över Libyen så finns ingen väg tillbaka för de västliga ledare som brännmärkt honom som människorättsförbrytare och illegitim regent. Varken FN eller ledare som Obama, Merkel och Sarkozy kan ha något vidare samröre med Khaddafi utan att mista sin trovärdighet.

Pengar - men inga vapen

Dagens Nyheter, 2011-03-12 Sida: 29 - Sektion: Världen

BRYSSEL. EU-ledarna kunde inte enas om att stödja militära aktioner mot Khaddafiregimen vid sitt extramöte på fredagen. Däremot utlovas ökat ekonomiskt stöd om det blir demokrati i Libyen.

Frankrikes Nicolas Sarkozy och Storbritanniens David Cameron hade inför toppmötet lagt fram en lista med åtgärder för att öka trycket på Khaddafi. Där ingick att EU-toppmötet skulle uttala stöd för en fortsatt planering för ett eventuellt flygförbud över Libyen.

Sarkozy har också förordat snabba militära attacker mot mål som är strategiskt viktiga för regimen.

Men något sådant stöd ingår inte i EU-ledarnas uttalande. I stället sägs att enskilda medlemsländer är redo att utreda olika aktioner, under förutsättning att de har laglig grund och har stöd i regionen.

Statsminister Fredrik Reinfeldt tillhörde dem som argumenterade emot att EU ska ta ställning till militära insatser.

-EU är framför allt lämpat för andra typer av samarbeten, som ekonomiskt stöd, att bygga demokratiska institutioner och säkerställa humanitär hjälp, sade han.

- Diskussionen om en eventuell militär användning tycker jag ska föras i Nato och i FN:s säkerhetsråd. Flera EU-länder är ju också medlemmar där.

Det innebär att det var stor oenighet på toppmötet?

-Jag kan uttrycka det som att vi hade en lång diskussion, sade Fredrik Reinfeldt.

EU-ledarna var dock eniga om att uppmana Khaddafi avsäga sig sin makt och man uttryckte stor oro över regimens flygattacker mot den egna befolkningen.

De krävde också tillträde till hela Libyen för humanitära insatser, särskilt i västra delen av landet som varit helt avstängd för hjälporganisationer de senaste veckorna.

Däremot ställde toppmötet sig inte bakom Frankrikes beslut att erkänna den libyska oppositionens övergångsråd som landets legitima regering, något som också EU-parlamentet krävt. I stället blev det en kompromiss där EU välkomnar övergångsrådet som en samtalspartner.

EU-ledarna vill också ha ett gemensamt toppmöte med Arabförbundet och Afrikanska unionen så snart som möjligt, enligt toppmötets uttalande.

Om det libyska folket störtar Khaddafi är EU däremot berett att ge ett kraftfullt stöd, utlovade EU-ledarna.

Fredrik Reinfeldt pekade på att de nordafrikanska länderna utsatts för en hel del protektionistiska åtgärder från EU som gjort det svårt att exportera jordbruksprodukter.

Nu utlovar EU-ledarna sänkta skyddsåtgärder mot import från dessa länder.

Henrik Brors

Gaddafi fortsätter framåt

Göteborgs-Posten, 2011-03-12 Sida: 27 - Sektion: Utland - Del: 1

Författare: Reuters-AFP LIBYEN

Tripoli: Gaddafis styrkor fortsatte att avancera i går. I ett pr-jippo bussades hundratals utländska journalister in i den tidigare rebellkontrollerade staden al-Zawiya för att visa att regimen har kontrollen.

På flera andra håll rasade striderna och vårdpersonal vädjade om internationell hjälp.

I den i övrigt öde och svårt sargade staden al-Zawiya möttes de utländska reportrarna av regimtrogna demonstranter som skrek ”Jag älskar Gaddafi” på engelska.

al-Zawiya är en av två större städer i västra Libyen där rebeller öppet har utmanat Gaddafi och staden har omväxlande hållits av regeringsstyrkor och rebeller den senaste veckan.

I oljestaden Ras Lanuf i öster pågick samtidigt såväl ett fysiskt krig som ett propagandakrig. Båda sidor påstod sig ha tagit över kontrollen, men sjukvårdskällor uppgav för AFP att rebellerna drivits ur staden med undantag för små motståndsfickor. Samtidigt rapporterades flygattacker både i Brega och al-Uqayla.

- Var är alla internationella organisationer? undrade läkaren Awad al-Ghweiry, som höll igång en klinik med frivillig personal ett par kilometer öster om fronten vid Ras Lanuf.

- Internationella Röda halvmånen har fortfarande inte anlänt. Vi har sett många döda människor bakom fronten, men på grund av beskjutningen har vi inte kunnat hämta dem. Om Röda halvmånen vore här hade vi kunnat göra det.

I den av rebeller intagna staden Misrata, 15 mil öster om Tripoli, beskrev vittnen en svår situation.

- Det ligger döda och skadade på gatorna, sade 27-årige sudanesen Osman, som lämnade staden i torsdags kväll.

- Butikerna är stängda, det finns inga människor på gatorna, bara revolutionärerna med vapen och de skjuter på libyska soldater och på svarta som de tar för legosoldater.

Över 250 000 människor har flytt från Libyen till grannländerna sedan revolten inleddes i mitten av februari, enligt en källa inom FN:s humanitära samordning.

Bildtext:

- Pressträff. Gaddafi-trogna soldater visar förödelsen inuti en förstörd moske i Zawiya, Libyen i går.

EU kräver diktatorns avgång men Reinfeldt utesluter militär insats

Göteborgs-Posten, 2011-03-12 Sida: 24 - Sektion: Utland - Del: 1

Bryssel: EU kräver Gaddafis omedelbara avgång. Han är en bankrutt ledare som använder våld mot sin egen befolkning sade statsminister Fredrik Reinfeldt.

Reinfeldt slog samtidigt fast att det inte är EU:s uppgift att tvinga bort Gaddafi med våld.

- Gaddafi måste lämna makten omedelbart. Hans legitimitet är helt förbrukad, sade Fredrik Reinfeldt efter gårdagens extrainsatta toppmöte, då EU:s stats- och regeringschefer diskuterade det fortsatt akuta läget i Libyen.

I torsdags erkände Frankrike, som första land, den libyska oppositionen som folkets representant, något som flera andra EU-länder kallade förhastat. I går enades hela blocket om att oppositionsrådet är en samtalspartner, men inte den enda tänkbara.

EU har de senaste dagarna lagt den libyska centralbanken och fyra andra finansinstitut till listan på dem som får sina tillgångar frysta. Bankerna kontrolleras av Gaddafi och hans familj och kan vara en inkomstkälla för regimen.

Men att sanktioner skulle räcka för att backa upp kraven på Gaddafis avgång är det ingen som tror. Under toppmötet var det i stället frågan om en militär insats som dominerade diskussionerna.

I samband med mötet upprepade president Nicolas Sarkozy att Frankrike kan tänka sig att anfälla strategiska mål i Libyen, under förutsättning att de får mandat i säkerhetsrådet och stöd från grannländerna i regionen. Han poängterade dock att det inte var tal om marktrupper, och att de arabiska revolutionerna tillhör araber.

Frankrike och Storbritannien, båda permanenta medlemmar i FN:s säkerhetsråd, förbereder en resolution om att införa ett flygförbud över Libyen. Enligt Fredrik Reinfeldt är militära insatser en fråga för FN, Nato och den regionala samarbetsorganisationen Arabförbundet - inte för EU.

- EU:s roll är att föra dialog, bygga institutioner och stödja demokratiseringsprocessen, på det sätt som vi redan gör i Tunisien och Egypten, sade Reinfeldt.

- Vi är redan involverade i olika former av stöd. EU, men framför allt FN-systemet, är på plats och många är redo att gå in med ytterligare resurser. Men det är svåra förhållanden, inbördeskrigsliknande förhållanden, i Libyen just nu, fortsatte han.

I går var det ett veritabelt toppmötesmaraton i Bryssel: Direkt efter Libyen-mötet höll de 17 ledarna för euroländerna ett nytt toppmöte - om den gemensamma valutans väl och ve.

En påminnelse om att statsskuldskrisen är långt ifrån över för flera euroländer kom i torsdags, då kreditvärderingsinstitutet Moody sänkte Spaniens kreditbetyg.

Euro-toppmötet ska kratta banan inför ett ordinarie toppmöte om två veckor, genom att enas om de stora dragen: Krisfonden, som lånade ut pengar till Irland och som kan komma att ge nödlån till Portugal och Spanien, måste fyllas på - med i huvudsak tyska euro.

Som motprestation vill Tyskland att länderna skriver under europakten - en urvattnad samling ekonomiska riktlinjer, bland annat för ländernas pensionssystem. Mitt i detta gör Irlands helt nye premiärminister Enda Kenny EU-debut, och vill omförhandla landets lån och pressa ner räntan.

” EU:s roll är att föra dialog, bygga institutioner och stödja demokratiseringsprocessen .

FREDRIK REINFELDT, svensk statsminister

Dags för flygförbud

Göteborgs-Posten, 2011-03-12 Sida: 2 - Sektion: Ledare - Del: 1

Sanningens ögonblick närmar sig raskt för EU när Libyens diktator Gaddafi fortsätter att använda stridsflyg mot rebeller och civila.

En flygförbudszon torde vara ett minimum om inte EU skall se på när Gaddafi krossar försöken att införa demokrati i Libyen. Bäst vore om USA höll sig utanför. Men det kräver mer handlingskraft än vad EU hittills visat.

Ett flygförbud för Gaddafis stridsflyg kräver FN:s och helst även Arabförbundets stöd. Och det blir inte enkelt. Gaddafi förfogar över ett betydande luftförsvaret. Det kan bli nödvändigt att slå ut det luftförsvaret för att inte flygförbudet skall bli verkningslöst.

Det är inget litet åtagande, men att svika Libyens demokratikämpar är inget alternativ.

Gäst krönikan

Göteborgs-Posten, 2011-03-12 Sida: 2 - Sektion: Ledare - Del: 1

Författare: johnny magnusson

I politiska sammanhang brukar det första året efter ett allmänt val vara ganska stilla och tråkigt och en period då det inte händer särskilt mycket.

I år är det helt annorlunda, det händer en rasande massa saker både i vår omvärld och här hemma i Sverige.

Ett par diktaturer i Nordafrika har fallit ett inbördeskrig pågår i Libyen och flera andra länder skakas av folkliga upplopp. Det märkliga i sammanhanget är att det inte verkar vara några organiserade uppror utan en kombination av att vanligt folk i dessa länder fått nog av vanstyre och med hjälp av sociala medier satt igång proteststormar.

Vad som kommer att hända i Egypten och de andra länderna i området är naturligtvis omöjligt att sia om i dagsläget men jag konstaterar att det för närvarande ser väldigt hoppfullt ut. Här hemma i Sverige pågår också spännande saker inom politikern. Valberedningen i det Socialdemokratiska partiet har efter en lång tvekan och uppenbarligen en hård dragkamp lyckats ena sig om att föreslå Håkan Juholt till ny partiledare. En del talar om en vänsterkupp och många i medierna uttalar sin förvåning över att Juholt seglade upp så snabbt på slutet.

Kanske är det inte så förvånande som man vill göra gällande. Är det inte så att just Juholt var den som satte igång upproret mot Sahlin? Är det inte så att Juholt har varit intervjuad i riksmidia lite nu och då under de senaste månaderna och haft tillfälle att uttala sig både om sitt privatliv och sina politiska åsikter? För mig förefaller Juholts väg mot toppen inte vara något resultat av en tillfällighet utan snarare en väl förberedd och väl genomförd kampanj.

I Västra Götaland är det ännu mer spännande. Från och med i år har vi en ny lagstiftning som öppnar för möjligheten att ha nyval i kommuner och landsting. I Västra Götaland ska vi söndagen den 15 maj ha ett nytt val till regionen. Detta är dock inte ett nyval utan ett omval. Vad är skillnaden frågar sig den oinvigde? Jo ett nyval är något man begär till följd av att den politiska situationen blivit hopplös men ett omval sker därför att Valprovsnämnden funnit att det genomförda valet inte gått rätt till.

Man kan inte säga att det varit valfusk men häpnadsväckande nog måste man tyvärr konstatera att det slarvats en hel del i samband med det allmänna valet i september förra året.

Ett omval i en region åtta månader efter det ordinarie valet har aldrig tidigare gjorts i Sverige. Vi som skall planera och leda denna valrörelse står därför inför en rejäl utmaning. Vi kan på goda grunder anta att den största utmaningen i valkampanjen är att få väljarna till valurnorna.

Ett allmänt lågt valdeltagande kommer att gynna det eller de partier som har den bästa mobiliseringen. Vi har också sett hur Junilistan och Piratpartiet har lyckats bli invalda när man surfat på en tillfällig popularitetsvåg i EU-valen där valdeltagandet varit lågt.

Det är mycket jobb med att genomföra en valrörelse men det är också mycket trevligt att vara ute på gator och torg och tala med väljarna. Det ska bli mycket spännande att se resultatet den 15 maj. Jag ska göra allt jag kan för att få en alliansmajoritet även i Västra Götaland.

Trevligt jobb att få väljarna till valurnorna

Berlusconi rättegångsdatum spikade

Dagens Nyheter, 2011-03-12 Sida: 32 - Sektion: Världen

Författare: Elisabeth Sjökvist

Italien. Silvio Berlusconi avser att närvara i rätten i Milano där han står åtalad i fyra olika rättegångar. Det meddelade premiärministern brevledes till domstolen, när det omskrivna korruptionsmålet kring advokaten David Mills återupptogs på fredagen.

Berlusconi kunde inte närvara och hänvisade till redan inplanerade EU-möten i Bryssel, ett viktigt möte gällde Libyen. Gårdagens rättegångsdag var enbart teknisk, då en rad nya datum slogs fast efter överenskommelse med Berlusconi advokater. Samtliga datum är måndagar som Berlusconi nu har vikt för att försvara sig i rätten. Målet Mills återupptas den 21 mars.

PETER LOEWE

Det är okej att ha roligt. Hatet mot underhållningskulturen har antagit en - ...självgod ton den här våren.

Dagens Nyheter, 2011-03-12 Sida: 70 - Sektion: Kultur

Man vaknar en morgon och en tsunami har dränkt Japan. Man messar och kollar så att ens Tokyosläkt är okej. Man borstar av sig, drar fram datorn, och skriver tusen tecken om The Moniker. Man känner sig lite smutsig.

Det är inte helt okomplicerat att vara nöjesjournalist, åtmins-tone inte om man lever i illusionen att man är en något så när tänkande och kännande människa med visst ansvar för att göra världen om inte bättre, så i alla fall inte sämre. Jag har alltid, hela mitt vuxna liv, slagits med näbbar och klor för att försvara populärkulturens roll i samhället och i våra liv. Men ändå.

Så vaknar man en morgon och människor skjuts i bitar i Libyen och man sitter där på sitt hotell i Sundsvall och tuggar på en äggmacka och funderar över hur man bäst får Christer Björkman att rasa över Love Generation-floppen. Och det händer att man, en kort sekund, undrar om man kanske borde sökt läkarlinjen i stället.

Melodifestivalen har de senaste veckorna blivit effektivt slagträ i debatten om public service. Kulturministern Lena Adelsohn Liljeroth bedriver korståg mot SVT, och försöker hävda att licensfinansierad underhållnings-tv konkurrerar ut kommersiella aktörer. Och det är naturligtvis oerhört tacksamt att ta upp ämnet mitt i en slagerturné som SVT dessutom lyckats klanta till på de mest osannolika vis (se exempelvis röstningsnummer-gate och fel-artist-ropas-ut-debacle) med dålig publicitet som resultat. Nu har också Siewert Öholm givit sig in i debatten med ett bisarrt utspel om att Linda Bengtzings låttexter hotar kärnfamiljsvärdena. Man kan skratta bort Öholm. Man kan avfärda Adelsohn Liljeroth som klassisk högerretoriker som tar varje chans att påbörja

demonteringen av public service. Men samtidigt sitter jag där själv, inbäddad schlagerreporter mitt i en sönderfallande värld, och känner mig som den där mytiska stråkkvartetten på Titanic som med fast beslutsamhet fortsatte att underhålla passagerarna medan skeppet sjönk. Jag förstår varför debatten ser ut som den gör. Melodifestivalen är en så perfekt syndabock och symbol för ytlighet.

Vi halkar så lätt in i den här falska dikotomin, jag också. Som om det var frågan om antingen eller. Som om vi var tvungna att välja bort underhållning för att få allvar, när det i själva verket är precis tvärtom. Självklart ska vi diskutera den plats Idol och schlager tar i våra tidningar. Vi ska ifrågasätta SVT och Sveriges Radios prioriteringar. Men hatet mot underhållningskulturen har antagit en självgod ton den här våren, som om det hade ett egenvärde och i sig var en politisk aktion. Vi glömmer att det faktiskt är okej att ha roligt, och att den energi vi lägger på att snusförnuftigt racka ned på ytligheter hade kunnat användas till att komplettera underhållningen med något viktigt. Att diskussionen om public service i stället hade kunnat handla om hur en sant oberoende nyhetsbevakning ska se ut, när Rapport tar över efter slagervinnaren klockan elva i kväll.

Man vaknar, en tsunami slår över Hawaii, man skriver tusen tecken om Danny. Man bestämmer sig för att skänka pengar till Läkare utan gränser. Man tar en dusch och åker till Globen.

Hanna Fahl

6.3 Sökningar, Libyen 2011-03-28

Libyen kastar ut afrikanska flyktingar - Första båten anlände under dramatik till Italien i går

öteborgs-Posten, 2011-03-28 Sida: 16 - Sektion: Utland - Del: 1

Författare: TT-AFP Italien

Lampedusa: Den första båten med afrikanska migranter från Libyen kom i går till den italienska ön Lampedusa. Efter en våg av flyktingar från Tunisien befarar Italien nu en flod av migranter från Libyen.

Förhållandena var svåra på båten enligt en präst som var i kontakt med fartyget via satellittelefon. Ett tiotal barn och 20 kvinnor fanns bland de runt 350 ombord. De flesta var från Eritrea, Etiopien och Somalia.

En etiopisk kvinna födde ett barn ombord i lördags och hämtades tillsammans med barnen och pappan av en helikopter från italienska marinen. En annan högravid kvinna evakuerades till ett sjukhus på Lampedusa, men miste barnet, enligt sjukhuset.

Två fartyg från den italienska kustbevakningen skickades ut för att uppbringa båten, som tog in vatten och hade motorproblem.

Till Lampedusa har hittills över 15 000 migranter och flyktingar kommit från Tunisien sedan president Ben Ali störtades i januari. Bara under lördagen anlände runt 1 000 personer, av vilka 69 räddades från en sjunkande båt av en fisketrålare.

- Hittills har bara migranter från Tunisien kommit till Lampedusa. Det här är den första båten med människor som flyr från den militära upptrappningen i Libyen, sade Laura Boldrini från FN:s flyktingorgan UNHCR.

Enligt prästen som talat med passagerare ombord lämnade båten Tripoli natten till fredagen. Ytterligare fyra eller fem båtar med totalt runt 1 000 afrikanska migranter hade också avseglat från Libyen. Passagerarna berättade att den libyska militären sagt åt dem att ge sig iväg.

Italien och Libyen tecknade 2008 ett avtal om att Libyen skulle stoppa migrantströmmen, som därefter minskade med 94 procent. Italien har nu sagt upp avtalet och Gaddafi har hotat att skicka ”miljoner” migranter till Europa. Italien, som befarar hundratusentals nyanlända, har bett EU om hjälp.

Ytterligare fyra eller fem båtar med afrikanska migranter har avseglat från Libyen.

Bildtext:

- Svåra omständigheter. En gravid kvinna anländer till ett sjukhus i Lampedusa. Hon var en av de 350 afrikanska flyktingar som kom med den första båten från Libyen, på flykt undan den militära upptrappningen.

Obama får stå till svars WASHINGTON. President Barack Obama sade i helgen - ...att den USA-ledda militäroperationen i Libyen är framgångsrik, något som ser ut att bekräftas av rebellernas svepande framgångar mot Khaddafis styrkor under de senaste dygnet.

Dagens Nyheter, 2011-03-28 Sida: 7 - Sektion: Nyheter

Men hittills har Obama inte lyckats klargöra för det amerikanska folket vad anfallet mot Libyen har för egentligt mål - utöver att införa en flygförbudszon och skydda det libyska folket från Khaddafi.

Presidenten har utsatts för hård kritik för att han inte vänt sig direkt till det amerikanska folket för att förklara nödvändigheten av att USA inleder ett nytt krig. Det ska han försöka råda bot på under måndagskvällen i ett tal till nationen.

Det är många frågor han måste besvara, och den centrala är huruvida det verkligen är ett vitalt nationellt intresse för USA att ingripa i den interna konflikten i Libyen. USA har inte heller anfällits eller hotats av Libyen, vilket vore legitima anledningar att slå till militärt.

På söndagen förekom presidenten av försvarsminister Robert Gates, som tidigare har motsatt sig USA-inblandning: Nej, nej. Det var inte ett vitalt nationellt intresse, men ett intresse ... . Enligt Gates var det helhetsbilden, den humanitära krisen tillsammans med Libyens potentiellt destabiliserande roll i regionen som till slut krävde ett amerikanskt ingripande.

I sitt tv-sända tal kommer Obama att understryka att bombanfallen har hindrat Khaddafi från att massakrera sina landsmän. Obama väntas upprepa att målen är klara och precisa. Detta ifrågasätts av många, såväl i de egna leden som bland Republikanerna. Alla inser att Obama är klar över att kriget i Libyen inte är över förrän Khaddafi störtas eller dödas. Men det har han inte sagt hittills, och inget tyder på att han är redo att göra det.

Positivt för Vita huset är att Operation Odyssey Dawn så långt har utbredd stöd från det amerikanska folket.

Michael Winiarski

Ingen rubrik

Dagens Nyheter, 2011-03-28 Sida: 7 - Sektion: Nyheter

Författare: TT

15 februari: Upproret mot Libyens ledare Muammar Khaddafi startar med demonstrationer i Benghazi i östra Libyen.

19-23 februari: 19 dödas av armén i Benghazi. Striderna närmar sig Tripoli. Tv-huset i Tripoli vandaliseras. Khaddafis son Saaif al-Islam hotar i tv med floder av blod. Khaddafi beskriver i tv-tal demonstranterna som drogade kackerlackor. Oppositionen kontrollerar till sist östra Libyens kust med Benghazi som inofficiell huvudstad.

26-28 februari: FN inför sanktioner mot Libyens ledning. En inofficiell övergångsregering utses. Allt fler utlänningar flyr landet, och även EU inför sanktioner.

Torsdag 17-18 mars: FN:s säkerhetsråd antar resolution om att upprätta en flygförbudszon över Libyen och skydda civila. Khaddafis styrkor går till bara några timmar efter beskedet till attack mot rebellfästet Benghazi och andra städer, bland dem Ajdabiya och Misrata. Libyens regering säger sig senare ha utlyst vapenvila.

Lördag 19 mars: Toppmöte i Paris beslutar om militära aktioner för att genomföra FN-resolutionen. Frankrike skickar stridsflygplan redan på eftermiddagen som angriper Khaddafis pansarstyrkor utanför Benghazi.

Söndag 20 mars: Flyg- och missilanfall mot bland annat libyskt luftvärn utförs av franska, brittiska, amerikanska, danska och andra styrkor. Khaddafistyrkor anfaller Misrata på nytt.

Måndag 21 mars: Koalitionsstyrkorna fortsätter flyganfallen mot Libyen. Khaddafis styrkor retirerar ytterligare från Benghazi. Rebeller rapporterar att Khaddafistyrkor har gått in i Misrata och skjutit besinningslöst in i en folkmassa. 40 personer ska ha dödats och 300 skadats.

Tisdag 22 mars: Striderna fortsätter i flera libyska städer. Misrata attackeras igen och minst fyra barn uppges vara bland de döda. I en annan stad, Jafran, ska minst nio människor ha dött i striderna. Ställningskriget fortsätter utanför den östliga staden Ajdabiya där illa utrustade rebeller inte klarar av att pressa tillbaka Khaddafis styrkor.

Onsdag 23 mars: Muammar Khaddafi visar sig för första gången offentligt sedan den 15 mars genom ett kort framträdande i libysk tv natten till onsdagen. Jag stannar här, mitt hem är här, sade Khaddafi till anhängare som samlats utanför hans hus. Staden Misrata som fortfarande hålls av rebellerna är hårt ansatt av Khaddafis styrkor och minst 16 människor dödas under dagen.

Torsdag 24-27 mars: Muammar Khaddafi bryter mot FN:s flygförbud och skickar upp stridsplan över Misrata, som belägrades med stridsvagnar och krypskyttar. Franska stridsplan skjuter ned det. Rebellerna återtar kontrollen över Ajdabiya, Brega och avancerar efter den kraftigt försvagade retirerande libyska armén.

TT-DN-AFP-Reuters

Räkna med dyr tank i sommar

Svenska Dagbladet 1, 2011-03-28 Sida: 4 - Sektion: Näringsliv - Del: 2

Författare: Karin Eurenus

tickar uppåt 18 kronor litern för bensinen? Det är ett pris som får de flesta att dra efter andan. Det är åtminstone den nivå som Handelsbankens råvaruexperter tror att vi kan komma att vänja oss vid redan 2013. Bensinpriset drar iväg. Efter en kort tillbakagång kostar bensinen nu åter över 14 kronor. Men det är snarare konjunkturen än oroligheterna i Libyen som pressar priserna uppåt, menar ...råvarustrategen Martin Jansson.

Ett högt bensinpris har blivit vardagsmat för konsumenterna. Även om det i nuläget inte ligger på 14:28 kronor, rekordnivån för några veckor sen, verkar priser på över 14 kronor vara här för att stanna.

Historiskt sett ett högt pris, menar Handelsbankens råvarustrateg Martin Jansson. Ändå tror han att det kommer att fortsätta ticka uppåt. Till sommaren 2013 kan det handla om 18 kronor litern.

- I takt med att konjunkturen blir bättre stiger också bensinpriserna, säger Martin Jansson, som tror att konjunkturen toppar 2013, och med det även priset på råolja.

Någon chockhöjning av bensinpriset tror han knappast på. Samtidigt är höga prisnivåer något konsumenterna kan vänja sig vid. Kommande konjunkturtopp

kommer enligt Martin Jansson att bjuda på ett högre bensinpris än den förra, 2008. Men trots att många menar att oroligheterna i Mellanöstern har betydande - effekter på bensinpriset, menar han att det bara utgör en liten del.

- I priset för Nordsjöoljan Brent, som legat runt 112 - 115 dollar fatet, är den absolut största delen av priset, drygt 100 dollar, beroende av konjunkturen. Resten är en riskpremie för utvecklingen i arabvärlden, säger han.

Oroligheterna i Libyen är enligt Martin Jansson inräknat i det nuvarande bensinpriset. Hur utvecklingen i landet kommer att se ut är omöjligt att sia om, men han gissar att produktionen kommer att ligga nere i åtminstone ytterligare ett halvår. Det som kan ge utslag på bensinpriserna är om kraven på demokratiska rättigheter sprider sig till fler länder.

- Om det blir ytterligare uppror i oljerika länder kan det pressa upp råoljepriserna. Nigeria går till exempel snart till val, och om produktionen stryps även där skulle vi kunna få se högre priser, säger Martin Jansson.

Samtidigt som bensinpriserna förra veckan höjdes, låg dieselpriiset kvar på 14:19 kronor litern. En tillfällighet, menar Johan Lindström, vd för branschorganisationen Sveriges åkeriföretag, som ändå är tacksam för den för tillfället stabila prisnivån.

- Det är naturligtvis bra att priset är oförändrat. Ständiga upp- och nedgångar är jobbiga, speciellt när det fluktuerar uppåt. I slutändan är det ju alltid transportköparen som får betala för prishöjningar, säger han.

Dieseln utgör ungefär 40 procent av totalkostnaderna för att köra ett tungt fordon och under den senaste tiden har även dieselpriiserna krupit uppåt. Bland annat eftersom allt fler privatbilister i dag kör på diesel.

Konjunkturuppgång eller inte. Vi närmar oss en av de allra körintensivaste perioderna på året, nämligen juni - augusti. Något som brukar få en effekt på bensinpriset.

- Vi kommer definitivt se en säsongeffekt. Normalt sett ligger den på ett antal 10-tal ören varje år, men ibland så mycket som en krona, säger Svenska petroleuminstitutets vd Ulf Svahn.

Avstå från att medverka i kriget

Göteborgs-Posten, 2011-03-28 Sida: 30 - Sektion: Fria Ord - Del: 1

Historien tycks upprepa sig. De västliga demokratierna ter sig ivriga att sprida sitt fredliga demokratiska system. Det hävdas att ingen demokrati har börjat krig mot en annan demokrati.

Men demokratier tar sig rätten att bomba stater med andra system. Speciellt säger man sig värna om utsatta och förtryckta folk och särskilt om dem som har olja på sin mark. Och när de nya demokratierna sedan organiseras ges marknadskrafterna,

det vill säga västliga storföretag, fritt spelrum. Kontroll över naturtillgångarna etableras.

Diktaturer som samarbetar med västdemokratierna kan däremot fritt förtrycka sina folk och till och med döda upproriska medborgare. Aktuella exempel är Saudiarabien och Bahrain. De upplåter landbaser och hamnar till västligt flyg och västliga flottor som bevakar Iran och patrullerar dess farvatten.

I dag gäller krigsinsatserna Libyen, med många dödsoffer bland de civila man säger sig vilja skydda.

Ett sådant skydd av medborgarna från deras förtryckare var också det formella skälet att ockupera Afghanistan och Irak. Resultatet är anarki med lutning åt ny diktatur. De föregivet nobla syftena dementeras av verkligheten.

Den svenska militär måste tas hem från Afghanistan och vi måste avstå från att medverka i bombningen av Libyen.

Ola Friholt ordförande Fredsrörelsen på Orust

Bildtext:

- Soldater. Den svenska militären måste tas hem från Afghanistan och vi måste avstå från att medverka i bombningen av Libyen, skriver Ola Friholt.

Försvaret ska vara ett fredsprojekt

Dagens Nyheter, 2011-03-28 Sida: 27 - Sektion: Skriv i DN och Mat

Sverige ska inte skicka några stridsplan till krigets Libyen. Det bästa är ju naturligtvis att båda sidor slutar upp med dödandet. Börja i stället en dialog. Det måste väl gå att samtala med Khaddafi.

Sverige ska hålla fast vid sin neutralitetspolitik: alliansfrihet i fred syftande till neutralitet i krig. Återinför den allmänna värnplikten och kommersialisera inte militären, försvaret och högvakten vid Slottet. Den allmänna värnplikten är också en bra fostran för det uppväxande folket. Försvaret är ett fredsprojekt.

Gert Tholin

Rebellerna närmar sig Gaddafis hemstad

Göteborgs-Posten, 2011-03-28 Sida: 16 - Sektion: Utland - Del: 1

Författare: AFP-Reuters Libyen

Bin Jawad: De libyska rebellerna avancerar västerut, understödda av den internationella alliansens fortsatta flygangrepp mot Muammar Gaddafis stridsvagnar och tunga artilleripjäser.

Helgen innebar flera militära framgångar för rebellerna. I lördags intogs staden Ajdabiya och i går rapporterades Bin Jawad, Brega och Ras Lanuf i öster ha erövrats av motståndsrörelsen. Det öppnar för en vidare marsch mot Sirte, Gaddafis hemstad och bortsett från Tripoli hans kanske starkaste fäste.

I staden Misrata, den enda rebellstyrda staden i västra Libyen, rapporteras om fortsatta strider, även om Gaddafis styrkor där ska ha pressats tillbaka.

Därmed kontrollerar motståndarna ungefär samma områden som de gjorde som mest, innan Gaddafis stora motoffensiv.

USA lämnar inom kort över ledningen av den FN-stödda krigsinsatsen till Nato. Och enligt diplomatläckor till AFP finns en Natoplan som innebär en kraftig begränsning av insatsen; den ska skydda civila, inte störta Gaddafi eller beväpna rebellerna. Det är dåliga nyheter för rebellerna, eftersom det är osäkert om deras illa organiserade milis på egen hand kan erövra Sirte eller Tripoli.

Både rebellerna och regeringssidan är beroende av kontanter för att finansiera sitt krig. Förmodligen är det därför som rebelledningen i går berättade om sitt avtal med gulfstaten Qatars statliga oljebolag.

Ett avtal som innebär att export från de östliga oljefälten ska inledas ”om mindre än en vecka” enligt rebelledaren Ali Tarhouni, ansvarig för ekonomi och olja.

Qatar deltar som ett av få arabländer med stridsflyg i FN-alliansens militära insats.

USA lämnar inom kort över ledningen av den FN-stödda krigsinsatsen till Nato

---

Fakta: S-kongressen

Göteborgs-Posten, 2011-03-28 Sida: 38 - Sektion: Ekonomi/Politik - Del: 2

När partiledaren Håkan Juholt avslutade den socialdemokratiska kongressen pekade han ut fyra prioriterade områden för den närmaste framtiden: Ett program mot barnfattigdomen. En översyn av pensionssystemet.

En genomlysning av de senaste årens marknadsavregleringar, i synnerhet elmarknaden.

En översyn av partiets skattepolitik.

Till skillnad från i inledningstalet tog han också upp den senaste tidens händelser i Libyen och lovade att Socialdemokraterna alltid ska stödja humanitära interventioner.

Håkan Juholt lovade att Socialdemokraterna ska bli ett öppnare parti:

- Nu öppnar vi dörren, nu bjuder vi in och lyssnar in på allvar de som vill vara med, sa han.

Vapenexport till diktaturer kan stoppas

Svenska Dagbladet 1, 2011-03-28 Sida: 5 - Sektion: Brännpunkt - Del: 1

öppning Socialdemokraternas omsvängning om vapenhandel med diktaturer kan ändra majoriteten i Exportkontrollrådet. I praktiken kan vi ha ett exportstopp redan i morgon. Frågan är om S menar allvar, skriver Svenska Freds Anna Ek, Per Altenberg (MP) och Lars Ångström (MP).

...

tvecklingen i Libyen illustrerar hur viktigt det är att Sverige inte beväpnar diktaturer med avancerade vapensystem för att övervaka och mörda sin befolkning. Därför var det glädjande när Socialdemokraternas utrikespolitiska talesman, Urban Ahlin, nyligen meddelade att Socialdemokraterna motsätter sig svensk vapenexport till diktaturer.

Beskedet öppnar för en återgång till en mer ansvarsfull svensk - vapenexportpolitik.

Under det senaste årtiondet har vapenexporten öppnats upp till allt fler diktaturer. Nyligen avslöjades att den ansvariga tillståndsmyndigheten, Inspektionen för strategiska produkter (ISP), har utfärdat tillstånd för export av pansarvärnsgranater till Saudiarabien. För tio år sedan hade ett sådant tillstånd varit otänkbart.

Eftersom lagstiftning och regelverk för tillståndsgivning inte har ändrats under perioden vilar ansvaret för denna gradvisa normförskjutning på den politiska majoriteten i Exportkontrollrådet (EKR). EKR är det parlamentariskt tillsatta organ som ISP rådfrågar inför kontroversiella beslut.

Enligt lagstiftningen är all vapenexport förbjuden i utgångsläget. Undantag från förbudet kan medges, men får endast ske "om det finns säkerhets- eller försvarspolitiska skäl för det och det inte strider mot Sveriges utrikespolitik". För att underlätta tolkningen av detta krav från lagstiftaren har riksdagen utfärdat riktlinjer för vapenexport. Dessa riktlinjer anger bland annat att "respekt för mänskliga rättigheter är ett centralt villkor för att tillstånd skall beviljas."

Mot den bakgrunden är ISP:s exporttillstånd avseende Saudiarabien, ytterst kontroversiellt även under gällande lagstiftning.

Saudiarabien är en av världens mest hårdföra diktaturer. Landet respekterar inte mänskliga rättigheter. Sverige har tidigare inte exporterat krigsmateriel till Saudiarabien, och i synnerhet inte den tyngre kategorin "krigsmateriel för strid". Därför underströk ISP att dess beslut hade stöd hos en majoritet av ledamöterna i Export-

kontrollrådet.

EKR har totalt tolv ledamöter: Tre socialdemokrater, tre moderater och en ledamot vardera från FP, C, KD, MP, V och SD. Folkpartiets, Miljöpartiets och Vänsterpartiets representanter i Exportkontrollrådet röstar nej till vapenexport till diktaturer. Även Kristdemokraternas nya ledamot i EKR, Carolin Szyber, kan förväntas göra det.

Centerpartiets ledamot, Kerstin Lundgren, har ännu inte tagit ställning offentligt men har haft en tydlig MR-profil i sina uttalanden om den arabiska demokratirörelsen. Sverigedemokraternas position är okänd. Moderaternas tre ledamöter röstar däremot ja. Även Socialdemokraternas ledamöter har hittills röstat ja till vapenexport till diktaturer. Om S menar allvar med sitt ställningstagande, ändras majoritetsförhållandena i rådet.

Då finns det en majoritet mot vapenexport till exempelvis Saudiarabien. Därmed saknas parlamentariskt stöd för ISP att ge tillstånd till export av krigsmaterial till Saudiarabien.

Hur Socialdemokraterna ställer sig i EKR till tillstånd för vapenexport till diktaturer är således ett test på om S menar allvar eller om det bara är tomma ord.

De två frågor som vi nu ställer offentligt till Socialdemokraterna är därför följande:

1) Gäller deras nej till vapenexport till diktaturer även vid tillståndsprövning i EKR?

2) Kommer partiets ledamöter i EKR att säga ja eller nej till utförsel av krigsmateriel till Saudiarabien?

Samma frågor ställer vi även till Kerstin Lundgren (C).

De som vill se en utveckling mot en legitimering av vapenexport till diktaturer, kommer att påstå att det finns sekretesskrav som förhindrar att ledamöterna i EKR redogör för sina ställningstaganden offentligt. Det stämmer inte. Sekretesskravet gäller känsliga uppgifter i enskilda ärenden. Det gäller inte redogörelser för hur ledamöter ser generellt på sin tillämpning av lagstiftningen eller hur man ser på export till vissa länder. Transparens i det avseendet är tvärtom nödvändig för att det ska kunna finnas en fungerande kedja för politisk ansvarsutkrävning i Sverige när det gäller vapenexport.

Ledamöterna i Exportkontrollrådet har det politiska ansvaret för normbildningen när det gäller vår vapenexport. De har makten att stoppa vapenexport till diktaturer.

Om Socialdemokraterna menar allvar med sitt ställningstagande och om Centerpartiet också är beredda att ta ställning, kan vi i praktiken ha ett förbud mot vapenexport till diktaturer redan i morgon. Det vore ett

välkommet besked till dem som kämpar för frihet och mot förtryck över hela världen.

ANNA EK

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen **PER ALTENBERG (FP) LARS ÅNGSTRÖM (MP)**

Benghazi evig brännpunkt i Libyens historia

Svenska Dagbladet 1, 2011-03-28 Sida: 7 - Sektion: Kultur - Del: 3

UTSATT Efter dess dramatiska öde under antiken har Benghazi styrts av araber, osmaner och italienare. Oljefyndigheterna och Libyens självständighet för 60 år sedan innebar emellertid inte något slut på turbulensen, och kung Idris störtades efter några år av den 27-årige Gaddafi.

...

Dolt under Benghazis gamla stad ligger ruinerna av en ännu äldre stad, den hellenistiska och romerska staden Berenike. Staden grundades omkring 250 f Kr av Ptolemaios II, kungen av Egypten som också kontrollerade Cyrenaika. I närheten av platsen för Ptolemaios nya stad låg den gamla grekiska kolonin Euesperides. Historiska källor och arkeologiska utgrävningar visar att invånarna i Euesperides tvingades överge sin stad och flytta till Berenike (som jag beskrev i gårdagens understreckare).

Den nya stadens namn understryker att det var en kunglig nygrundning. Berenike var nämligen namnet på kronprinsens hustru, den blivande Ptolemaios III:s drottning. Så skedde på många andra platser i den hellenistiska världen. Från våra egna breddgrader finns det exempel på kungar som tvingat befolkningen i en stad att flytta till en ny. Ett tydligt sådant är när Kristian IV av Danmark tvingade borgarna i de gamla städerna Vä och Åhus att flytta till den nygrundade fästningsstaden Kristianstad 1614 genom att upplösa de gamla städernas stadsrättigheter.

Liksom Euesperides har också Berenike varit föremål för ett brittiskt-libyskt utgrävningsprojekt. Det pågick under några år på 1970-talet och resulterade i omfattande fynd av offentliga byggnader från i huvudsak romersk kejsartid och senantiken. Resultaten publicerades och publikationerna fick stor betydelse för dateringen av keramik från hellenistisk och romersk tid. Keramikens kronologi utgör ett ovärderligt hjälpmedel för arkeologer och få Benghazibor anar att arkeologer och historiker över hela världen ständigt refererar till resultaten från utgrävningarna av Berenike.

Mest betydelsefull är kanske John Rileys systematiska genomgång av amfororna. Den typologi han ställde upp används fortfarande. Amfororna, som bland annat användes för transport av vin och olivolja, vittnar om Berenikes vidsträckta

handelsförbindelser med stora delar av Medelhavsområdet. Så var fallet även med Euesperides och vi får förmoda att många köpmän som varit verksamma där flyttade med till den nya och fortsatte sin verksamhet där.

Dessvärre är mycket litet känt om Berenikes hamn, eftersom den antika hamnen sannolikt ligger ungefär på platsen för den moderna. De utgrävda byggnaderna ligger vid stadens fyr intill en gammal begravningsplats där ingen annan bebyggelse fanns. Fornminneslagen i Libyen är svag och i modern tid har mängder av hus byggts i de centrala delarna av Benghazi. Nästan inga byggprojekt föregås av någon arkeologisk förundersökning. Här finns en viktig uppgift för internationell expertis när situationen i Libyen stabiliserats. Landets antikvariska myndigheter behöver stöd för att hävda sig mot okontrollerad exploatering. Det gäller inte bara Benghazi utan hela Libyen. Gömt i jorden finns en rikedom av ett helt annat slag än oljan och om den skall tas till vara på rätt sätt behövs kunskap.

Under hellenistisk och romersk tid talade man om Pentapolis, de fem städernas land, i Cyrenaika. De fem städerna var Kyrene, Apollonia (ursprungligen Kyrenes hamnstad, men nu en egen stad), Ptolemais, Taucheira och Berenike. Den siste ptolemeiske kungen över Cyrenaika hette Ptolemaios Apion och var oäkta son till Ptolemaios VIII. Vid faderns död år 116 f Kr fick han nöja sig med Cyrenaika medan den rättmätige arvingen blev kung över Egypten och Cypern. Apion styrde området till sin död 96 f Kr då Cyrenaika testamenterades till Rom.

Tripolitanien i den västra delen av dagens Libyen hade erövrats av romarna redan 50 år tidigare. Det dröjde ett tag innan den romerska senaten aktivt tog kontroll över Cyrenaika. Detta skedde med den romerske ämbetsmannen Cornelius Lentulus Marcellinus ankomst till Kyrene år 74 f Kr. Med Kleopatras död 30 f Kr tillföll även Egypten romarna. I samband med att romarriket utökades slogs Cyrenaika och Kreta samman till en provins med en guvernör. Denna ordning bestod ända fram till kejsar Diocletianus omorganisering av provinserna 300 år senare.

Till följd av romarnas förstörelse av templet i Jerusalem år 70 e Kr utbröt 115 - 116 e Kr en judisk revolt i Cyrenaika. Kyrene drabbades värst och förstörelsen går att spåra i de utgrävningar som gjorts i staden. Vad beträffar Berenike vet vi inget om hur staden drabbades, men de skriftliga källorna talar om ett blodbad utan dess like i hela Cyrenaika. Kejsar Hadrianus satte in trupper och lyckades stävja upproret och man började bygga upp städerna igen. Med Diocletianus omorganisering av de romerska provinserna inordnades Cyrenaika i provinsen Libya Superior (Övre Libyen) med Ptolemais som huvudstad.

På 400-talet föll Rom och riket delades. I öster bestod den gamla ordningen under det bysantinska Konstantinopels ledning. Kristendomen var sedan kejsar Konstantins dagar statsreligion och Cyrenaika blev tidigt ett viktigt kristet fäste. Detta gäller i högsta grad för Berenike, där den förste kände biskopen i Cyrenaika, Ammonas, var biskop år 260. På 300-talet fanns det biskopar i de andra städerna i Pentapolis och på 400-talet i de flesta mindre städer i Cyrenaika.

Mest känd bland senantikens intellektuella från Cyrenaika var Synesius som blev biskop av Ptolemais år 410. Hans skrifter utgör en ovärderlig källa till vår kunskap om Cyrenaika vid denna tid. Då, liksom tusen år tidigare, var attacker från de libyska stammarna ett stort problem. Den grekisk-romerska befolkningen drog sig alltmer tillbaka till befästa bondgårdar eller bakom skyddande murar i städerna vid kusten där det fanns en garnison. Gradvis förlorade Bysans kontrollen över Cyrenaikas inland. På landsbygden utgjorde även kyrkorna små fästningar dit bönderna kunde ta sin tillflykt när libyerna anföll.

Knappt tio år efter profeten Muhammeds död i Medina år 632 svepte araberna snabbt västerut beväpnade med ett till synes oöverbundenligt vapen - islam. Kairo intogs på långfredagen 641 av Amr Ibn al-As och ett par år senare fortsatte erövringståget över Nordafrika. De bysantinska styrkorna i Cyrenaika beslöt sig för att samlas i Taucheira, en av de ursprungliga gamla grekiska kolonierna längs kusten. Därifrån flydde de sedan sjövägen och araberna kunde koncentrera sig på att bekämpa de libyska berberna som bjöd ett kraftigt motstånd i staden Barke uppe på en av Gröna bergets plåtar. Efter belägring av staden slöts en fred som innebar att libyerna årligen skulle betala 13000 dinarer till araberna. Arabiska historiska källor berättar att tributen betalades regelbundet och invånarna i Barke fick rykte om sig att vara de mest generösa i hela Nordafrika.

Vid denna tid hade Barke blivit samlingsnamnet för Cyrenaika och området betraktades som fredligt. Amr Ibn al-As lär själv ha yttrat att om inte hans egna förlänningar legat i Hijaz skulle han ha bosatt sig i Barke och aldrig lämnat detta fredliga land. En av de första arabiska guvernörerna som residerade i Barke var Ruwaifi bin Thabit, en av Muhammeds följeslagare. Ruwaifi dog i Barke 663 och hans grav nära den moderna staden Beida är än i dag den mest vördade religiösa platsen i Libyen.

Ytterst litet är känt om Benghazi under de första århundradena av arabiskt styre. Utgrävningarna i Berenike visar att just den delen av staden var bebodd fram till 900-talet. Troligen koncentrerades bebyggelsen därefter till stadskärnan. Namnet Benghazi kan spåras till 1400-talet. En from man vid namn Sidi Ghazi skall ha gynnade staden och för att hedra minnet av honom började staden kallas Beni Ghazi, vilket betyder "av Ghazis söner (eller efterlevande)". Benghazis stora moské är den äldsta i staden och den dateras till omkring år 1400, men har restaurerats kraftigt genom århundradena.

Under den arabiska tiden krympte befolkningen i städerna på grund av att många i stället övergick till ett pastoralt, nomadiserande levnadssätt. Detta var dock inte en omedelbar följd av den arabiska erövringen. Tvärtom fortlevde handel och hantverk i städerna. Från skriftliga källor vet vi till exempel att olivolja på 1000-talet regelbundet levererades från Tripoli till Benghazi. Det är inte förrän mot slutet av 1000-talet och under 1100-talet som de gamla strukturerna slås sönder. Horder av krigare tillhörande stammen Beni Hilal betalades av de fatimidiska härskarna i Egypten för att straffa de nordafrikanska områdena som hade revolterat mot Kairo. Detta drabbade Cyrenaika med full kraft och den arabisk-berbiska befolkningen blev gradvis nomadiserad, förutom de mindre grupper som bodde kvar i städerna.

Benghazis hamn har alltid utgjort grundvalen för stadens existens. Det var också hamnen som gjorde staden attraktiv i turkarnas ögon. Det osmanska riket tog kontroll över staden på 1500-talet genom att anlägga ett fort vid hamnen. Mellan 1711 och 1835 styrdes Benghazi från Tripoli av Karamanlidynastin, som bland annat levde på sjöröveri med sultanens goda minne. Efter denna period återtog turkarna kontrollen över Benghazi, som på 1800-talet var den fattigaste och mest underutvecklade av de osmanska provinserna.

Italienarna landsteg 1911 och efter ett kort krig mot turkarna tog de kontroll av kustremsan. Städerna Tripoli och Benghazi blev huvudstäder i två separata kolonier, Tripolitania och Cirenaica. Först 1934 slogs de samman till kolonin Libia. Namnet valdes givetvis för att knyta an till det antika namnet på Nordafrika. Med Mussolinis maktövertagande 1922 kom antiken att spela en allt viktigare roll i propagandan. I skrifter från tiden skildras hur det fascistiska Italien skulle väcka Libyen ur en tusenåriga törnrosasömn och på nytt odla upp jorden. Tiotusentals kolonister skickades, mönstersamhällen anlades och Benghazi fick en ny stadsplan med byggnader ritade av Italiens främsta modernistiska arkitekter. Som så många gånger genom historien var motståndet mot erövrarna hårdast i just Cyrenaika. Inte förrän guvernören Graziani tillfångatagit och avrättat den åldrige upprorsledaren Umar al-Mukhtar kunde Cyrenaika sägas vara pacificerat.

Ökenkriget i Nordafrika 1940 - 43 drabbade Benghazi hårt - flera gånger växlade staden händer och utsattes för kraftigt bombardemang med stor ödeläggelse som följd. Efter andra världskriget följde den brittiska militära administrationen till dess att emiren av Cyrenaika, Idris el-Sanusi, 1951 utropade Libyens förenade kungadöme i Benghazi med honom själv som kung. Tripoli och Benghazi alternerade som huvudstäder. Kungen hade de första åren sitt residens i Benghazi, senare i Tobruk och det var i Cyrenaika hans maktbas fanns.

De på 1950-talet upptäckta oljefyndigheterna gav landet stora rikedomar. Libyen blev nu världens fjärde största oljeproducerande land. Benghazi förskönades och i staden grundades 1955 Libyens första universitet. Men den 1 september 1969 ändrades allt. Korruption i styret och kung Idris begränsade legitimitet utanför Cyrenaika gjorde att kuppen mot kungen inte kom som en total överraskning. Revolutionen var oblodig tack vare att kungens livgarde hade valt att inte ingripa. Efter några dagar framträdde den 27-årige kaptenen Muammar Gaddafi som ledare för de fria officerare som utgjorde kärnan i det revolutionära rådet. Det har gått drygt 41 år sedan dess och Gaddafi styr ännu Libyen, men nu verkar hans dagar vara räknade. Än en gång spelar Benghazi en central roll i Libyens historia.

Kristian Göransson är fil dr i antikens kultur och samhällsliv.

Bildtext:

- Den ottomanska flaggan vajar i Benghazi på ett foto från 1896.

Ingen rubrik tillgänglig

Svenska Dagbladet 3, 2011-03-28 Sida: 19 - Sektion: Utrikes - Del: 1

De libyska rebellerna avancerar västerut, understödda av den internationella alliansens luftangrepp. Sent på söndagskvällen kom rapporter om flygattacker mot Gaddafi-styrda Tripoli och Sirte. Samtidigt övertog Nato ledningen för de utländska militäroperationerna.

...

Helgen innebar flera militära framgångar för rebellerna. I lördags intogs staden Ajdabiya och på söndagen rapporterades Bin Jawad, Brega och Ras Lanuf i öster ha erövrats av motståndsrörelsen. Det öppnar för en vidare marsch mot Sirte, Gaddafis hemstad och bortsett från Tripoli hans kanske starkaste fäste. I staden Misrata, den enda rebellstyrda staden i västra Libyen, rapporteras om fortsatta strider, även om Gaddafis styrkor där ska ha pressats tillbaka.

Därmed kontrollerar motståndarna ungefär samma områden som de gjorde som mest, innan Gaddafis stora motoffensiv.

På söndagskvällen övertog Nato ledningen från USA som hittills styrt den utländska militäroperationen mot Libyen.

"Nato kommer att driva igenom alla aspekter av FN-resolutionen. Varken mer eller mindre", sade Natos generalsekreterare Anders Fogh Rasmussen i ett skriftligt uttalande.

USA:s försvarsminister Hillary Clinton sade tidigare på söndagen att många militära ledare bytt sida, från Gaddafi till rebellerna, men inga oberoende uppgifter kan slå fast om det var en realitet eller ett utslag av önsketänkande.

Både rebellerna och regeringssidan är beroende av kontanter för att finansiera sitt krig. Förmodligen är det därför som rebelledningen på söndagen berättade om sitt avtal med Qatars statliga oljebolag.

Ett avtal som innebär att export från de östliga oljefälten ska inledas "om mindre än en vecka" enligt rebelledaren Ali Tarhouni, ansvarig för ekonomi och olja. Qatar deltar som ett av få arabländer med stridsflyg i FN-alliansens militära insats.

Statlig libysk TV rapporterade att runt 100 civila dödats i flyganfallen. Även om uppgifterna avvisas av USA och inga oberoende källor finns att tillgå är det svårt att tro att inga oskyldiga dödats.

Historisk grön seger

Dagens Nyheter, 2011-03-28 Sida: 16 - Sektion: Världen

STUTT GART. Valsegern är historisk. Kristdemokraterna förlorar efter 58 år makten i Baden-Württemberg. De gröna får för första gången stå i spetsen för en tysk delstat. För förbundskanslern Angela Merkel i Berlin är det en svår motgång.

Valet hade från början haft en rikspolitisk betydelse. Förbundskanslern Angela Merkel hade gjort resa efter resa söderut för att tala på partiets valmöten.

Efter haverierna i Fukushima reagerade hon snabbt och såg till att stänga av Tysklands sju äldsta reaktorer under ett tre månaders moratorium. Merkel gjorde helt om efter att i september ha förlängt löptiderna för landets samtliga 17 reaktorer.

I FN-omröstningen om Libyen lade Tyskland ned sin röst.

Allt tolkades som valtaktiska manövrar med tanke på valutgången i den viktiga delstaten Baden-Württemberg med elva miljoner invånare. Kärnkraft och krigsinsatser är inget som går hem i Tyskland. Men manövrarna hjälpte inte. Kristdemokraterna (CDU) fortsatte att tappa mark i opinionsmätningarna.

Därför gick det nästan att ta på förväntningarna inne i konstmuseet vid Slottsplatsen. Funktionärer kånkade på ölbackar och hinkar med potatissallad inför De grönas valparty, på storbildsskärmen rullade tv-nyheterna med bilder från Fukushima, ljudet var ännu inte på och få tog notis om dem. En timme återstod till den första prognosen.

Det var en timmes väntan på den historiska händelse alla verkade räkna med - att en grön politiker för första gången skulle bli regeringschef i en av Tysklands 16 delstater.

Jublet i museet blev öronbedövande. Vuxna män klappade händerna och hoppade jämfota av glädje. En kvinna grät. Killarna från ungdomsförbundet studsade med nävarna i luften som efter ett fotbollsderby. De gröna hade enligt den första prognosen fått en betryggande majoritet tillsammans med Socialdemokraterna.

-Herregud! Jag var med och grundade De gröna för 30 år sedan och har väntat på det här språnget länge. Många faktorer samverkade och Kristdemokraterna hade blivit gamla och murkna, säger Stuttgartbon Willi Schreiner.

De gröna hade fått ett allmänt uppsving i hela Tyskland när Merkelregeringen förlängde kärnkraftens livslängd.

I Baden-Württemberg fick partiet dessutom en lokal skjuts efter protesterna mot det underjordiska järnvägsbygget i Stuttgart. De gröna representerade motståndet i parlamentet.

Det innebar att när reaktorhaverierna i Fukushima inträffade för två veckor sedan låg De gröna redan på en rekordhög nivå.

Nästa jubel kom en halvtimme senare. Partiledaren Winfried Kretschmann stod på scenen, redan som oppositionspolitiker hade den vithåriga 62-åringen något landsfaderligt över sig.

-Vi har nått en historisk vändpunkt. Nu ska vi växla politik i grön riktning och göra det tillsammans med befolkningen, sade Kretschmann försonligt i sitt korta tal som hela tiden blev avbrutet av anhängarnas talkörer.

För Angela Merkel väntar en tuff tid. De senaste veckornas politik har inte gått hem och nu kan frustrationen efter valförlusten komma att riktas mot henne.

Ingen rubrik tillgänglig

Svenska Dagbladet 3, 2011-03-28 Sida: 19 - Sektion: Utrikes - Del: 1

I över ett decennium har EU lekt med tanken på att skapa en gemensam försvarspolitik, och ett gemensamt försvar. Men Libyenkrisen har visat att drömmen är död, suckar diplomater i Bryssel.

Tanken på ett gemensamt försvar dök först upp i Maastrichtfördraget från 1992, då EU:s utrikes- och säkerhetsstrategi CFSP trycktes. År 1999 lade man så till en försvarsstrategi till dokumenten.

Lissabonfördraget, unionens Magna Carta som trädde i kraft för ett år sedan, innehåller en ohöjd önskan om försvarsengagemang. CFSP skall "täcka alla delar av EU:s utrikespolitik och alla frågor som gäller unionens säkerhet, inklusive framtagandet av en gemensam försvarspolitik som kan leda till ett gemensamt försvar", säger fördraget.

Men när en militär insats mot den libyske diktatorn Muammar Gaddafi närmade sig så var det inget EU-land som tänkte på att utlösa försvarsmekanismerna i CFSP. Frankrike, en vanligtvis högljudd anhängare av att EU får större militär kapacitet, för att balansera Natos (läs: USA:s) makt över Europas försvar, slöt sig ihop med USA och Storbritannien för att uppfylla FN-resolutionen om en flygförbudzon över Libyen.

Läsare med gott minne behöver bara gå tillbaka några år för att se en annan fransk vision av europeiskt samarbete. Den 14 juli 2007 marscherade trupper från EU:s 27 länder nedför Champs Elysées i Paris, inbjudna till nationaldagsfirandet av den nyvalde presidenten Nicolas Sarkozy.

Bredvid Sarkozy vinkade EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso, EU:s förre utrikespolitiska talesman Javier Solana, EU-parlamentets dåvarande talman Hans-Gert Pöttering och Portugals i dag avgångne premiärminister José Socrates, som just tagit upp EU- ordförandeskapet.

- Grunden för ett europeiskt försvar existerar. Vi måste låta det växa, sade Sarkozy.

År 2011 med Libyenkris är visionen bortglömd. Frankrike har återvänt till Natos kommandobrygga efter 40 år i bakgrunden, och kan nu dra i nyckelpositioner i alliansen i stället för att krångla med EU. Nato tog fem dagar på sig att komma i gång med den första insatsen, som var att patrullera Libyens kust för att upprätthålla vapenembargot.

- **Vi (EU) kunde** ha gjort det, men sanningen är att om vi försökt så hade det tagit tre månader att ens klubba en operativ plan, säger en EU-diplomat som ville vara anonym till nyhetsbyrån DPA.

En annan diplomat, i korridoren till ett utrikesministermöte i början av veckan, sade att EU:s militära roll inte nämnts i salarna.

- CFSP dog i Libyen - vi ska bara välja ut en sandbank som vi kan begrava den i, suckade källan.

6.4 Sökningar, Libyen 2011-04-02

Kungen rak – välkomnar Libyen-insats - ”Vi ska delta med de resurser som efterfrågas” säger Carl XVI Gustaf i exklusiv GP-intervju

Göteborgs-Posten, 2011-04-02 - Sektion: Nyheter

Författare: Jan Höglund E-post: jan.hoglund@gp.se

GÖTEBORG: I dag lyfter de första Jas-planen för krigsinsatsen i Libyen. - Vi måste självfallet ställa upp, säger kung Carl Gustaf som också varnar för riskerna. Utvecklingen i Nordafrika kan sprida sig.

Riksdagen fattade i går det historiska beslutet att Sverige ska skicka åtta Jas-plan för att upprätthålla flygförbuds zonen i Libyen. De första planen startar från F17 i Kallinge i dag på förmiddagen. De första uppdragen kan genomföras i veckan.

Det välkomnar kung Carl Gustaf:

- Det är fullständigt självklart att vi ska hjälpa till. Vi har alltid gjort det i den mån vi har kunnat. Nu är det en annan form av samarbete. Vi är inte med i Nato, men vi leds av Nato.

- Och vi ska ställa upp på samma villkor som de flesta gör och delta med de resurser som efterfrågas. Nu råkar vi ha ett bra flygvapen som kan klara de uppgifter som läggs på oss. Det tycker jag är väldigt bra.

Samtidigt angreps i går bland annat svensk FN-personal dödligt i Mazar-i-Sharif i Afghanistan. Det visar på den ökande hotbilden. Kungen ser bara en väg att minska riskerna:

- Utbildning, bra befäl som tar kloka beslut och rätt utrustning. Det är också något som jag har upplevt de senaste fem, sex åren. De första svenska grupperingarna vi skickade till Afghanistan var inte så vassa. Det är de nu.

GP träffar kungen i samband med en stor hemvärnsövning i Göteborg med ett scenario som är kusligt verklighetsnära: Sverige skickar, på uppdrag av EU, den svenskledda nordiska stridsgruppen, NBG 11, till ett på naturtillgångar rikt land där inre stridigheter och oroligheter pågår.

Det skulle kunna vara Libyen.

- Nu har vi Libyen och hela den demokratiseringsprocess som pågår. Det kan ju fortsätta och vi vet inte var det slutar. Vi ska nog vara beredda på att det kan hända andra situationer någon annanstans i världen, säger kung Carl Gustaf.

Vi måste planera för hot som inte går att förutse, anser kungen.

- Det är svårt, men vi måste göra det. Försvaret finns ju för att vi ska försöka klara det som vi hoppas inte ska hända. Det finns ju katastrofer av olika karaktär som vi inte kan förutse även om vi försöker. Men vi måste vara beredda på något som vi inte vill ska komma.

Kungen tar upp tsunamin 2004 som exempel:

- Man diskuterade olika krisgrupper och tog science fiction-författare till hjälp för att hitta det värsta scenariot. Det är tyvärr nästan det som har hänt i Japan. Det kunde man knappast tänka sig. Men man måste ändå planera för det.

Sverige kommer att ställas inför ökade krav på civila och militära insatser i kris- och krigshärdar. Försvarets internationalisering kommer att fortsätta, enligt kungen.

- Tyvärr, men så är världen beskaffad. Det kommer att hända sådana situationer i framtiden. Samtidigt tenderar allt att bli mer komplicerat. Det är bara så.

Med ökad internationalisering får också hemvärdet en allt viktigare roll för skyddet av samhället både vid civila och militära hot här hemma.

- De hade tidigare överskottsmateriel. Det har de inte längre. Nu klarar de kvalificerade uppgifter. Det är en väldig skillnad, säger kungen.

Ordet hemvärn, så länge förknippat med illa beväpnade krutgubbar, borde kanske byta namn för att bättre spegla utvecklingen.

- Om man hittar på något bra är det inte mig emot, säger kungen efter en dag där levande skademarkörer ersatts med en trådstyrd high tech-docka och där hemvärdsmän övat prickskytte från nära håll med erfarenheter från norra Afghanistan.

Billboard:

”Det är fullständigt självklart att vi ska hjälpa till. Vi har alltid gjort det i den mån vi har kunnat.”

Carl XVI GUSTAF

Bildtext:

- Bara övning. Kung Carl XVI Gustaf deltog i går vid en hemvärnsövning i Göteborg, med ett kusligt verklighetsnära scenario.

Piloter på okänt uppdrag i Libyen

Svenska Dagbladet 1, 2011-04-02 Sida: 11 - Sektion: Nyheter - Del: 1

I dag lyfter de första Jas-planen som ska delta i kriget i Libyen. Men ännu är det oklart exakt vilket uppdrag de svenska piloterna har.

Flygbasjägaren Marcus Nilssons familj är dock fullt införstådd med vad som väntar honom och stöttar honom till hundra procent, säger han.

- Jag är inte det minsta rädd. Det ska bli jättekul att jobba tillsammans med hängivna människor, säger Nilsson då TT träffar honom på det blåsiga flygfältet på F17 i Kallinge i Blekinge.

Härifrån lyfter i dag på morgonen klockan nio tre Jas39 Gripenplan och ett stödflygplan. Planen beräknas nå en än så länge okänd bas i Medelhavs- området på två och en halv timme, utan att behöva lufttanka.

Marschhöjden blir 10000 meter, hastigheten cirka 1000 kilometer i timmen. Under söndagen lämnar ytterligare fem Jas- och ett Herculesplan. Planen kommer att vara jaktbestyckade, men exakt hur uppdraget kommer att se ut är än så länge oklart.

- Vi hoppas att de ska kunna bevaka flygförbuds zonen över Libyen och att det går stilla och fint till så att man kan få till stånd en demokratisk process, säger Johan Svetoft, flottiljchef på F17.

Förbandet har förberetts på uppdrag av den här typen i ett års tid och i tisdags, då signalerna om skarpt läge blev allt starkare, trappades förberedelserna upp. Johan Svetoft ser inga stora risker med uppdraget, den dominerande känslan är i stället glädje och stolthet.

- Det känns enormt stimulerande för oss, vi är stolta över att få vara med och stötta en FN- resolution, säger han.

Uppdragets längd har satts till 90 dagar. Men ingen vet hur långt engagemanget blir i praktiken.

LIBYEN I GÅR: Misrata stormat av Gaddafis styrkor

Göteborgs-Posten, 2011-04-02 - Sektion: Utland

Muammar Gaddafis styrkor lyckades efter utdragen och våldsamt belägring, storma hårt ansatta staden Misrata.

Strider rasade runt oljestaden Brega. Rebeller hindrade journalister och civila från att åka västerut från Ajdabiya, åtta mil från Brega. Exakt var frontlinjen gick och vem som kontrollerade Brega var oklart.

FN:s särskilde sändebud för Libyen, Abdelilah al-Khatib, anlände till Benghazi för att träffa rebellerna styrande råd, uppgav rebellkällor i staden för Reuters.

Över 400 personer, de flesta av dem unga män, saknas i östra Libyen sedan upproret inleddes för sex veckor sedan, enligt företrädare för människorättsorganisationer. Fyra libyska läkare och tre journalister finns bland de försvunna. Tysklands utrikesminister Guido Westerwelle sade att situationen i Libyen inte kan lösas genom militära medel och efterlyste eldupphör, enligt AFP. (TT/GP)

Muammar Gaddafis styrkor lyckades efter utdragen och våldsamt belägring, storma hårt ansatta staden Misrata.

Strider rasade runt oljestaden Brega. Rebeller hindrade journalister och civila från att åka västerut från Ajdabiya, åtta mil från Brega. Exakt var frontlinjen gick och vem som kontrollerade Brega var oklart.

FN:s särskilde sändebud för Libyen, Abdelilah al-Khatib, anlände till Benghazi för att träffa rebellerna styrande råd, uppgav rebellkällor i staden för Reuters.

Över 400 personer, de flesta av dem unga män, saknas i östra Libyen sedan upproret inleddes för sex veckor sedan, enligt företrädare för människorättsorganisationer. Fyra libyska läkare och tre journalister finns bland de försvunna.

FN-SVENSKAR DÖDADE Historiskt beslut om Libyen-insats "Vi måste självfallet - ...ställa upp". vid attacker i Afghanistan och Elfenbenskusten

Kungen till GP:

Göteborgs-Posten, 2011-04-02 - Sektion: Ettan del 1

sidorna 4 - 5 och 20 - 21, del 1

...

Sverige ska ta emot flyktingar

Dagens Nyheter, 2011-04-02 Sida: 36 - Sektion: Världen

Sverige har lovat att ta emot en del av de tusentals afrikanska flyktingar som fastnat i lägren i Tunisien efter att ha flytt från Libyen. EU-kommissionären Cecilia Malmström manar nu övriga EU-länder att också visa solidaritet.

- Jag är glad att kunna säga att Sverige lovat att ta emot några hundra av de flyktingar från Somalia, Etiopien och Sudan som finns kvar i lägren längs den tunisiska gränsen, sade Cecilia Malmström när hon på fredagen återvände från ett besök i Nordafrika.

-Jag hoppas alla 27 medlemsländer kan ta emot några så att vi kan tömma lägren.

Drygt 2000 flyktingar är kvar i lägren, och ytterligare 2000 bedöms ha fastnat inne i Libyen.

Hon berömde Tunisien som under kort tid tagit emot 220000 migrantarbetare och flyktingar som lämnat Libyen sedan upproret mot Khaddafiregimen bröt ut. FN:s flyktingorgan UNHCR har byggt upp läger och EU-länderna har ställt upp med transporter till människornas hemländer.

-De tunisier som bor i närheten har kommit med mat och vatten till dem som flytt. Och myndigheterna har skött det här på ett värdigt sätt, sade Malmström.

Däremot hade Cecilia Malmström inget positivt besked till de cirka 20000 tunisier som tagit sig till den italienska ön Lampedusa och hoppats få stanna i Europa.

-De flesta av dem som kommit till Lampedusa är inte i behov av internationellt skydd utan ska återföras till Tunisien, sade Malmström.

EU-kommissionen är beredd att ge ekonomiskt bistånd till dem som återvänder frivilligt. Samtidigt har kommissionen erbjudit stöd till Tunisien för att förbättra sina gränskontroller.

Cecilia Malmström öppnar dock för att det kan bli möjligt för arbetskraftsinvandring från Nordafrika. Hon har också inlett förhandlingar med tunisiska regeringen om lättnader i visumreglerna och ökat studentutbyte.

Henrik Brors

Khaddafis framgång kan leda till vapenvila

Dagens Nyheter, 2011-04-02 Sida: 34 - Sektion: Världen

BENGHAZI/AJDABIYA. De hårda inbördesstriderna fortsatte i Libyen i går, fredag. Samtidigt talar den väpnade oppositionen för första gången om vapenvila.

I går var FN:s speciella sändebud för Libyen, jordaniern Abdelilah Khatib, på besök i rebellernas starkaste fäste, Benghazi. Efter mötet höll övergångsregeringens ledare Mustafa Abdul-Jalil en presskonferens där han tog upp frågan om vapenvila för första gången. Villkoret är att Khaddafis styrkor drar sig tillbaka från städerna samt ger det libyska folket frihet att välja.

-Världen kommer att få se att de (libyerna) väljer frihet, tillade Abdul-Jalil.

I FN-resolutionen om flygförbudszonen över Libyen uppmanas parterna att upphöra med stridigheterna. I samband med att säkerhetsrådet skulle rösta igenom resolutionen utlyste Khaddafi vapenvila - men hans trupper har inte visat några tecken att följa denna.

På fredagen fortsatte Khaddafistyrkorna den intensiva beskjutningen av Misrata, landets tredje största stad. En rebelltalesman sade att förödelsen var omfattande sedan Khaddafis styrkor förstört och plundrat staden. Misrata är rebellernas viktigaste hållpunkt i västra Libyen. Bägge sidor säger sig ha kontrollen över staden.

Längs ökenvägarna i öster fortsätter hårda strider kring de strategiskt viktiga oljehamnstäderna. I Ajdabiya jublade rebelsoldater som var posterade vid stadens utfart och ropade Allah akhbar ,Gud är stor, när de hörde militärflyg i fjärran. FN-koalitionen genomförde över 90 flyguppdrag i Libyen i går.

Men flygattackerna har även drabbat civila. Enligt sjukhuskällor i staden Brega ska minst sju barn och ungdomar ha dödats på fredagen när ett Natoplan attackerade en ammunitionstransport från Khaddafis armé i ett samhälle strax utanför Brega. De döda befann sig i två hus som förstördes i samband med flyganfallet och den påföljande explosionen.

På fredagen förekom också uppgifter om att en nära rådgivare till Muammar Khaddafis son Saif Islam är i London för samtal med den brittiska regeringen. Seif Islam betraktas som den person som Khaddafi vill ha som efterträdare. Uppgifterna om kontakterna kommer från läckor inifrån Khaddafis stab. Det framgick dock inte vilket uppdrag rådgivaren har i London.

Ingen rubrik tillgänglig

Svenska Dagbladet 1, 2011-04-02 Sida: 11 - Sektion: Nyheter - Del: 1

I den svenska insatsen i Libyen ingår åtta Gripenplan med tio piloter. Ett Herculesplan för lufttankning med två besättningar och ett spaningsflygplan. Den svenska styrkan på flygbasen omfattar totalt 110 personer.

Ytterligare 20 specialistmedarbetare ingår och stationeras på Natostaber.

Insatsens namn: FL01 (Flyginsats i Libyen 01). TT

Ingen rubrik tillgänglig

Göteborgs-Posten, 2011-04-02 - Sektion: Nyheter

Vad tycker du om att Sverige skickar militärer till Libyen?

Bildtext:

- Hasse Lindberg, 68, pensionär, Göteborg: - Det är väl bra att pojarna får utbildas lite. Det är ju många som vill åka iväg. Och vi har ju en armé som ska betalas.

- Britt-Louise Svensson, 67, pensionär, Lerum: - Det gillar jag inte. Vi är inte med i Nato, och då tycker jag inte att vi ska dit.

- Ola Malm, 38, verksamhetsutvecklare, Göteborg: - Vi har ju ett samarbete där vi ska hjälpa till. Det är okej så länge det rör sig om fredsbevarande uppdrag.

- Monica Rios, 42, jobbar på Volvo it, Göteborg: - Det är inte bra. FN och Nato är ju där och hjälper till, då ska det räcka tycker jag.

Ingen rubrik tillgänglig

Göteborgs-Posten, 2011-04-02 - Sektion: Utland

Guido Westerwelle: Det kan bara bli fråga om en politisk lösning. Tysklands utrikesminister sa i går att situationen i Libyen inte kan lösas genom militära medel och han efterlyste eldupphör.

Ingen rubrik tillgänglig

Göteborgs-Posten, 2011-04-02 - Sektion: Nyheter

Vad tycker du om att Sverige skickar militärer till Libyen?

Och nu är det dags att måla en svensk flagga

Svenska Dagbladet 1, 2011-04-02 Sida: 4 - Sektion: Ledare - Del: 1

Författare: Claes Arvids, son

Att inte lägga sig i är osvenskt, sade S-Urban Ahlin i sin kritik av SD:s val att som enda riksdagsparti inte stödde en insats i Libyen.

Sant. Det är också rätt typiskt att insatsen är begränsad till att upprätthålla flygförbudzonen i luften. Markmål är inte en svensk uppgift, men däremot stödjer vi andra som gör det jobbet, underströk utrikesminister Carl Bildt.

FN-mandatet måste hållas strikt, var budskapet inte bara från S, utan även från V och MP. Att mandatet är luddigt låtsades man inte om. Kort sagt, när det drar ihop sig ballar bombvänstern ur.

Om alla hade valt den svenska linjen skulle rebellerna redan ha varit utraderade, konstaterade FP:s Allan Widman kärvt.

Att inte låtsas om problemen vore att luras. Det kan gå snabbt men också bara vara början på slutet. Men vi kan inte blunda för Gaddafis flygbomber mot civila.

Libyska rebellerna föreslår eldupphör

Svenska Dagbladet 1, 2011-04-02 Sida: 30 - Sektion: Utrikes - Del: 1

Författare: Bitte Hammargren

Staden Misrata, det sista stora fästet för oppositionen i västra Libyen, anfölls i går av Gaddafisidans trupper. Samtidigt lade oppositionens ledare fram villkor för eldupphör.

Den libyske ledaren Muammar Gaddafis styrkor har avancerat de senaste dagarna, samtidigt som hans regim har försvagats politiskt och moraliskt efter kända avhopp.

Libyens opposition erbjöd i går eldupphör på villkor att Muammar Gaddafis styrkor drar sig tillbaka från städer och tillåter fredliga protester mot regimen. Det meddelade Mustafa Abduljalil, som leder oppositionssidans utbrytarregering i Benghazi, vilken har erkänts av Frankrike och Qatar.

Erbjudandet om eldupphör kom i samband med ett besök i Benghazi från FN-sändebudet Abdelilah al-Khatib. Uttalandet ligger i linje med FN-resolution 1973 som inte förordar maktskifte i Tripoli, även om många anser att det ligger i korten. I den internationella koalitionen som ska skydda civila och upprätthålla flygförbudet mot Gaddafisidan ska nu även åtta svenska Jas Gripen-plan delta. De svenska stridspiloterna får försvara sig om de blir angripna men inte bomba mål på marken.

Men på marken är Gaddafis styrkor helt överlägsna. De har under den gångna veckan ryckt 16 mil österut. I torsdags lyckades oppositionsstyrkor återta oljestaden Brega, men på fredagen kastades de ut av Gaddafistyrkor, rapporterar nyhetsbyrån AP.

Exakt var fronten gick i går var oklart. Gaddafis soldater rycker delvis fram i civila fordon, rapporteras det, vilket försvårar möjligheten att identifiera vem som är vem i detta inbördeskrig där ena sidan förfogar över överlägsna stridskrafter och olje- inkomster, medan den andra har internationell uppbackning från luften.

Det rapporteras också att oppositionsstyrkorna har fått bättre beväpning. De ska nu förfoga över granatkastare och raketramper samt bättre kommunikationsutrustning som radio och satellittelefoner.

Gaddafis styrkor lyckades efter utdragen och våldsam belägring, storma den hårt ansatta staden Misrata, oppositionens sista stora fäste. Regimstyrkorna attackerade butiker och bostäder och krypskyttar på hustaken sköt mot människor medan explosionerna från stridsvagnar och granatkastare fick Misrata att ränna. rapporterade Reuters i går kväll.

En invånare i Misrata sade på internettelefon till TT att situationen är katastrofal och blodiga strider pågår på stadens gator.

- Alla inne i centrala Misrata lever i stor fara och fler dör varje dag.

Belägringen av Misrata har pågått i veckor. Många civila hardödats, även barn, och han vädjar till omvärlden om hjälp.

Är vapen verkligen lösningen?

Göteborgs-Posten, 2011-04-02 - Sektion: Kultur

Författare: Yusra Moshtat, i Göteborg, medlem av, Transnationella stiftelsen, för freds, och framtidsfrågor

Kryssningsmissiler är osäkra verktyg för att uppnå fred och stabilitet och inte heller så träffsäkra som militären vill göra gällande. Yusra Moshtat tycker vi bör fråga oss om det inte finns bättre metoder att främja en demokratisk utveckling i arabvärlden.

Insatsen mot Libyen är laglig till följd av en resolution i FN. Frågan är dock om angreppet verkligen kommer att leda till ett maktskifte och en demokratisk utveckling utan onödig blodspillan.

Med kriget i Irak i färskt minne finns det anledning att tvivla. Krig är aldrig en enkel och självklar lösning, hur gott uppsåtet än är. Kriget har sin egen logik som endast är förutsägbar till en viss gräns.

Natos överbefälhavare sa för övrigt i ett uttalande att han inte tror på en militär lösning av konflikten.

I fallet Irak vann alliansen kriget och kunde avsätta en brutal diktator, men till priset av ett ohyggligt lidande och en politisk och religiös splittring som än i dag omöjliggör för miljontals människor att leva ett anständigt liv. Rebellerna i Libyen är dessutom långt ifrån en homogen grupp. Inte ens om Gaddafi flyr till Saudiarabien kan vi vara säkra på en fredlig och demokratisk utveckling i landet. Kryssningsmissiler är ett osäkert verktyg för att uppnå fred och stabilitet i regionen.

Kryssningsmissiler är heller inte alltid så träffsäkra som militären vill göra gällande. Jag vet av egen erfarenhet från Gulfkriget att så inte är fallet.

Hur många oskyldiga civila har hittills dött i Libyen på grund av FN-alliansens insats? Vi måste i vart fall ställa oss frågan.

Sverige har nu accepterat att medverka till upprätthållandet av flygförbuds zonen. Ska vi verkligen delta, kan svenska Jas-plan skapa fred? Sverige deltar redan som stridande part i kriget i Afghanistan. Vår närvaro där är på goda grunder ifrågasatt. Även om Sveriges insats i detta FN-uppdrag är begränsad till övervakning av det libyska luftrummet är utvecklingen i högsta grad osäker. Vilka förfrågningar kommer vi att tvingas ta ställning till om ett par månader? Hur djupt riskerar vårt engagemang att bli?

Vad skulle vi kunna göra i stället för att stödja en demokratisk utveckling i arabvärlden? Vi skulle till exempel kunna sluta exportera vapen. Vi vet redan att trots den officiella bilden av att våra vapen aldrig säljs till diktaturer och krigförande länder, så dyker just dessa vapen ändå upp i oroshärdar runt om i världen, sannolikt också i Libyen.

Vi skulle kunna arbeta mer aktivt för mänskliga rättigheter och föra en mer human flyktingpolitik. Varför inte aktivt hjälpa de libyska flyktingar som nu tvingas lämna sitt krigshärjade hemland?

Och den israeliska ockupations- och förtryckarpolitiken, vad ska vi göra åt den? Israeliska kulor dödar också. Civila mål bombas, senast under Gazakriget. Ska vi ingripa där också i demokratins namn?

Under 50 år har diktaturstater i Mellanöstern torterat, förtryckt och avrättat kvinnor och oppositionella. Man har förstört livet för flera generationer av människor. Jag har personliga erfarenheter också av detta.

Det förefaller som om västvärldens engagemang är mer politiskt än humanitärt. Att det handlar mer om olja och strategiska överväganden än om människors rätt till ett tryggt liv. Var fanns USA och EU under massmorden i Rwanda? Vad kommer att ske i Elfenbenskusten? Tydligt handlar det inte om vad som händer, om människors lidande, utan mest om vems intressen som står på spel.

Det är möjligt att det FN-sanktionerade kriget kan vara ett första nödvändigt steg mot frihet och demokrati för det libyska folket, men krig innehåller alltid för många okända faktorer, och motivbilden är alldeles för oklar för att åtminstone jag ska våga hoppas på en positiv utveckling inom en nära framtid.

Risken är överhängande att det blir ett utdraget krig, att vi får en utveckling liknande den i Irak med stora prövningar för det libyska folket under lång tid framöver, att det alltid först och främst är människor som du och jag som är krigets första och sista offer.

Billboard:

Kriget har sin egen logik som endast är förutsägbar till en viss gräns

Bildtext:

- upptrappning. Är fler missiler lösningen på kriget i Libyen? Yusra Moshtat tvivlar.

Afrikansk flyktingström oroar EU-kommissionär

Göteborgs-Posten, 2011-04-02 - Sektion: Utland

Författare: Maria Davidsson

Bryssel: Ett par tusen afrikaner sitter fast i flyktingläger i Tunisien. De kan inte återvända till sina hemländer och den ansvariga EU-kommissionären Cecilia Malmström uppmanar medlemsländerna att ta sitt ansvar.

Sedan våldsamheterna i Libyen bröt ut har 220 000 människor passerat gränsen till Tunisien. De flesta är gästarbetare från Egypten och Tunisien som blivit arbetslösa och nu flyr striderna. Många kommer också från Bangladesh, Pakistan och Kina. En febril skytteltrafik pågår för att hjälpa dem hem. Men en grupp på omkring 2 000 är fast i lägren. Det handlar om somalier, eritreaner och sudaneser.

Just hemkommen från en resa till Tunisien uppmanar Cecilia Malmström EU-länderna att ta emot dessa flyktingar.

- Det blir inte så många om 27 medlemsländer delar på ansvaret.

Hittills har engagemanget varit begränsat. En handfull länder har anmält intresse, däribland Sverige. Även USA har sagt att de kan ta emot en del.

- Det vore skamligt om USA tog flest, säger Malmström.

EU har ett program för kvotflyktingar, men det är fast i en maktkamp mellan EU-parlamentet och EU-länderna. Om de löser tvisten har EU-kommissionen de finansiella resurserna att hämta flyktingarna, säger Malmström.

De knappt 20 000 personer som kommit till den italienska ön Lampedusa är en annan typ av migranter. De är tunisier, som tar chansen att hitta ett jobb i EU. Italienska politiker ropar högljutt att övriga EU måste hjälpa till att avlasta dem.

- Jag tror att Italien ska kunna hantera detta, säger Malmström, som dock gett landet ekonomiskt stöd.

Under besöket i Tunisien diskuterade Malmström med olika ministrar om att inleda ett samarbete, så att människor kan skickas tillbaka till Tunisien, kanske med ekonomiskt bidrag. Dessutom finns tankar på organiserad arbetskraftsinvandring, förenklingar av visum, studentprogram och liknande.

Billboard:

” Det vore skamligt om USA tog flest”

Bildtext:

- På väg till Europa. Tuniser som just förts till Italienska fastlandet från ön Lampedusa, försöker ta sig vidare på egen hand.
- Cecilia Malmström.

Veckans ord:

Dagens Nyheter, 2011-04-02 Sida: 15 - Sektion: Nyheter

Författare: Maria Crofts

Historisk

v Försvarsminister Sten Tolgfors beskriver riksdagens beslut att Sverige ska delta i insatsen i Libyen som historiskt eftersom det är första gången det svenska stridsplanet Jas 39 Gripen medverkar i en internationell insats.

Till USA:s försvar

Dagens Nyheter, 2011-04-02 Sida: 2 - Sektion: Ledare

Författare: DN

President Obama har anklagats för vankelmod under Libyenkrisen. Men ett både starkt och samarbetsvilligt USA är bra att ha när världen brinner.

Riksdagen klubbade på fredagen beslutet att svenska Jasplan ska hjälpa till med att upprätthålla flygförbudszonen över Libyen. När som helst är de på väg, med stöd av alla partier utom Sverigedemokraterna.

De rödgröna drev igenom ett inkonsekvent förbud mot att beskjuta mål på marken: att andra länder gör det är rätt, men Sverige får inte. I vänsterlogiken ingår sedan länge att Sverige kan vara med i Natoleda aktioner men aldrig någonsin i Nato. Fredrik Malm (FP) påminde också i riksdagsdebatten om att S, V och MP så sent som i valrörelsen ansåg att USA skulle stänga alla sina militärbaser utomlands.

Antiamerikanska reflexer kan dock inte skymma det faktum att när en internationell kris uppstår händer inget utan att USA spelar en huvudroll. Européer kan förtvivlat ropa att någon måste göra något, men krävs det militära medel har bara USA förmågan även om manteln är Natos.

För tio år sedan stod USA för hälften av Natoländernas försvarsutgifter. I dag är det tre fjärdedelar, för vapen är svårt att sälja till europeiska väljare. Visst kan man hävda att amerikanerna satsar för mycket på kanoner, men den som vill stoppa en Khaddafi från att massakrera sitt folk får allt vända sig till USA. De flesta flygplanen och missilerna över Libyen har varit amerikanska.

Muskler kräver också hjärna och ansvar. George W Bush solkade USA:s rykte med invasionen i Irak 2003. De angivna skälen stämde inte, och ingen hade tänkt på efterbörden. Barack Obama har i fallet Libyen i stället fått kritik för att inte veta vad han vill.

I veckan lade Obama fram sin a principer för hur militärt våld kan användas. Han vill inte kalla det för en doktrin, och antalet gummiparagrafer är väl stort för att det ska kvala in som teoribygge. Fast ett eftertänksamt USA är att föredra framför ett som alltid skjuter från höften.

Obama skulle inte tveka att sätta in trupper om USA:s säkerhet hotas, och då får omvärlden säga vad den vill. Men ekonomiska intressen eller humanitära skäl kan

också motivera ett ingripande. Sådana interventioner ska dels begränsas i tid och omfattning, dels ha ett brett internationellt stöd.

Helt nytt är inte detta. USA byggde en vidsträckt allians före Kuwaitkriget 1991. Natos ingripande i Kosovo hade inget FN-stöd, men Europa utom Ryssland var helt med på vagnen.

President Obamas linje speglar dock även tiden. USA har redan Irak och Afghanistan på sitt konto, och är ekonomiskt försvagat eftersom finanskrisen grävt ett djupt hål i statsfinanserna. Det är inte givet att supermaktens ord är lag. Amerikanskt ledarskap är inte att göra allt själv, säger Obama.

Libyeninsatsen har uppenbara problem. Det går inte att säga vad den kostar, var den slutar eller hur lång tid den tar. Det politiska målet att avlägsna Khaddafi från makten ska inte stöttas av militära medel. Internationella koalitioner drar ofta på sikt åt olika håll. Bland annat därför har republikaner skällt på Obama, men en del hävdar att han går i sin företrädares fotspår. Amerikanska presidenter ärver både krig och antagonister som Iran och Nordkorea, och kontinuiteten är större än man kan tro. Men här sticker skillnaderna ut. Bushs Irakkrig splittrade världen - Libyeninsatsen har stöd av FN:s säkerhetsråd och Arabförbundet, och inom Nato är det Tyskland som får kritik för att ha deserterat.

Det finns ingen slutgiltig lista med kriterier som säger hur kriser ska hanteras. Dels ser de olika ut. Dels finns det saker som är genomförbara och andra som inte är det. Obamas linje är krokig men så rak den kan bli.

DN 2/4 2011

En kluven stormakt Kolumnen: Richard Swartz om president Obamas våndor.

Dagens Nyheter 2011-04-02 Sida: 4 - Sektion: Ledare

Författare: Richard Swartz

Den politiska vår som sveper fram över arabvärlden välkomnas av amerikanerna.

Visserligen är flera av dessa stater Amerikas allierade, men inga särskilt attraktiva bundsförvanter: ofta förknippas araber inte med mycket mer än al-Qaida, ökensand och ett pris på bensin som stadigt stiger. De som är bättre informerade har en bild av auktoritära regimer eller feodala kungadömen, vilande på värden som här känns främmande, ibland öppet antiamerikanska, halvt feodala regimer med en inställning till kvinnor och mänskliga rättigheter som gör amerikanen i gemen minst sagt förlägen. De som talar klartext om alliansen med sådana regimer stavar den olja och strategiska intressen.

Men nu har dessa stater undersåtar rest sig mot sina förtryckare. Frihet och oberoende är slagord som amerikanen förstår och omedelbart kan engagera sig för. När sedan, som i Libyen, en envåldshärskare börjar bomba och skjuta på sitt eget folk väcks här traumat från det egna inbördeskriget och sympatin förstärks

genast av indignation; ingen tvekan råder längre om vem som har rätten på sin sida.

Och ändå kan amerikanerna verka kluvna, åtminstone lätt förvirrade, i sin inställning till arabvärldens politiska vår. Frihet åt araberna är en sak - ett amerikanskt engagemang en helt annan. Irak och Afghanistan är fortfarande öppna, fortfarande blödande sår. Behöver nationen verkligen ännu ett krig? Många oroar sig för att Amerikas militära och ekonomiska möjligheter redan är överansträngda, samtidigt som det nu ännu en gång skulle ha blivit dags för Amerika att uppoffra sig för en värld som känns långt borta och egentligen är okänd.

Sådana reflexer sitter djupt. OmVärlden - alltså resten av oss - är någonting bortom den egna och tillräckliga amerikanska, någonstans långt borta där Amerika ibland tvingas ingripa för att förhindra att den sjunker ner i kaos och barbari, dessutom ofta en ytterst otacksam uppgift. Så har genom åren det för Amerika typiska mönstret av engagemang och isolationism präglats. Ändå är denna omvärld i första hand mer avlägsen än ett ständigt hot; amerikanerna har aldrig behövt bygga en mur - fysisk eller mental - mot oss andra som kineserna.

Mycket av detta ändrades dock med 9/11. Sedan dess utgör omvärlden också ett omedelbart hot mot den egna; skillnaden mellan vi och dom har relativiserats. Fienden kan finnas mitt ibland oss. Den tidigare tryggheten har fått sig en knäck och följaktligen har förståelsen vuxit för att intervention utomlands inte enbart har med självuppoffring utan även med direkt försvar av egna, amerikanska intressen att göra. Fast ännu tar de klassiska amerikanska reflexerna överhanden. Varje administration måste därför i ett fall som Libyen lägga ner mycket kraft på att övertyga amerikanerna om varför man är där.

President Obamas administration har gått försiktigt och pragmatiskt tillväga. En hel del av vånda och obesvarade frågor har redovisats öppet också för den egna nationen. Vilka är egentligen de arabiska frihetskämparna? Dessa upproriska massor utan självklara ledare? Ingen vet säkert, uppenbarligen inte heller Vita huset. Och har Amerika verkligen råd med ett krig som kanske inte är över i morgon? När amerikanerna inte ens har nog med egna jobb? Det ideala interventionskriget är kort, möjligt att överblicka och kontrollera, försett med en klar exit -strategi och framför allt billigt. Libyen kan se ut att komma så nära idealet som möjligt. Men av erfarenhet vet amerikanen att det på varje punkt brukar bli precis tvärtom.

I mediERNA får rapporter om den amerikanska ekonomin långt mer plats än vad som händer i arabvärlden eller i Japan. Med bekymrad precision räknas priset för varje avfyrad kryssningsrobot ut och vad det mycket begränsade kriget i Libyen redan kostat i dollar. Inga garantier finns för ett lågbudgetkrig. Inte heller är Libyen något isolerat laboratorium: Egypten är fortfarande en pågående revolution, inte en som kan läggas till handlingarna. Och skulle Amerika kunna neka ett Syrien i uppror samma stöd som Libyens frihetskämpar redan fått? Hur stabila är kungadömen som Bahrain, Jordanien eller Saudiarabien? Just Saudiarabien skulle kunna bli till en amerikansk mardröm. En arabisk vår där

skulle med stor sannolikhet tvinga fram vad Obamaadministrationen hittills lyckats undvika: our boys “ som stridande trupp på marken.

Ännu verkar amerikanerna oro sig mer för den ekonomiska sidan av engagemanget för den arabiska våren än för risken att behöva skicka unga män till nya slagfält. Gång på gång betonas hur viktigt det är att andra är med och bär kostnader, risker och ansvar. Amerika måste kanske gå i spetsen men sedan kunna lämna över ledarskapet till någon annan. Och detta är nytt; för president Bush jr var allt tal om delade bördor mer retorik och inget som tilläts påverka de beslut hans administration fattade. Vad president Obama bekänner sig till skulle därför kunna tolkas som större lyhördhet inför europeiska och andra allierade. Men alternativt också som tecken på Amerikas minskade makt och inflytande i en värld över vilken den kinesiska jätten redan kastar sin skugga.richard.swartz@chello.at

---

Livet är mer än en schlager

Svenska Dagbladet 1, 2011-04-02 Sida: 34 - Sektion: TV&Radio - Del: 3

Författare: Kristin Lundell

PANELPROGRAM Om man talar om nyheter måste inte samtalet hela tiden förses med humoristisk knorr. Panelen i SVT:s Nyhetsbyrån skulle nog kunna diskutera folkomröstningar utan att koppla in Melodifestivalen.

Om det samtida tv-klimatet skulle sammanfattas med ett ord hade det blivit "humor". För helst vill vi skratta hela tiden och får vi inte det reklamerar vi tv-licensen.

Åtminstone verkar det vara så tankarna går där borta på statstelevisionen. När också riksdagsvalet skulle förpackas till en folklig humorgala är det kanske inte konstigt att inte ens sådant som ska handla om nyheter får gå fritt från tanken om underhållning.

SVT:s Nyhetsbyrån har under våren samlat tre paneldeltagare hos programledaren Sara Wennerblom Arén för att prata om nyhetsveckan som gått. Det lät lovande med programförklaringen som talade om "djävare samtal" och "vassa tankar".

Så snopet att det ytterst sällan fått bli varken djärvt eller vasst. Alldeles för mycket har klämts in på alldeles för kort tid. Ämnen avhandlas på löpande band. Pang pang och så skratt och direkt över till nästa ämne. I ett inslag ska panelen ta ställning till om något är "bra" eller "dåligt" och så en snabb motivering på det. Så tråkigt. Den svartvita tv:n byttes ju ut för länge sedan.

Det största problemet är dock att man verkar tycka att nyheter innefattar allt som står i en kvällstidning. Förra veckan diskuterade panelen fenomenet med folkomröstningar. Just när det börjar bli intressant, då åsikterna hade värmts upp får Sara Wennerblom Arén kämpa för att bryta sig in och dirigera om riktningen till Melodifestivalen: "det är ju inte bara i politiken, också i Melodifestivalen har man ju alltid haft folkets röst som avgjort...". Sedan zoomar kameran ut och visar en bild på Eric Saade.

Men jisses - kan vi inte prata om något här i världen utan att få det att leda in på Melodifestivalen? Livet är faktiskt mer än en schlager. Att låta samtalet leda programmet verkar inte vara Nyhetsbyråns ambition, i stället låter man programmet styra samtalet. Allt följer mallen som gjordes innan kamerorna slogs på.

Inte ens i ett program som heter Nyhetsbyrån får de riktiga nyheterna sitta på första parkett. I slutet av veckans avsnitt frågade Wennerblom Arén paneldeltagarna vad de helst ville läsa om nästa vecka: Att Allsvenskan startar, att Sverige troligen kommer att gå med i ett krig eller att den gamle actionhjälten Arnold Schwarzenegger ska lansera en ny tv-serie.

Panelen går direkt på det faktum att Sverige verkar skicka Gripenplan till Libyen. Det verkar som om gästerna helst hade velat tala allvar hela tiden men att det istället är Nyhetsbyråns redaktion som försöker komma undan det.

Apropå förra veckans tv-krönika om trenden att försöka borsta dammet av program som passerade sitt bäst före-datum på 80-talet: i veckan berättade SVT att både Gäster med gester och Har du hört den förut? kommer tillbaka i nya versioner. Redan på måndag är det premiär för den sistnämnda, där gästerna ska bräcka varandra i roliga historier, med Elsa Billgren som programledare.

Om vi har hört det förut? Det kan ni lita på. Vadslagningen inför vilka program som tas upp ur malpåsen nästa vecka har redan börjat. Lågoddsarna är Röda tråden och Lagt kort ligger. Själv satsar jag alla pengarna på en comeback för Kryzz. Kryzza lugnt.

... vad är det med vuxna män som måste klä av sig i tv? Först kom Pluras kök där artisten lagar mat i bar överkropp och i höst börjar Aros bastu - där Hasse Aro badar bastu med svenska "profiler".

Missa inte

Julian Assange - världens kärleksaffär. Torsdag 20.00 i SVT1.

Svensk FN-anställd skjuten i sitt hem

Dagens Nyheter 2011-04-02 Sida: 32 - Sektion: Världen

En 34-årig svensk FN-anställd, Zahra Abidi, dödades på tors-dagen i sitt hem i Abidjan i Elfenbenskusten. Zahra Abidi arbetade för UNOCI, den internationella FN-styrkan i Elfenbenskusten.

Sannolikt var inte kulan avsedd att döda henne, utan hon hade extrem otur när en förlupen kula på torsdagskvällen träffade henne i bostaden i stadsdelen Marcory, ett område i Abidjan som skyddas av franska styrkor. Frankrike har en egen militär styrka i Elfenbenskusten. Ett franskt sjukvårdsteam skickades till platsen men kunde bara konstatera att Zahra Abidi hade avlidit.

Utrikesminister Carl Bildt, som offentliggjorde dödsfallet vid en riksdagsdebatt om FN-insatsen i Libyen på fredagen, beklagade Zahra Abidis död och sade i ett uttalande att det är med djup beklagan som han tog emot beskedet att hon fallit offer för de pågående stridigheterna i Elfenbenskusten.

-Hennes tragiska död påminner oss om de värdefulla insatser som många svenskar gör till gagn för fred och säkerhet runt om i världen. Insatser som vi nu åter sett sker med risk för stora personliga uppoffringar. Mina tankar går till Zahra Abidis anhöriga för vilka jag hyser den största medkänsla, sade utrikesminister Carl Bildt. Sverige deltar inte i FN-insatsen i Elfenbenskusten. Zahra Abidi uppges ha varit volontär och har arbetat vid UNOCI:s samordningsenhet i Abidjan. I början av året bestod FN-styrkan i Elfenbenskusten av drygt 9000 personer, varav 7578 militärer, 176 militärobservatörer och 1270 poliser. Dessutom fanns 389 internationella civilanställda, 737 lokalanställda och 255 volontärer, varav Zahra Abidi var en. Det svenska utrikesdepartementet har haft kontakt med svenskar i Elfenbenskusten. Många har valt att lämna landet. För närvarande finns omkring ett 20-tal svenskar i Elfenbenskusten.

Staffan Kihlström

Skepsis när Burmas makt möbleras om

Svenska Dagbladet 1 2011-04-02 Sida: 35 - Sektion: Utrikes - Del: 1

Författare: Bertil Lintner

Burmas militärstyre ska nu vara till ända. Men det är få som tror på ett verkligt maktskifte.

I onsdags upplöstes den junta som styr sedan ett folkuppror för demokrati krossades 1988. Thein Sein svor presidenteden i den nya huvudstaden Naypyidaw, och en nationalförsamling som valdes i november förra året ska nu bli landets högsta styrande organ. Men det är få burmeser man talar med som tror att det skett ett verkligt maktskifte.

Thein Sein är en före detta general som tagit av sig uniformen och blivit "civil" - och det är också de flesta ministrarna i hans regering liksom nationalförsamlingens talman. Dessutom är en fjärdedel av alla platser i den - nationalförsamlingen enligt den nya grundlagen tilldelad militären. Samma grundlag ger militären makt att ingripa i händelse av en "nationell kris". Som en burmesisk bekant sade: "Juntan har upplösts och militären har institutionaliserat sitt styre. Det har skett en ommöblering, det är allt".

Reaktionen från omvärlden har också varit mycket kritisk. USA och de flesta västländer menar att förtrycket består och att inget har ändrats i grunden. Även FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon sade i torsdags att Burma måste visa att det verkligen skett en övergång till civilt styre.

Egentligen är det bara Kina och Burmas partners i Asean, the Association of Southeast Asian Nations, som välkomnat den nya ordningen. Någon egentlig

opposition finns inte i nationalförsamlingen och valet i november var enligt de flesta observatörer riggat.

Visserligen släpptes ledaren för landets demokrätirörelse, - Nobelfredspristagarinnan Aung San Suu Kyi, ett par dagar efter valet. Men hennes parti hade bojkottat valet och därför upplösts av myndigheterna. Suu Kyi kan ta emot besökare, men vet att om hon på allvar började organisera den rörelse som i stort krossats så kommer hon att sättas under husarrest igen.

Den burmesiska militärens överlevnadsförmåga är en av Asiens största gåtor. 1962 avsattes den demokratiskt valde premiärministern U Nu i en militärkupp. Sedan styrdes landet av ett "revolutionärt råd" fram till 1974. Val hölls under ett enpartisystem och arméofficerare blev civila ministrar. Det varade fram till upproret 1988, då militären ingrep för att rädda en regim som var på fallrepet.

En ny junta bildades och förra året återupprepades det som skedde i mitten på 70-talet. Även om flera partier tilläts delta den här gången var det militärens eget Union Solidarity and Development Party som inte helt oväntat tog hem 80 procent av platserna i parlamentet.

Men det återstår nu att se om fördomandet av Burmas militärregering kommer att fortsätta - eller om den starka lobby som finns inom affärsvärlden kommer att sätta tryck på Västvärldens regeringar att erkänna det som skett som åtminstone ett litet framsteg. Därmed bör också de ekonomiska sanktioner som Väst infört upphävas, menar affärsintressena, som gärna vill ta del av Burmas rika tillgångar på mineraler och timmer. Om så kommer att ske återstår att se. Men samstämmiga burmesiska källor säger att någon större lättnad på det politiska trycket i landet knappast är att vänta.

Vad gäller saken?

Under det dryga årtiondet 1962 och 1974 skedde 64 militärkupper i världen. Men i bara två länder har militären oavbrutet suttit kvar sedan dess: Libyen, där överste Muammar Gadaffi grep makten 1969, och Burma där general Ne Win - störtade landets folkvalda regering 1962.

Nu skakar Gadaffis Libyen i sina grundvalar, men i Burma tycks militären sitta i orubbat bo. En stor anledning är att den burmesiska militären konstant förnyat sitt styre: junta 1962, civil fasad 1974, junta igen 1988 och nu en ny civil fasad. Det ena folkupproret efter det andra har krossats i blod - utan att det som i Libyen - blivit avhopp från regimen och sprickor inom militären.

6.5 Sökningar, Libyen 2011-04-07

Världen får inte blunda för sitt ansvar för våldet i Libyen

Författare: verkställande direktör, Stockholm International Peace Research Institute, Sip...

Freds forskningsinstitutet Sipri: Nu måste arbetet för att få en mer återhållsam internationell vapenhandel intensifieras. De vapen som nu förstörs i den Nato-ledda operationen i Libyen är samma som västerländska vapenproducenter levererade ända fram till dagarna innan oroligheterna utbröt. När FN och EU 2003 och 2004 lyfte sina sanktioner återuppstod Libyen som en lukrativ marknad för ...vapenförsäljning. Vapnen ökade Khaddafis möjligheter att slå ned upproret - liksom sannolikheten att dessa vapen sprids till andra konflikthärdar i grannländerna. Frågan om vapenförsäljning till Libyen borde väcka djup eftertanke hos världens ledare och vapenexportörer. De får inte blunda för sin egen betydelse för det våld man nu försöker förhindra, skriver Bates Gill och Pieter Wezeman. I den pågående militära operationen mot Khaddafi-regimen i Libyen finns en uppenbar paradox: de vapen och den utrustning som nu förstörs är samma materiel som västerländska vapenproducenter marknadsförde och levererade till Libyen ända fram dagarna innan den senaste tidens oroligheter utbröt. Det här väcker en rad svåra frågor som världssamfundet måste ta ställning till när nästa fas i operationen i Libyen planeras.

För mindre än tio år sedan hade Förenta nationerna (FN), Europeiska unionen (EU) och USA vapenembargon i kraft mot Libyen. När Libyen annonserade att man avslutat sina program för kärnvapen och biologiska och kemiska vapen, samt att man var beredd att kompensera offren för libysk terrorism, släpptes man åter in i världssamfundet. Att landet åter accepterades av övriga länder berodde också till stor del på landets oljetillgångar, dess vilja att hjälpa till att stoppa oönskade flyktingströmmar från Afrika till Europa, och att Libyen hade potential som en allierad i kampen mot extrema islamistiska grupper. FN och EU lyfte sina sanktioner mot landet, inklusive vapenembargon, 2003 och 2004.

Därmed återuppstod Libyen som en lukrativ marknad för vapenförsäljning och vapenproducenter världen över började marknadsföra allt från lätta vapen till avancerade stridsflygplan i landet. Regeringschefer från bland annat Frankrike, Italien, Storbritannien, Ryssland besökte Libyen åtföljda av representanter för vapenindustrin. Så sent som i november 2010 hölls vapenmässan "Libdex 2010" i Tripoli där mer än 100 företag från åtminstone 24 länder fanns representerade.

När nu Khaddafis styrkor är involverade i en direkt konflikt med Nato-ledda styrkor, slås man av det ironiska i situationen. Italien är huvudbas för operationerna mot Libyen, trots att landet tidigare hade mutat in den libyska marknaden för avancerad utrustning för gränskontroll och militärhelikoptrar. Frankrikes president Sarkozy var en av de första västliga ledarna att ta avstånd från Khaddafi och att förordade ett militärt ingripande, men gjorde så först efter att franska medborgare, som till exempel ingenjörer anställda på militära kontrakt, kunnat lämna Libyen på ett säkert sätt. Det franska stridsflygplanet Rafale, som tidigare intensivt marknadsförts i Libyen, bombar nu libyskt artilleri som ett italienskt företag 2010 tecknade ett kontrakt för att renovera. Storbritannien, som också står i främsta ledet när det gäller militära aktioner mot Libyen, levererade

ett avancerat kommunikationssystem till libyska T-72 stridsvagnar vilka nu blir attackerade av alliansens stridsflyg.

Ett därtill hörande problem är att till exempel Frankrike, Ryssland, Ukraina, Belgien och Italien tillåtit sändningar av lätta vapen, samt pansarvärnsrobotar och mindre luftvärnsrobotar, till Libyen. Med sådana vapen i landet, i en så stor mängd som det rör sig om, ökar möjligheterna för Khaddafi att slå ned upproret med åtföljande civila förluster. Sannolikheten är också stor för att vapnen sprids till andra konflikthärddar i Libyens grannländer.

Generellt är det svårt att göra några direkta kopplingar mellan vapenförsäljningar å ena sidan och våldshandlingar utförda av en viss regim å den andra. Omvänt är det också omöjligt att med säkerhet hävda att restriktioner för vapenförsäljning skulle ha förhindrat en omfattande blodsutgjutelse i Libyen. Men regeringarnas leveranser av vapen och relaterad säkerhetsutrustning signalerade ett stöd till Khaddafis regim.

Dessutom kan tilläggas att om vissa planerade vapenleveranser hunnit slutföras före upproret - till exempel exporten av det ryska luftvärnsrobotsystemet S-300 och den brittiska luftvärnsroboten Jernas - hade problemen med att införa flygförbuds zonen ökat och paradoxen med vapenaffärerna blivit än mer uppenbar.

Vissa grundläggande principer kan rättfärdiga vapenhandel, till exempel rätten till nationellt självförsvar som också är inskriven i FN-stadgan. Vid beslut om vapenhandel måste dessutom hänsyn tas till en hel rad, ofta motsägelsefulla, nationella intressen och ibland kan det resultera i vapenleveranser till mottagare som kan ifrågasättas. Kan vi till exempel veta att dagens krav på vapenleveranser till de libyska rebellerna inte kommer att resultera i urskillningslösa repressalier mot civilbefolkningen om rebellerna avancerar mot Khaddafis sista fästen? Eller att dessa vapen sprids i regionen och används i lokala och regionala konflikter?

Frågan om vapenförsäljning till Libyen borde ge upphov till djup eftertanke hos världens ledare och särskilt bland de ledande vapenexportörerna. Vid ett tidigare liknande exempel ledde det till sådan eftertanke.

När Saddam Husseins Irak fyllt av tillförsikt angrep Kuwait 1990 möjliggjordes detta med hjälp av vapen som sålts till dem från diverse länder och några av dessa länder bidrog sedan med militära styrkor när FN-koalitionen 1991 befriade Kuwait. Detta föranledde världssamfundet att se över sin vapenhandelspolitik. Riktlinjer för vapenexporten utarbetades och öppenheten inom den internationella vapenhandeln ökade.

Vapenleveranserna till Libyen måste få liknande följder. Det behövs en kritisk utvärdering för att kunna bedöma hur en sådan vapenhandelspolitik riskerar att stärka auktoritära regimer och belysa hur kommersiella och nationella intressen hindrar regeringar från att se vapenhandelns negativa återverkningar.

Medan våldet i Libyen fortsätter och möjligen eskalerar, och världssamfundet diskuterar nästa steg, bör världens länder inte blunda för den egna rollen i det våld

man nu försöker förhindra. Världens ledare måste ytterligare förstärka arbetet för att få till stånd en mer återhållsam internationell vapenhandel.

Bates Gill Pieter Wezeman

Beslutet att ingripa i Libyen är historiskt

Dagens Nyheter, 2011-04-07 Sida: 27 - Sektion: Skriv i DN och Mat

Författare: Linköping

Världssamfundets reaktion inför Khadaffis brutalitet mot det egna folket är unik. Ett genombrott har skett för en av FN:s ledande principer från 2005 om responsibility to protect.

FN har alltså beslutat att kunna gripa in i ett lands inre angelägenheter för att - om så behövs - skydda landets civilbefolkning mot dess egen härskare. Säkerhetsrådets beslut att förhindra blodbad i Libyen är historiskt, det fattades snabbt, inget land var emot och inget veto förekom. Några länder lade ner sina röster, främst då stormakterna Kina och Ryssland. Till och med Arabförbundet var för flygförbud över Libyen (och dess konsekvenser).

Enligt sin tradition följer Sverige rådets beslut och borde ha gjort det fullt ut. USA tvekade länge, Obama lär ha övertalats av tre kvinnor i sin krets av rådgivare - däribland Hillary Clinton - vilka alla tvingats uppleva folkmord ute i världen på nära håll och kraftigt påverkats därav.

Tyvärr men inte oväntat gör sig nu delar av extremvänsterns USA-hat sig påmint. För USA handlar det bara om olja, är budskapet. Givetvis kommer Libyen att fortsätta sälja olja oavsett vem/vilka som till slut tar makten i landet.

Men varför bara Libyen, är en annan invändning. Varför inte stödja upproret för demokrati även i till exempel Bahrain, Jemen och Syrien? Bara för att man inte kan göra allt, ska man inte göra något, tycks principen vara. Men det är orealistiskt att tro att anfall mot dessa länder skulle kunna accepteras av säkerhetsrådet. Om inte annat så av resursskäl. FN med dess säkerhetsråd blir inte starkare än vad dess medlemmar tillåter.

Lars Neselius

Så ser Nordens insats i Libyen ut

Dagens Nyheter, 2011-04-07 Sida: 9 - Sektion: Nyheter

Författare: Josefine Hökerberg

Norge: Sex jaktplan, eventuellt spaningsplan och framtida humanitär hjälp. Har redan satts in mot markmål.

Danmark: Fyra jaktplan av typ F-16, omkring 120 personer, bland annat piloter, stab och flygmekaniker. Danska plan har även deltagit i bombuppdrag.

Sverige Se grafik.

n Finland har beslutat att inte delta, vilket har lett till inrikesdebatt. Island har inte tillfrågats.

n Offensiven leds av Nato. Följande länder deltar: Storbritannien, Frankrike, USA, Kanada, Belgien, Norge, Danmark, Qatar, Förenade arabemiraten, Sverige, Italien, Turkiet och Spanien.

Båt med flyktingar sjönk - 250 kan ha dött

Dagens Nyheter, 2011-04-07 Sida: 20 - Sektion: Världen

Författare: DN:s korrespondent

Milano. Ännu en båtragedi har inträffat i Medelhavet med flyktingar på väg till Lampedusa från Libyen. Under natten till onsdagen klarade en liten båt inte det hårda vädret utan sjönk framför italiensk räddningspersonal. 48 personer har hittills räddats medan cirka 250

...saknas. I det svåra vädret med hårt blåsande mistralvind klarade inte den mindre båten med 300 personer sig. Ombord fanns många kvinnor och barn. Det rör sig om flyktingar som kommer från Somalia, Eritrea, Kamerun och Elfenbenskusten, uppger representanter för FN:s flyktingkommissariat.

Enligt uppgift hade båten lämnat Zuwarah i västra Libyen två dagar tidigare. En av de överlevande berättar att han betalat 400 dollar för överfärden. Mitt i natten larmade flyktingarna Malta, som skickade larmet vidare till Italien. Innan räddningen kom fram kapsejsade båten.

-Det var en fruktansvärd situation, där man inte kunde se mycket. Människor skrek, huvuden stack upp och kroppar flöt omkring och vi försökte plocka upp så många vi kunde, säger Francesco Rifiorito, kapten på det stora fiskefartyget Cartagine till nyhetsbyrån ANSA. Fartyget gick omedelbart ut när larmet kom klockan två på natten.

Den italienska kustbevakningens helikoptrar gav en dyster bild efter att ha varit ute och flugit på onsdagsmorgonen. Piloterna talar om tiotals och åter tiotals döda personer som skymtats. Vi hoppades se att någon skulle röra sig och höja en arm, men ingenting. Bland de döda syntes flera barn.

Den italienska kustbevakningens chef Antonio Morana betonar i en intervju på La Republicas hemsida det kriminella i att båtägarna numera inte följer med båtarna. När flyktingarna betalat får de bara en gps i handen av dessa pirater.

-Det kan fungera i bra väder, men med ett stormande hav är det vansinne. Det är oacceptabelt att skicka ut människor att dö på ett sådant hav med tre meter höga

vågor. Mina mannar lyckades rädda åtminstone 48 personer och det var inte lätt, säger Morana.

PETER LOEWÉ

Strategin i Afghanistan leder fel

Svenska Dagbladet 1, 2011-04-07 Sida: 5 - Sektion: Brännpunkt - Del: 1

SVERIGE I KRIG Insatsen i Libyen är akut för att förhindra brott mot mänskligheten. Kriget i Afghanistan däremot försämrar säkerheten i landet. Den militära strategin där har helt enkelt inte lyckats. Ta hem de svenska soldaterna nu, skriver Lars Ohly (V).

...

D

e senaste dödsskjutningarna i Afghanistan har återigen tagits som intäkt för att Sverige bör bidra med militär närvaro i landet. Efter mitt besök i Afghanistan i mars är jag övertygad om att det leder fel.

När man kommer till Marmalflygplatsen utanför Mazar-e-Sharif passerar man hundratals miljoner kronor i fordon och vapen. Kriget slukar enorma resurser och krigsindustrin gnuggar händerna för varje beslut om förlängning och förstärkning av de militära insatserna.

Det finns en farlig logik kring militär verksamhet och krig. När trupper väl är på plats och kriget börjat föras så kommer militären alltid hävda att det behövs mer vapen och fler soldater. Går kriget dåligt argumenterar de för att det behövs förstärkningar för att lösa uppgiften. Om det går bra så kommer kraven att höjas på mer resurser för att det ska fortsätta gå bra.

Men det är inte försvarsmaktens sak att fatta beslut om vilka insatser Sverige ska delta i eller vilka resurser som ska avsättas för att lösa dessa uppgifter. Det är riksdagens sak att göra de bedömningarna.

Skillnaderna mellan Afghanistan och Libyen är uppenbara. FN-resolutionen 1973 som handlar om Libyen är mycket tydlig med att inga marktrupper tillåts och att uppdraget är begränsat till att skydda civila och skapa förutsättningar för en fredlig utveckling genom ett vapenstillestånd. Det svenska bidraget ska inte vara längre än tre månader.

Insatsen i Libyen är akut för att förhindra pågående eller planerade brott mot mänskligheten och civila offer. På det sättet utvecklas folkrätten på ett sätt som vi efterlyst efter massakrerna i Rwanda och Srebrenica.

Mitt besök i Afghanistan stärker min övertygelse om att ett tillbakadragande av de svenska soldaterna är den enda förnuftiga vägen att gå. Antalet attacker har blivit

fler, inte färre. Säkerhetsläget har försämrats, inte förbättrats. Antalet beväpnade motståndare har ökat, inte minskat. Den militära strategin har helt enkelt inte lyckats med sitt uppdrag att skapa fred och säkerhet i landet och därigenom bana väg för en demokratisk utveckling.

På plats i Mazar-e-Sharif träffade jag många soldater och andra som utför arbetsuppgifter för det svenska försvaret. En del tycker att vi krigsmotståndare nedvärderar deras arbete. Det är inte vår mening.

Mitt intryck är att den svenska truppen löser sina uppgifter professionellt. Problemet är inte utförandet utan uppdraget. Den militära strategin har prövats i snart tio års tid och misslyckats.

Biståndsverksamhet i Afghanistan bedrivs bäst utan samröre med militären. Biståndsarbetare från olika organisationer finns på plats i alla delar av Afghanistan och rör sig relativt obehindrat. När militär finns i närheten försämras säkerhetsläget drastiskt. Jag anser att den militära närvaron i sig provocerar fram osäkerhet och försvårar det nödvändiga biståndsarbetet.

Riksdagsbeslutet före jul om den svenska insatsen i Afghanistan har av vissa beskrivits som ett byte av strategi. På plats är det omöjligt att upptäcka något tecken på att strategin förändrats eller att planeringen av den svenska insatsen påverkats av riksdagsbeslutet. När en ny trupp soldater ska ersätta dem som i dag är där kommer antalet svenska soldater att öka med 35 - 40 stycken. Det kan knappast beskrivas som något nytänkande i svensk Afghanistan-politik.

Övergången från stridande till stödjande uppgifter är inte heller något nytt. Alla trupper är både stridande och stödjande och krigsinsatsen har under lång tid inriktats på att stödja den afghanska armén. Men det innebär samtidigt att Sverige är i krig och under överskådlig tid kommer att fortsätta vara i krig.

En del miljöpartister trodde att riksdagsbeslutet skulle leda till ett trupptillbakadragande 2014. Det stämmer inte. Försvarsmakten anser själva att beslutet - även om det ska upprepas varje år - innebär ett klartecken för en långsiktig militär närvaro. År 2020 är ett årtal som nämns. Att en civil ledning för de samlade svenska insatserna ska tillföras betyder ingenting enligt de tolkningar jag hört. Militära operationer ska ledas av militärer och endast gemensamma civilmilitära verksamheter ska ledas av civila företrädare.

De som trodde att överenskommelsen mellan regeringen, Socialdemokraterna och Miljöpartiet skulle innebära något nytt hade fel.

Vi i Vänsterpartiet är ensamma om att vilja öka stödet till det afghanska folket genom massiva satsningar på bistånd, polisutbildning, infrastrukturbyggen och diplomati och samtidigt dra hem de svenska trupperna så fort som möjligt. Min resa har inte gett mig anledning att ompröva denna inställning. Kriget leder fel. Ta hem de svenska soldaterna.

LARS OHLY

partiledare Vänsterpartiet

Bildtext:

- I fredags dödades 14 personer, däribland svenske Joakim Dungel, i en attack mot FN-kontoret i Mazar-e-Sharif.

Nato och vapenembargot

Göteborgs-Posten, 2011-04-07 Sida: 18 - Sektion: Utland - Del: 1

Nato deltar i arbetet för att säkra det vapenembargo som råder i Libyen enligt beslut av FN:s säkerhetsråd. Nato har totalt 18 fartyg som patrullerar i centrala Medelhavet.

Totalt har 95 fartyg anropats för att uppge last och destination.

Fem fartyg har bordats av Nato-styrkor.

Dussintals flyktingar döda i storm

Göteborgs-Posten, 2011-04-07 Sida: 16 - Sektion: Utland - Del: 1

Rom: Omkring 20 döda kroppar hade i går hittats sedan en båt med flyktingar från Libyen kapsejsat nära den italienska ön Lampedusa. Den italienska kustbevakningen hade räddat närmare 50 personer, men mellan 130 och 250 saknades.

Bland de döda i vattnet fanns flera barn.

- Vi hoppades att någon av dem skulle höja armen. Men ingen gjorde det, sade en helikopterpilot. (TT-AFP-Reuters)

Bildtext:

- Räddad. Migrant får hjälp på Lampedusa.

Gripens bomber kan skada civila

Dagens Nyheter, 2011-04-07 Sida: 8 - Sektion: Nyheter

Det finns brister i både beväpning och stridsledning när Jas Gripen nu sätts in i Libyen, säger Folkpartiets försvarspolitiska talesman Allan Widman. De bomber planen utrustats med för självförsvar innebär just sådana risker för att civila kommer till skada som riksdagen ville

...undvika. -Det finns brister i beväpning, censorer, och stridsledning som är uppenbara. Vi har till exempel inte i dag någon möjlighet att med robotar försvara oss mot hot från marken, säger Allan Widman.

När Sverige nu för första gången på 50 år skickar stridsflyg till en insats utomlands har riksdagen, på Socialdemokraternas initiativ, givit Försvarmakten restriktioner att inte anfälla mål på marken.

Men det finns ett undantag. Om planet och svenska officerare hotas får de försvara sig.

Men de markmålsrobotar som Sverige hade har Försvarmakten valt att inte låta anpassa till de mest moderna Jasplanen. Och eftersom Sverige inte har någon markmålsrobot så har Försvarmakten i stället utrustat planen med precisionsbomber.

Bomberna faller fritt och det tar längre tid innan de når målet. Under tiden bomben faller från hög höjd kan läget på marken förändras.

Precisionsbombarna måste i det här fallet styras mot sitt mål av piloten, som alltså kan vara under attack. Enligt Allan Widman innebär detta risker för civila offer.

-Frifallande bomber är i första hand avsedda för planerade insatser mot marken. Om en sådan bomb ska träffa precis där man vill behöver piloten själv leda in den. Befinner sig piloten under överhängande hot kräver det omänskligt lugn och utsätter både pilot och plan för stora risker, säger han.

Trots att det svenska försvaret för flera år sedan bestämde sig för att införa ett kommunikationssystem för att kunna stridsleda, datalänksystemet Länk 16, så är det fortfarande under utprovning.

Den första övningen genomfördes i mars i år. Länk 16 gör det möjligt för piloterna att se var fienden befinner sig och att samverka med sitt eget och andra förband. Sverige skickar nu sitt enda plan för lufttankning, en modifierad Hercules, till Libyen.

Det betyder att det inte längre går att öva svenska piloter i lufttankning.

-Sveriges försvarsvänner har anledning att ställa kritiska frågor om hur det svenska luftförsvaret ser ut. Hur är balansen mellan flygplan, flygtid för piloterna, beväpning, censorer och stridsledning? Det räcker att ett delsystem brister så påverkas hela vår luftförsvarsförmåga, säger Allan Widman.

-Det har visat sig svårt att erkänna bristerna. Och om man inte vill göra det kan bristerna inte repareras, säger han.

Åsa Lindestam är socialdemokratisk ledamot av riksdagens försvarsutskott. Hon har ställt frågor både till Försvarmakten och till Nato om Jas-planens utrustning och stridsledning och fått svaret att de har vad de behöver.

-Då är jag tacksam och nöjd, som politiker måste jag lita på Försvarmakten.

ewa stenberg

Skarp kritik mot Gripens bomber

Dagens Nyheter, 2011-04-07 Sida: 1 - Sektion: Ettan

Författare: Christian Ferrera

De svenska Jas Gripen-planen som nu sätts in i Libyen har utrustats med bomber som kan innebära risk för civila offer, hävdar Folkpartiets försvarspolitiska talesman Allan Widman.

-Det finns brister i beväpning, censorer och stridsledning som är uppenbara, säger han.

Nyheter 8-9

Debatt 6

Tomma tankar sinkar Gripen

Göteborgs-Posten, 2011-04-07 Sida: 18 - Sektion: Utland - Del: 1

Författare: Peter Wallberg, TT ITALIEN

Catania: Gripenplanen i Sveriges Libyeninsats saknar rätt bränsle.

Därför har klartecknet för det första uppdraget över Libyen försenats.

Enligt planen skulle de åtta planen vara redo att övervaka FN:s flygförbudzon från och med i går. Men när de kom till Sigonella-flygbasen på Sicilien upptäckte man att där inte fanns rätt typ av drivmedel. Gripenplanen använder en annan typ av bränslemix än andra stridsplan på basen.

Försvaret har nu upphandlare på plats för att köpa bränsle av civila leverantörer. Något kontrakt fanns dock inte klart i går. Det innebär att en planerad flygning, som piloterna behöver för att bekanta sig med luftrum och alternativa baser, fick ställas in. Danska plan har hittills utfört minst 58 uppdrag och släppt minst 134 bomber. Enligt styrkans chef, överste Anders Rex, har bland annat raketkastare som skjutit in i byar bekämpats. Danskarna har också flera gånger blivit beskjutna av libyskt luftvärn.

Nato hjälpte rebeller med vapentransport

Göteborgs-Posten, 2011-04-07 Sida: 18 - Sektion: Utland - Del: 1

Författare: Carl Fridh, Kleberg TT

Stockholm: Staden Misrata vacklar under Gaddafiregimens brutala belägring. Rebellerna klagar på att Nato inte gör nog - men enligt uppgift till TT har alliansen hjälpt rebeller frakta vapen.

Misrata, en plågad ö av oppositionellt motstånd i ett hav kontrollerat av Muammar Gaddafi, fortsätter att lida under regimstyrkornas belägring. Vittnen har berättat om krypskyttar som beskjutit civila och granatelden har rivit djupa sår i de stadsdelar som utsatts för attackerna.

Nagi Idris, i hjälporganisationen Libya Global Relief som från England är i daglig kontakt med Misrata, sade på telefon till TT att de boende i staden inte klarar sig länge till:

- Situationen är svårare än vad man kan föreställa sig.

Natos talesperson Carmen Romero sade att Gaddafis styrkor i Misrata använder mänskliga sköldar för att avvärja flygräder, men att Misrata är ”topprioritet”, uppgav nyhetsbyrån Reuters.

En ung man i staden Benghazi berättade på telefon för TT att många är mycket kritiska till vad de uppfattar som en passiv hållning hos Nato. I protester har libyer anklagat Nato för att inte göra nog, men även för att ha stoppat fartyg på väg från Benghazi till Misrata. - Det finns en känsla av hjälplöshet - det är så jag känner.

Franske försvarsministern Gérard Longuet sade i går till radiokanalen France Inter att det rådande embargot tidigare tolkats så att inga båtar kunde nå fram till någon stad i Libyen, men att båttrafiken återigen har öppnats från de rebellkontrollerade städerna Tobruk och Benghazi, och att båtar kommer att kunna nå fram till hårt ansatta Misrata.

- Vi kommer att säkerställa att hjälp kommer fram från Benghazi och att Gaddafis militära styrkor inte vid något tillfälle kan stoppa det, sade Longuet.

Men enligt uppgifter till TT har Nato redan hjälpt de libyska rebellerna med transporter, även av vapen.

En Natokälla uppgav att flera fartyg på väg mellan libyska hamnar i tisdags genomsöktes på grund av det rådande vapenembargot och att det upptäcktes vapen ombord. Natostyrkorna vände sig då till högre befäl och efter juridiska överväganden tilläts skeppen fortsätta obehindrat mot sina destinationer.

Enligt Sveriges Nato-ambassadör Veronica Wand-Danielsson har Natos generalsekreterare Anders Fogh Rasmussen tidigare framhållit möjligheten att underlätta rebellernas vapentransport inom landet.

- Inte ut ur och in i landet, men det har underlättats transport av vapen till stöd för rebellerna, för att underlätta rebellernas positioner, sade hon.

” Vi kommer att säkerställa att hjälp kommer fram från Benghazi och att Gaddafis militära styrkor inte vid något tillfälle kan stoppa det ”
Gérard Longuet, försvarsminister, Frankrike

Obamas dubbla budskap

Författare: Claes Arvidsson

I

Igår anlände USA:s försvarsminister Robert Gates till Riyadh för samtal med kung Abdullah. Det blev sannolikt en kärv konversation med anklagelser på rad. Varför övergav USA en mångårig allierad som Hosni Mubarak? Förstår ni inte att det var nödvändigt att våra säkerhetsstyrkor gick in i Bahrain för att stabilisera situationen och förhindra att oron skulle spridas till Saudiarabien?

Gates, å sin sida, upprepade säkerligen det budskap om reformer, som både han och utrikesminister Hillary Clinton likt politiska handelsresanden har försökt att sälja in under den arabiska våren.

Och det är mer än ett nytt tonfall i relationerna. Konflikten avspeglar att det har skett ett skifte i amerikansk utrikespolitik. **Barack Obama** har fått kritik både i USA och Europa för brist på ledarskap när folken reste sig i arabvärlden. Senast gäller det Libyen, där kritiker hävdade att det tog för lång tid att komma till skott, att det saknas en strategi och att målet är oklart.

Allt detta är det möjligt att instämna i, men domen faller lika hårt över EU (med den skillnaden att president Sarkozy var väl snabbfotad).

Som Steve LeVine (bloggen *Oil and Glory*) pekat på döljer sig ett historiskt vägval bakom de synliga våndorna rörande Tunisien, Egypten och Libyen. Tomahawk-missilerna mot Libyen innebar att USA valde frihet istället för olja. Sedan decennier tillbaka har USA i stort sett prioriterat stabilitet före demokrati och mänskliga rättigheter i oljestaterna. Inte därför att man gillat regimerna, utan för att inte riskera motorstopp i världsekonomin (eller av andra strategiska skäl).

Kort och gott, realpolitik. Det gör inte USA unikt, inte heller kursändringen. Verkansgraden är dock av en annan dignitet när Obama gör det. Tomahawkerna var riktade mot Libyen, men förde också med sig ett underliggande budskap till andra oljediktaturer: de kan inte längre räkna med USA:s ovillkorliga stöd.

Ingen rubrik

Dagens Nyheter, 2011-04-07 Sida: 9 - Sektion: Nyheter

Författare: Thomas Hall

Mänskliga sköldar hindrar inte räder Muammar Khaddafis styrkor använder mänskliga sköldar som stridstaktik. Men trots det fortsätter Natos flygräder, säger en talesman för försvarsalliansen och tillbakavisar kritik från rebellerna.

Den libyska rebellsidan har kritiserat Nato för att ingripa för sent med sina flygräder och för att därmed inte skydda civila liv, som det står i FN-resolutionen som ligger till grund för insatsen. Framför allt är det situationen i Misrata som

stått i centrum för kritiken. Misrata är den enda större stad i västra Libyen där Khaddafis styrkor inte helt slagit ner rebellernas uppror. Nato tillåter att människor dör i Misrata varje dag. Vi är besvikna på Nato, sade rebellernas militära ledare Abdel Fattah Younes i tisdags. Men Nato säger att man har fortsatt fokus på Misrata och ska göra allt för att skydda civilbefolkningen. -Situationen på marken utvecklas hela tiden. Khaddafis styrkor ändrar taktik, använder civila bilar, gömmer stridsfordon i städer som Misrata och använder mänskliga sköldar att gömma sig bakom, säger Natos talesman Carmen Romero till nyhetsbyrån Reuters. Enligt Romero genomförde Nato i måndags 137 flyguppsdrag och i tisdags 186. För onsdagen var 198 uppsdrag planerade. Samtidigt säger nu en åklagare vid Internationella brottmålsdomstolen i Haag, Luis Moreno-Ocampo, att Khaddafis regim hade bestämt att slå ner demonstrationer genom att döda civila redan innan protesterna började. Regimen utarbetade sin plan efter upproren i grannländerna Tunisien och Egypten. -Planen var att använda tårgas och (om det inte fungerade) skulle man skjuta, säger Moreno-Ocampo till Reuters. Internationella brottmålsdomstolen utreder, på uppdrag från FN, om Khaddafi och hans närmaste omgivning har gjort sig skyldiga till brott mot mänskligheten. Thomas Hall thomas.hall@dn.se 08-738 10 66

Gaddafis vädjan avfärdas

Svenska Dagbladet 3, 2011-04-07 Sida: 18 - Sektion: Utrikes - Del: 1

Författare: Mikaela Åkerman

Libyens ledare Muammar Gaddafi uppmanar i ett brev till president Obama att stoppa den Nato-ledda operationen i landet. Men vid Vita huset avfärdade man i går den libyske ledarens vädjan om vapenvila.

I brevet vädjar Gaddafi om att Obama ska stoppa den militära insats som leds av Nato i landet. "Libyen bör överlätas till libyer", skriver Gaddafi.

Gaddafi ber Obama att bringa ett slut på det "orättfärdiga kriget mot ett litet folk i ett utvecklingsland".

"Du är en man som har mod nog att upphäva en felaktig handling", skriver Gaddafi i brevet som vidarebefordrats till Vita huset.

Vita husets pressekreterare Jay Carney har bekräftat att man mottagit ett brev från den libyske ledaren. Dock kommer man enligt Carney tills vidare att avfärda Gaddafis vädjan om vapenvila.

"De villkor presidenten har angett är tydliga", ska Carney ha sagt till reportrar.

I brevet skriver Gaddafi också att hans land har tagit mer moralisk än fysisk skada av Nato:s attacker, samt påpekar att ett demokratiskt samhälle inte kan byggas genom missiler och flygplan.

Dessutom ska den libyske ledaren ha upprepat sitt påstående om att hans fiender är medlemmar av al-Qaida. Det gäller Gaddafi särskilt de som kontrollerar staden Benghazi.

Brevet är daterat till den 5 april i Tripoli. Enligt AP är det skrivet på engelska och fullt av grammatik- och stavfel.

I brevet adresserar Gaddafi Obama som "vår son", och önskar honom slutligen all lycka i omvalet 2012.

Brevet är undertecknat av "Mu'aumer Qaddaffi, ledare för revolutionen."

6.6 Sökningar, Libyen 2011-04-11

Medling på gång i Libyen

Göteborgs-Posten, 2011-04-11 Sida: 16 - Sektion: Utland - Del: 1

Författare: TT-AFP BELGIEN

Bryssel: Representanter från Afrikanska unionen landade i går i Libyen för att medla mellan de stridande parterna. Samtidigt fortsatte striderna i både Ajdabiya i öster och Misrata i väster.

Med sig till Libyen har Afrikanska unionen (AU) en färdplan som antogs i mars och som uppmanar till ett slut på fientligheterna, till förmedling av humanitärt bistånd och till dialog mellan de libyska parterna.

Men medan AU anlände till Tripoli och där träffade den libyske ledaren Muammar Gaddafi fortsatte striderna på andra håll i landet, och Nato trappade upp sina operationer.

I staden Ajdabiya, en viktig port mot rebellfästet Benghazi, fanns vittnesuppgifter om att Gaddafis styrkor stred mot rebeller inne i staden. Situationen beskrevs som "desperat" av Nato, som bombade ett antal stridsvagnar från Gaddafis styrkor på vägen mot Ajdabiya.

I Misrata, där rebellerna har klagat över att Nato inte har skyddat civilbefolkningen, fortsatte flygattackerna mot Gaddafis styrkor för andra dagen i rad. Dessförinnan förstördes 14 stridsvagnar som tillhörde Gaddafis styrkor, och enligt en FN- talesman kan flygoperationerna ha varit de mest intensiva sedan Nato tog över kommandot i Libyen.

Rebeller i Ajdabiya hävdade under dagen att de tillfångatagit 15 legosoldater från Algeriet, men Algeriet avvisade det "i skarpaste ordalag".

Nordkoreaner ombeds stanna i Libyen

Dagens Nyheter, 2011-04-11 Sida: 13 - Sektion: Världen

Författare: TT

Libyen. Flera länder har evakuerat sina medborgare från det krigsdrabbade Libyen. Nordkorea gör tvärtom och ber sina drygt 200 landsmän att stanna i landet - så att inga nyheter om upproren i arabvärlden ska nå det isolerade landet.

Uppmaningen skickades från Pyongyang till landets ambassad i Libyen, uppgav en insatt källa till nyhetsbyrån Yonhap.

-De gjorde så för att de var rädda att nyheterna om oroligheterna i Libyen skulle sprida sig inom Nordkorea, sade källan.

TT-AFP, Seoul

Afrikanska unionen vill medla i Libyen

Dagens Nyheter, 2011-04-11 Sida: 15 - Sektion: Världen

Författare: TT

Representanter från Afrikanska unionen landade på söndagen i Libyen för att medla. Samtidigt fortsatte striderna i både Ajdabiya i öster och Misrata i väster.

Med sig till Libyen har Afrikanska unionen en färdplan som antogs i mars och som uppmanar till ett slut på fientligheterna, förmedling av humanitärt bistånd och en dialog mellan de libyska parterna.

Men medan AU anlände till Tripoli och träffade den libyske ledaren Muammar Khaddafi fortsatte striderna på andra håll, och Nato trappade upp sina operationer.

TT-AFP

Nordkoreaner ombeds stanna

Göteborgs-Posten, 2011-04-11 Sida: 14 - Sektion: Utland - Del: 1

Seoul: Flera länder har evakuerat sina medborgare från krigsdrabbade Libyen. Nordkorea gör tvärtom och ber sina drygt 200 landsmän att stanna i landet, så att inga nyheter om upproren i arabvärlden ska nå det isolerade landet.

Uppmaningen skickades till landets ambassad i Libyen, uppgav en källa till nyhetsbyrån Yonhap. (TT-AFP)

Khaddafi accepterar AU:s färdplan

Dagens Nyheter, 2011-04-11 Sida: 13 - Sektion: Världen

Författare: Josefine Hökerberg

libyen. Muammar Khaddafi accepterade i går Afrikanska Unionens (AU) färdplan för att lösa konflikten i Libyen. En delegation med fem ledamöter hade rest till Tripoli för att medla med Khaddafi.

Sydafrikas president Jacob Zuma var den förste att lämna mötet i går kväll.

-Vår broderLedare har accepterat fredsplanen, vi måste ge vapenvila en chans, sade han till journalisterna som väntade utanför, enligt Reuters.

Nu ska de fem ledamöterna resa vidare för att möta rebellernas ledare i Benghazi.

Oppositionen har tidigare sagt att den inte går med på ett eldupphör som innebär att Khaddafi och hans söner stannar vid makten.

Josefine Hökerberg

Gaddafi sa ja till medling

Göteborgs-Posten, 2011-04-11 Sida: 16 - Sektion: Utland - Del: 1

Bryssel: - Libyens regering har accepterat Afrikanska unionens färdplan för att lösa konflikten i landet, uppgav Sydafrikas president Jacob Zuma i natt.

Representanter från Afrikanska unionen (AU) landade i går i Libyen för att medla mellan de stridande parterna. Med sig hade AU en färdplan som antogs i mars och som uppmanar till ett slut på fientligheterna, till förmedling av humanitärt bistånd och till dialog mellan de libyska parterna.

- Broderledarens delegation har accepterat färdplanen som den presenterades av oss. Vi måste ge eldupphör en chans, sade Zuma.

Han tillade att AU:s delegation nu reser till Benghazi i östra Libyen för att träffa rebellerna.

Men ännu medan AU träffade den libyske ledaren Muammar Gaddafi fortsatte striderna på andra håll i landet och Nato trappade upp sina operationer.

I staden Ajdabiya, en viktig port mot rebellfästet Benghazi, fanns vittnesuppgifter om att Gaddafis styrkor stred mot rebeller inne i staden. Situationen beskrevs som "desperat" av Nato, som bombade ett antal stridsvagnar från Gaddafis styrkor på vägen mot Ajdabiya.

I Misrata, där rebellerna har klagat över att Nato inte har skyddat civilbefolkningen, fortsatte flygattackerna mot Gaddafis styrkor för andra dagen i rad. Dessförinnan förstördes 14 stridsvagnar som tillhörde Gaddafis styrkor, och

enligt en FN- talesman kan flygoperationerna ha varit de mest intensiva sedan Nato tog över kommandot i Libyen.
